

C D E C N

Stephen
King

HODINA
děsu

STEPHEN KING

(nar. 21. 9. 1947 v Portlandu ve státě Maine) učil po univerzitních studiích angličtinu. Koncem 60. let publikoval první povídky v časopisu *Startling Mystery Stories*. Pozornost vzbudila Kingova románová prvotina *Carrie* (1974), k jejímuž úspěchu přispěla filmová verze (tak jako v případě řady jeho dalších děl). Dnes je King považován za bezkonkurenčního mistra moderního hororu a jeho knihy vycházejí v miliónových nákladech.

Z jeho rozsáhlého díla jmenujme alespoň hlavní romány: *Salem's Lot* (1975), *Vyzařování* (*The Shining*, 1976), *Postavení* (*The Stand*, 1978, nezkrácená verze 1990), *Podpalovač* (*Firestarter*, 1980), *Hřbitov domácích zvířat* (*Pet Sematary*, 1983), *To* (*It*, 1986), *Misery* (1987), *Temná polovina* (*The Dark Half*, 1989), *Čtyři po půlnoci* (*Four Past Midnight*, 1990), *Nezbytnosti* (*Needful Things*, 1991) a *Geraldova hra* (*Gerald's Game*, 1992). King rovněž vydal pět knih pod pseudonymem Richard Bachman a dvě sbírky povídek *Noční směna* (*Night Shift*, 1978) a *Parta kostlivců* (*Skeleton Crew*, 1985).

Žena hledající za volantem auta nejkratší a nejrychlejší místní spojení začne jezdit trasami, jež křížují jakýsi tajemný jiný svět; kolem prámu, na který připlavou dva studentské páry, krouží jezerní obluda;

textový procesor se promění v kouzelnou mašinku na sny;
lidé se v hororech mění nejen ve vlky, ale i v krysy;
kdo miluje své zesnulé předky, věří, že mrtví zpívají.

Stephen King, americký šampión moderního hororu, jehož knihy jsou světovými bestsellery, v interview pro časopis *Stern* řekl: „Když postavíte na jedné straně realitu a na druhé fantazii, pak je mým úkolem tyto hranice smazat. Chci vám to maximálně ztížit, smazat rozdíl, když už nevíte, jestli jste zde, nebo jinde.“

To, že King tento úkol beze zbytku plní, potvrzuje i pětice povídek našeho výboru.

Zkratka paní Toddové.

„Hele, Toddová jede,“ řekl jsem.

Homer Buckland se podíval na malého jaguára, jak se šine kolem, a přikývl. Žena Homerovi pokynula. Homer na ni kývnul tou svou velkou ježatou hlavou, ale ruku na pozdrav nezvedl. Toddovic měli velký letní dům u jezera Castle Lake a Homer se jim o něj už celá léta staral. Podle mého mu druhá žena Worthe Todda ležela v žaludku přesně tolik, jak moc měl rád tu první, Phelii Toddovou.

Tohle se stalo asi tak před dvěma roky a seděli jsme na lavičce před Bellovým krámem, já s pomerančovou limonádou a Homer se sklenicí minerálky. Byl říjen, což je v Castle Rocku období klidu. Ještě pořád se sice k jezeru jezdí na víkendy, ale ty davy, které se tu v létě chovají, jako když jim to tady patří, jsou už pryč a lovci, s těmi svými kanóny a drahými sezónními loveckými lístky našpendlenými na oranžové kšiltovky, naopak ještě nejezdí. Většina obilí je pokosená. Noci jsou chladné, takže se dobře spí, ale staré klouby, jako třeba ty moje, ještě nechávají člověka na pokoji. Nebe nad jezerem je v říjnu opravdu podívaná, hlavně ty veliké bílé a pomalé mraky. Líbí se mi, jak mají plochá břicha, trochu šedivá, vypadá to jako stín, co předpovídá soumrak, a já se vydržím dívat pěkně dlouho na slunce, jak se blyskotá ve vodě, a vůbec se nenudím. Takhle v říjnu, když sedím na lavičce před Bellovým krámem a z dálky se dívám na jezero, to je snad jediná doba, kdy mě mrzí, že už nekouřím.

„Tahle nejezdí tak rychle jako Phelia,“ řekl Homer. „Občas mě fakticky napadlo, že na ženskou, co dovedla auťák rajtovat jako ona, měla dost starožitný jméno.“

Letňáci, jako třeba Toddovi, si o sobě myslí, že jsou pro místní lidi z městeček ve státu Maine kdovíjak zajímaví, ale to se pletou. Lidi, co tu žijí, mají radši svoje vlastní historky o tom, kdo koho miluje a nenávidí, svoje skandály a drby o skandálech. Když se zastřelil ten chlápek z Amesbury, co dělal do textilu, zjistila Estonia Corbridgeová, že za týden už se nenajde, kdo by ji pozval na oběd, aby si poslechl její povídání o tom, jak že ho tam našla a jak držel v ruce, co už tuhla, pistoli. A na druhé straně lidi snad v životě

neunaví, když si pořád dokola vykládají, jak Joea Cambera zabil jeho vlastní pes.

No, ono je to stejně jedno. Oni a my jsme jenom zkrátka na jiné závodní dráze. Letňáci jsou věčně v poklusu. A my ostatní, kteří si na práci nemusíme vázat kravatu, jdeme krokem. Ale i tak bylo mezi místními dost řečí, když Ophelia Toddová tehdy ve třiasedmdesátém zmizela. Ophelia byla od přírody dobrá ženská a udělala ve městě spoustu věcí. Třeba dělala sbírku na Sloanovu knihovnu, pomáhala opravit válečný památník, a tak vůbec. Oni ale všichni letňáci mají rádi veřejné sbírky. Stačí se zmínit, že je na něco potřeba získat peníze, a hned se jim rozsvítí oči. Stačí se zmínit o veřejné sbírce a oni hned dají dohromady výbor, určí si někoho jako tajemníka a plánují schůze. Mají to rádi. Ale stačí se zmínit o *čase* (pokud ovšem nejde o vypíjendu kombinovanou se schůzí výboru, tam na délce nesejde) a máte smůlu. Vypadá to, že právě čas si letňáci šetří do prasátka. Schovávají si ho, a kdyby ho šlo naložit a zavekovat, tak by to dělali. Jenomže Phelia Toddová vypadala, jako že ona chce čas dávat. Byla schopná sednout si za pult v knihovně zrovna tak, jako vybírat na ni peníze. Když šlo o to vzít drátěnky a písek na nádobí a vydrhnout ten pomník, tak tam Phelia byla s místními ženskými, co přišly o syny ve třech různých válkách, navlékla si modráky a vlasy si svázala do šátku. A když děcka potřebovala odvoz na letní plavecké kursy, kdo jiný než ona si to metl po Landing Road s tím nablýskaným pickupem Wortha Todda, plným kluků a holek. Prostě, dobrá ženská. Sice ne od nás, ale dobrá ženská. A když zmizela, tak to lidi vzalo. Ne že by zrovna drželi smutek, poněvadž zmizení není totéž co smrt. Není to, jako když něco jedním švihem useknete. Je to spíš, jako když něco pomalu odtéká, tak pomalu, že vám dojde, že je to pryč, teprve když je dávno po všem.

„Ona jezdila s mercedeskou,“ řekl Homer a odpověděl na otázku, kterou jsem se neptal. „Byl to dvojsic sport’ák. Myslím, že Todd jí ho koupil někdy ve čtyřia nebo pětadesátým. Vzpomínáš, jak vozila děcka k jezeru každý léto, co měly ty Žáby a Pulce?“

„No jo.“

„Nikdy by s nima nejela víc jak šedesát, poněvadž myslela na to, že je tam vzadu má. Ale dralo jí to. Ta ženská měla v pravý noze olověný závaží a v kotníku snad kuličkový ložiska.“

Co pamatuju, tak Homer o letňácích nikdy nemluvil. Jenže

potom mu umřela žena. Před pěti roky to bylo. Orala na svahu a traktor se na ni zvrhnul a Homera to pěkně sebralo. Držel smutek dva roky nebo tak nějak, než začal vypadat, že je mu líp. Ale nebyl to už on. Zdálo se, jako když čeká, že se něco má stát, nějaká další věc. To jste jeli před soumrakem okolo toho jeho pěkně udržovaného domku a on tam na zápraží kouřil fajfku a na zábradlí měl postavenou minerálku a v očích mu zapadalo slunce a kouř z fajfky mu šel kolem hlavy a vás napadlo – tedy aspoň mě každopádně – *Homer čeká na další věc*. Leželo mi to v hlavě víc, než bych si chtěl přiznat, a nakonec jsem se rozhodl, že kdyby šlo o mě, tak já bych tedy na další věc nečekal – jako nějaký ženich, který si na sebe navlíkne šaty do rakve, pak se mu konečně podaří správně uvázat kravatu, a potom tam sedí v ložnici v patře u sebe doma a pořád se dívá na sebe do zrcadla a zase na hodiny na římse krbu a čeká, až bude jedenáct a on se bude moct oženit. Kdyby šlo o mě, tak bych nečekal na další věc. Já bych čekal na poslední věci.

A při tom čekání, které skončilo, když o rok později odjel do Vermontu, mluvil Homer někdy o letňácích, se mnou a s pár ostatními lidmi.

„Ba ani s manželem nikdy nejezdila rychle, co já vím. Ale když jsem s ní jel já, tak tu mercedesku pěkně honila.“

Nějaký člověk zarazil u pumpy a začal tankovat. Jeho auto mělo značku z Massachusetts.

„Nebyl to žádný z těch nových sportáků, co jezdí na bezolovnatý benzín a skočí jak koza pokaždý, když na to šlápneš. Byl to jeden z těch starých, jak mají tachometr cejchovaný do dvě stě čtyřiceti. Měl takovou srandovní barvu do hněda a já se jí jednou ptám, jakže ty barvě říká, a ona že prej šampáňo. No to je bezva, povídám já a ona se směje, div nevypustí duši. Já mám rád ženský, co se dokážou smát a člověk jim ten fór nemusí dávat po lopatě, chápeš.“

Chlápek u pumpy dočepoval.

„Zdravíčko, pánové,“ řekl, když vyšel po schodech.

„Bud’te zdrav,“ odpověděl jsem já a on šel dovnitř.

„Phelia pořád jen hledala zkratky,“ pokračoval Homer a nenechal se vyrušovat. „Ta ženská byla umanutá po zkratkách. To jsem v životě neviděl. Říkala, že když člověk ušetří dost velkou vzdálenost, tak ušetří i čas. Povídá, můj táta přísahal na to samý. Byl

to obchodník, věčně na cestách, a ona, když to šlo, tak jezdila s ním, a on věčně hledal, jak si zkrátit cestu. No, a ona se potatila.

Zeptal jsem se jí, jestli jí to nepřijde trochu ujetý – na jedné straně utrácí svůj čas tím, že drbe starou sochu na náměstí a vozí preky na plavání, místo aby hrála tenis a koupala se a pochlastávala jako všichni normální letňáci, a na druhé straně je celá pryč, aby ušetřila patnáct minut na cestě odtud do Fryeburgu, a to ještě třeba kvůli tomu ani nespí. Zkrátka mně přišlo, že ty dvě věci nejdou k sobě, jestli rozumíš. Ona se na mě jenom tak podívá a řekne: „Já jsem ráda prospěšná, Homere. A taky ráda řídím, aspoň občas, když to stojí za to, ale vadí mi ta doba, co tím ztrácím. Je to jako věci na zašívání – někdy si člověk dá tu práci, aby to podložil, ale jindy to prostě vyhodí. Chápete, co tím myslím?“

„Řek bych, že jo, paní,“ já na to, ale úplně jistě jsem si nebyl.

„Kdyby vyseďávání za volantem byl můj sen, tak bych asi spíš koukala hledat prodlužovačky,“ povídá ona, a to byl teda fór, že jsem se až musel smát.“

Ten chlápek z Massachusetts vyšel z krámu, v jedné ruce nesl šestku plechovek piva a ve druhé nějaké losy.

„Tak si ten víkend pěkně užijte,“ řekl Homer.

„To já vždycky,“ řekne on, „akorát si přeju, abych si mohl dovolit bydlet tady celý rok.“

„No fajn, tak my vám to tady ohlídáme, dokud nebudete moct,“ na to Homer a ten chlápek se zasměje.

Dívali jsme se, jak odjíždí kamsi a ta značka z Massachusetts mu svítí. Byla taková zelená. Moje Marcy říká, že tyhle značky dává dopravní inspektorát v Massachusetts řidičům, kteří v tom divném státě, plném smradu a zloby, jezdí dva roky bez nehody. A když máš nehodu, tak, jak říká Marcy, dostaneš červenou značku, aby si na tebe ostatní dávali v koloně majzla.

„Oni to byli oba dva lidi z Maine, rozumíš,“ řekl Homer, jako kdyby mu to připomněl ten chlápek z Massachusetts.

„Jo, to si myslím pamatuju,“ řekl jsem.

„Toddovic, to jsou snad jediný ptáci z těch, co existují, co lítají na zimu na sever. Řek bych, že ty nový to lítání na sever dvakrát neseď.“

Upil minerálky a na chvíli zůstal zticha a přemýšlel.

„Ale jí to každopádně nevadilo,“ řekl Homer. „Já bych aspoň

řek, že ne, i když na to někdy dost nadávala. Jenže ono to nadávání, to bylo taky vysvětlení, proč pořád hledala ty zkratky.“

„A ty chceš říct, že jejímu manželovi bylo volný, že ona sjezdí kdejakou přitroublou haťovou cestu mezi náma a Bangorem, jenom aby zjistila, jestli to vyjde o půl kilometru kratší?“

„Ani se na to nevyprd,“ uťal Homer, zvedl se a zašel do krámu. A tady to máš, Owensi, řekl jsem si, jako kdybys nevěděl, že není dobré se ho vyptávat, když ho bere smutek, a ty se ho zeptáš jako hňup a teďka přijdeš o historku, co už začínala vypadat slibně.

Tak jsem tam seděl a vyhříval se na sluníčku, až on pak po deseti minutách vyšel s vařeným vejcem a posadil se. Jedl ho a já jsem si dával dobrý pozor, abych byl zticha, a voda na hladině Castle Lake mrkala tak modře, že by se to líp hodilo do dobrodružného příběhu o pokladu. Když Homer skončil s tím svým vajíčkem a zapil ho minerálkou, spustil znova. Pěkně mě to překvapilo, ale ještě pořád jsem nic neříkal. Mluvit by nebylo právě chytré.

„Měli dvě nebo tři přibližovadla,“ pokračoval. „Jednak kadilaka, potom tu jeho dodávku a pak to její žihadlo, tu mercedesku. Párkrát tady dodávku nechal přes zimu, pro případ, že by si náhodou chtěli přijet zalyžovat. Většinou, když skončilo léto, tak on vezl zpátky toho kadilaka a ona jela v tom svým žihadle.“

Přikývl jsem, ale zůstal zticha. Abych řekl pravdu, bál jsem se vypustit vůbec nějakou poznámku. Později mě napadlo, že toho večera by ovšem na zastavení Homera Bucklanda musel těch poznámek být valník. Ta historka o zkratce paní Toddové už z něj chtěla ven pěkně dlouho.

„To její žihadlo mělo na tachometru speciální počítadlo, co ukazuje, kolik jsi ujel kilometrů při jedné štrece, a ona, vždycky když vyrážela z Castle Lake do Bangoru, tak ho nastavila na nula celá nula nula, aby viděla, kolik natočí. Byla to taková její hra a dost často se o tom se mnou bavila.“

Zarazil se a ještě jednou o tom přemýšlel.

„Ne, tak to nebylo.“

Zůstal znova zticha a na čele se mu nadělaly tenké vrásky, vypadalo to jako příčky na žebříku.

„Ona jenom dělala, že je to hra, ale brala to úplně vážně. Zrovna tak jako jiné věci.“ Ukázal palcem a já bych řekl, že tím myslel manžela. „Přihrádka v palubce toho jejího žihadla byla plná map a

další byly naházený vzadu, tam, co mají normální auta zadní sedadla. Některý z toho byly mapy benzínových pump, pak tam byly stránky vytrhaný z autoatlasu, co vydává Rand McNally, měla taky nějaký mapy ze souboru průvodců po Apalačský stezce a ještě totální maglajs zeměměřičských průzkumných plánů. Z těchhle všech map bych ještě pořád nemyslel, že to bere na smrt vážně – přesvědčilo mě to, že si do všech kreslila čáry, aby si označila cesty, kterýma jela, nebo kterýma se snažila projet.

Párkrát taky zůstala viset a musela se nechat vytáhnout na řetězu od nějakýho farmáře s traktorem.

No a jednou jsem u ní pokládal v koupelně dlažky, seděl jsem tam a z každý blbý škvíry okolo lezl cement – tu noc se mi zdálo akorát o čtvercích a spárách, zadělanejch od cementu – a v tom ona přijde a stoupne si do dveří a začne mi o tom dost zdlouha vykládat. Dělal jsem si z ní kvůli tomu občas srandu, ale taky mě to tak nějak zajímalo, ale ne jenom proto, že můj brácha Franklin žil v Bangoru a já jsem projel většinu těch cest, co o nich mluvila. Mě to taky zajímalo, poněvadž mužskýho jako já vždycky speciálně zajímá, aby věděl, kudy kam vede nejkratší cesta, i když ji třeba nechce zrovna použít. Taky to znáš?“

„No jo,“ řekl jsem. Je v tom něco jako zvláštní síla vědět, která trasa je nejkratší, i když člověk jede tou delší, jelikož ví, že u něj doma zrovna sedí tchýně. Dostat se na místo rychle, to je spíš pro ptáky, i když to ti se značkou z Massachusetts asi nevědí. Ale *vědět*, jak se tam dostaneš rychle, anebo dokonce vědět o cestě, kterou člověk, co sedí vedle tebe, nezná... tak v tom už je síla.

„No, takže ona ty své cesty brala stejně vážně jako skauti uzlování,“ povídá Homer a blaženě se zašklebil. „Říká mi – prej počkejte chvíličku, jenom chvíličku – jako nějaká malá holka, a už jsem ji slyšel za zdí, jak se tam hrabe u sebe ve stole, až potom přišla s takovým zápisníčkem, vypadal, že ho má pěkně dlouho. Desky měl celý zasmolený a sem tam vyhlízel nějaký list, protože už byl utržený z takovýho toho pérka ve hřbetě.

„Worth jezdí – většina lidí tak jezdí – po silnici číslo 97 do Mechanic Falls, potom po jedenáctce do Lewistonu a pak po hlavní do Bangoru. To je 250,24 kilometru.“

Přikývl jsem.

„Když se budete chtít vyhnout dálnici a ušetřit nějaký kus, tak

pojedete do Mechanic Falls, po jedenáctce do Lewistonu, po dvěstědvójce do Augusty, potom nahoru po devítce přes China Lake a Unity a Haven do Bangoru. Dohromady 231,84 kilometru.‘

‚Takhle ale, paní, neušetříte žádnéj čas,‘ já na to, ‚rozhodně ne, když jedete přes Lewiston i Augustu. I když musím říct, že ject Starou cestou do Derry je moc pěkný.‘

‚Když člověk ušetří dost kilometrů, ušetří taky čas,‘ řekla ona. ‚Já netvrdím, že bych jela touhle cestou, i když jsem tudy jela mockrát. Akorát vypočítávám cesty, kudy jezdí lidi normálně. Mám pokračovat?‘

‚Ani náhodou,‘ řek jsem já, ‚já přeci nemám pomyslení než na tuhle skvělou koupelnu a na to, abych čučel na tyhle skvělý spáry až do alelujá, od toho mě fakt nic nemůže dostat.‘

‚Celkem máme čtyři hlavní trasy,‘ řekla ona. ‚Ta po dvojce měří 261,44 kilometru. Tu jsem zkusila jenom jednou. Moc dlouhá.‘

‚Tudyma bych jel, akorát kdyby mně žena zavolala, že k večeri jsou zbytky,‘ řek jsem tak na půl huby.

‚Cože, co říkáte?‘ zeptala se.

‚Ale nic,‘ říkám já. ‚Já si tykám tadyhle s cementem.‘

‚Aha. No, a ta čtvrtá – moc lidí o ní neví, ačkoli všechny silnice jsou tam slušný, všechny jsou asfaltovaný – ta je přes horu Speckled Bird po dvěstědevatenáctce a dvěstědvójce nad Lewistonem. Když potom jede člověk po devatenáctce, mine Augustu. Pak se vjede na Starou silnici od Derry. No, a dohromady to dá 206,72 kilometru.‘

Já byl chvíli zticha, a ona si možná myslela, že jí nevěřím, poněvadž řekla trochu špičatě: ‚Já vím, že se to zdá divný, ale fakt je to tak.‘

Řek jsem, že podle mýho to tak odpovídá, a pomyslel jsem si, když jsem o tom přemýšlel, že asi jo. Poněvadž tohle byla cesta, kudy jsem dřív normálně jezdil do Bangoru podívat se za Franklinem, když byl ještě naživu. Jenže to už byly celý roky. Co si myslíš, Dave, je možný, aby člověk zapomněl silnici?‘

Uznal jsem, že to možné je. Člověk si lehce zvykne na dálnice. Za nějakou dobu se vám jako by zabydlí v hlavě a nepřemýšlíte, jak se dostanete odněkud někam, ale jak se odtud dostanete k nájezdu na dálnici, který je *nejblíž* tam k tomu místu. A to mě přivedlo k myšlence, že všude dokola jsou spousty silnic, které jenom čekají. Silnice mezi kamennými hrázemi, opravdické silnice, kolem kterých

rostou ostružiny, jenže nikdo je netrhá, jenom ptáci je zobou, a taky štěrkané cesty, co na nich přes vjezd visí v nízkém oblouku staré rezaté řetězy, a ty cesty jsou zapomenuté jako staré hračky po dětech a při jejich opuštěných pankejtech roste metlice. Silnice, které jsou úplně zapomenuté a vědí o nich jen lidi, co u nich bydlí, ale myslí jen, jak by se z nich co nejrychleji dostali na dálnici, která vás převede přes kopec, a přitom vás nenutí, abyste se do toho kopce škrábali. Lidi u nás v Maine říkají, že správná cesta nemá rozcestí, a to asi o něčem svědčí. Ve skutečnosti se dají věci dělat na mnoho způsobů, ale člověk si většinou nedá tu práci.

Homer pokračoval: „Tak jsem v tý mrňavý koupelně v tom vedru celý odpoledne pokládal dlažky a ona celou tu dobu stála ve dveřích, nohy křížem, lejtka holý, obutá do mokašínů a na sobě khaki sukni a o něco tmavší svetr. Vlasy měla svázaný do ohonu. Muselo jí v tý době být tak čtyřiatřicet nebo o rok víc, ale jak mně to vykládala, celá jen svítila, vypadala fakt, jako když přijede holka z intru domů na prázdniny.

Za nějakou dobu jí asi došlo, že už tu přednášku vlastně drží asi krapet přesčas, takže najednou povídá: „Já vás, Homere, musím otravovat k smrti.“

„No jasné, paní,“ já na to. „Ono by bylo nejlepší, kdybyste zase šla a nechala mě tady vykecávat se s cementem.“

„Hele, Homere, ale vážně,“ řekla ona.

„Ale ne, paní, vůbec mě to neotravuje,“ řek jsem já.

No a ona se usmála a začala s tím znova: listovala tím svým notýskem, jako když si obchodní agent odškrťává zakázky. Měla ty čtyři hlavní trasy, no vlastně tři, protože tu po dvojce rovnou vyřadila, jenomže kromě toho měla snad čtyřicet dalších různých cest, který z nich nějak vycházely. Byly tam číslovaný silnice i nečíslovaný, byly tam silnice, který měly svoje jména, a taky ty, který jméno neměly. Hlava mně z toho šla kolem. A potom mi nakonec povídá: „A teď, Homere, jste nachystanej poslechnout si, která cesta dostala numero jedna a metál?“

„No to bych řek, že jo,“ říkám jí.

„Teda, *zatím* je to číslo jedna,“ řekne ona. „Homere, víte, že jeden člověk napsal v roce 1923 do *Vědeckých obzorů* článek, ve kterým dokazoval, že nikdo nemůže zaběhnout míli pod čtyři minuty? On v tom článku *dokázal*, přes všelijaký propočty, jako jaká

je maximální délka mužských stehenních svalů, maximální délka kroku, maximální kapacita plic, maximální srdeční puls, a kdovíco ještě. Já jsem z toho článku byla absolutně vedle. Byla jsem tak vedle, že jsem ho dala Worthovi a poprosila jsem ho, ať ten článek vezme profesorovi Murrayovi na katedře matematiky Mainské univerzity. Chtěla jsem, aby někdo ty údaje ověřil, jelikož jsem si byla jistá, že jsou založený na chybných podkladech nebo něco. Worth si asi myslel, že mi přeskočilo – on tomu říká, že Ophelia dostala úpal – ale ten článek s sebou vzal. No, a profesor Murray údaje toho člověka opravdu důkladně prověřil... a víte, Homere, víte co?‘

„To nevím, paní.“

„Ty údaje byly v *pořádku*. Kritériím toho dotyčného se nedalo nic vytknout. A v tom roce 1923 dokázal, že člověk nemůže zaběhnout míli pod čtyři minuty. Doopravdy to *dokázal*. Jenomže dneska to zaběhne každou chvíli někdo a víte, co to znamená?‘

„Ne, paní.“ Ale už se mi rozsvěcelo.

„To znamená, že žádná jednička to nemá napořád,‘ řekla. „Jednou, pokud se svět mezitím nevyhodí do vzduchu, zaběhne někdo na olympiádě míli za dvě minuty. Třeba to potrvá sto let nebo tisíc, ale stane se to. Poněvadž žádná stoprocentní první pozice není. Existuje nula, existuje nekonečno, je počátek a konec, ale nikdy nic není *absolutní*.‘

A tak tam stála, ta vymydlená tvářička jí zářila, a ty tmavé vlasy měla vyčesaný z čela a bylo to, jako když chce říct můžeš se mnou zkusit nesouhlasit, jestli si troufáš. No, já si netroufal, ani jsem nechťel. Poněvadž já na něco takovýho věřím taky. To je podle mě něco podobnýho, jako když pan farář mluví o milosti.

„Jste nachystanej na to *současný* číslo jedna?‘ zeptala se.

„No baže,‘ řek jsem já, a dokonce jsem nechal spárování. Už jsem stejně došel až k vaně a měl jsem hotovo, kromě všelijakých těch mrňavých kousků. Ona se zhluboka nadechla a pak to na mě vybalila, ale fofrem, jako to bývá při dražbách v Gates Falls, když šéf dražby předem posiloval kořalkou. Všechno si to nepamatuju, ale bylo to nějak takhle.“

Homer Buckland na chvílku zavřel oči, ty jeho velké ruce mu úplně bez hnutí ležely na stehnech a tvář otočil ke slunci. Pak oči zase otevřel a já přísahám, že na moment *vypadal* úplně jako ona, opravdu, sedmdesátiletý chlap a vypadal jako čtyřiatřicetiletá ženská, co ale právě zrovna vypadá jako maturantka, a já si taky nevzpomenu, co přesně říkal *on*, právě jako *on* si nepamatoval přesně, co říkala *ona*, nejen proto, že to bylo komplikované, ale taky proto, že jsem byl vedle z toho, jak při tom vypadal, ale bylo to nějak takhle:

„Vyzazíte po silnici devadesát sedm a zahnete horem po Denton Street a na Old Townhouse Road, čímž se vyhnute centru Castle Rocku, ale dostanete se znova na devadesát sedmičku. Po dalších čtrnácti kilometrech můžete uhnout po starý dřevařský cestě dva kilometry na Town Road šestku, po který dojedete okolo Sitesovy moštárny na Big Anderson Road. Tam je spojka, co jí dřív říkali Medvědí cesta, a ta vás dovede na dvěstědevatenáctku. Když jste konečně na odvráceným úbočí Speckled Bird Mountain, pustíte se po Stanhouse Road, zabočíte doleva na Bull Pine Road – je tam bahnitej kus, ale dá se to projet, když to člověk dost rozjede na šterku – a tím se dostanete na stošestku. Stošestka vede přes Altonovu plantáž na Starou silnici do Derry – jsou tam ještě dvě nebo tři lesní cesty, který projedete, a vyvede vás to na silnici tři, přesně za nemocnicí v Derry. Odtamtud už je to jen šest kilometrů do Etny, takže i do Bangoru.“

Zarazila, aby chytla dech, a koukla na mě. „Víte, kolik tohle všecko dohromady měří?“

„No nevím,“ já na to a říkal jsem si, že to vypadá na takových třísta kilometrů a odepsaný tlumiče.

„Měří to 186 a čtvrt,“ řekne ona.“

Zasmál jsem se. Vyprsklo to ze mě dřív, než mi došlo, že si tím neposloužím, jestli chci tuhle historku doposlouchat. Ale Homer se pousmál a přikývl.

„Já vím. A ty, Dave, víš, že já se nerad s kýmkoli přu. Ale přece jen je drobněj rozdíl, když tě někdo lakuje, a když tě v tom laku rovnou topí.

„Vy mi nevěříte,“ povídá ona.

„No, víte, paní, ono to je *neuvěřitelný*,“ říkám já.

„Nechte tady ty dlažky schnout a já vám to předvedu,“ řekla. „Za tou vanou to můžete dodělat zítra. No tak, Homere, jedem. Nechám

tady Worthovi vzkaz – stejně možná ani dneska nepřijede – a vy zavolejte domů ženě! Budeme si sedat k večeři v Pilot's Grille za' – podívala se na hodinky – ,za dvě hodiny pětáctýřicet od týhle chvíle. A jestli to bude trvat o minutu dýl, tak vám s sebou koupím domů flašku Irish Mist. Chápete, můj táta měl pravdu. Když člověk ušetří dost kilometrů, ušetří i čas, i kdyby přitom projel každou louží a blátem v kennebeckým hraji. Tak co vy na to?'

Koukala na mě těma svýma hnědýma očima, jak lampy svítily, a měla v nich čertovinu a jako by říkala, Homere, otoč si kšiltovku obráceně a naskoč si na tohohle koně, já budu sedět první, ty druhé a d'ábel může jet s náma na chvostě, a to, jak se usmívala, říkalo přesně to samý a, Dave, řeknu ti, že já chtěl jet. Ani se mi nechtělo dávat víčko na plechovku s tím pitomým cementem. Nechtěl jsem *na tuty* řídit to její žihadlo. Chtěl jsem akorát sedět vpředu vedle ní, vidět, jak nasedá, jak se jí krapet vysoukala sukně, jak si ji stahuje přes kolena anebo taky ne, vidět, jak se jí blýskají vlasy.'

Zničehonic se posměšně a kašlavě zasmál. Jako když vítr vystřelí pár kapek deště na plechovou střechu.

„Zkus zavolat Megan a říct: ‚Hele, znáš tu Phelii Toddovou, tu jak jseš na ni už tak žárlivá, že jí nemůžeš přijít na jméno? Tak já s ní teďka jedu závodní jízdu do Bangoru v tý její šampaňový mercedesce, takže s večeří nečekej.‘

Jo, jen jí tohle zavolej. To je dobrý. To se povedlo.'

A znovu se rozesmál, ale rukama na kolenou přesto nehnul a v jeho tváři jsem na okamžik viděl cosi jako nenávisť a pak se natáhl pro svou sklenici minerálky na zábradlí a napil se.

„Takže jsi nejel,' řekl jsem.

„*Tenkrát* jsem nejel.'

Zasmál se, tentokrát mírněji.

„Musela mi něco vidět v obličeji, poněvadž najednou jako by se probrala. Přestala vypadat jako ta holka z intru, a byla to zase přesně Phelia Toddová. Pohlídla na ten svůj zápisník, jako kdyby nevěděla, co to drží, a spustila si ho podél těla, skoro jako za sukni.

Řek jsem: ‚Já bych přesně tohle rád udělal, paní, ale musím to tady dorazit a moje žena dnes peče k večeři hovězí.‘

A ona řekla: ‚Já rozumím, Homere – nechala jsem se drobátko unést. To se mi často stává. Worth říká, že v jednom kuse.‘ Potom se jako narovnala a povídá: ‚Ale ta nabídka platí, kdykoli si najdete čas

a budete chtít. Můžete mě třeba i odstrčit, kdybychom někde zůstali viset. Aspoň ušetřím pět dolarů,‘ a začala se smát.

„Beru vás za slovo, paní,“ řekl jsem já a ona viděla, že to myslím vážně a že to nebyla jen tak zdvořilost.

„A ještě předtím, než si začnete namlouvat, že sto osmdesát šest a čtvrt do Bangoru je vyloučená věc, tak si vezměte svou vlastní mapu a podívejte se, kolik je to vzdušnou čarou.“

Dodělal jsem ty dlažky a šel domů a sněd zbytky – žádný pečený hovězí k jídlu nebylo a myslím, že Phelia Toddová to věděla – a když Megan šla spát, tak jsem si vzal měřítko a tužku a automapu Maine a udělal jsem to, co mi říkala... poněvadž mi to drobet vrtalo v hlavě, chápeš. Nalajnoval jsem rovnou čáru a na měřítku jsem si to převedl na kilometry. A pěkně jsem se vyjevil. Protože kdybys to vzal z Castle Rocku, tak jako může letět třeba takovej malej piper, když je jasný počasí – jako že by sis nemusel dělat hlavu s jezery, nebo úsekama, na kterých leží pokácené stromy, nebo bažinama, nebo kdybys mohl přes řeky i tam, kde nejsou mosty, tak by to prostě, věř nebo ne, bylo jenom sto dvacet šest a půl kilometru.“

Tohle se mnou až škublo.

„Změř si to sám, jestli mně nevěříš,“ řekl Homer. „Nikdy jsem netušil, že Maine je tak malý, než jsem se přesvědčil.“

Napil se a podíval se na mě.

„Jednou příští jaro se stalo, že Megan odjela na návštěvu k bratrovi do New Hampshire. Já musel jít do Toddovic domu sundat zimní dveře a nasadit místo nich letní síťový a před domem stálo to její žihadlo. Přijela sama.

Přišla ke dveřím a povídá: „Homere, přišel jste nasadit síťový dveře?“

A já zničehonic na to: „Ne, paní. Přišel jsem se podívat, jestli mě nechcete svízt do Bangoru tou krátkou cestou.“

No, ona se na mě podívala a tvářila se jakoby nic a já už myslel, že na to všechno zapoměla. Cítil jsem, že mně jde krev do tváře, přesně jako když člověk zjistí, že šláp, do čeho neměl. A zrovna když jsem se chystal, že se jako omluvím, naskočil jí zase ten její úsměv a ona povídá: „Zůstaňte tady, já si jen vezmu klíčky. A ne abyste si to, Homere, rozmyslel!“

V minutě byla zpátky i s klíčkama. „Jestli někde zůstanem viset, tak uvidíte moskyty velký jako vážky.“

„V Rangely jsem je viděl velký jako vrabce, paní,“ já na to. „A řek bych, že vy i já jsme přece jen drobet těžký na to, aby si nás odnesli.“ Zasmála se: „No, nemůžete tvrdit, že jsem vás nevarovala. Tak jedeme, Homere.“

„A jestli tam nebudeme za dvě hodiny pětáctýřicet,“ řek jsem tak trochu zhurta, „tak mám u vás flašku Irish Mist.“

Podívala se na mě jako když překvapeně, dvířka na své straně už měla otevřený a jednu nohu uvnitř. „Sakra, Homere,“ povídá, „říkala jsem vám přece tenkrát, že je to *zatím* číslo jedna. Už jsem našla cestu, která je *kratší*. Budeme tam za dvě a půl hodiny. Nesedejte, budou to fofry.“

Znovu se odmlčel, ruce klidně na stehnech, prázdný pohled a dost možná, že viděl, jak se ta dvousedadlová kára barvy šampaňského odpichuje po Toddovic příkré příjezdovce.

„Na konci příjezdovky zastavila a řekla: „Jste si jistě?“

„Jen to zmáčknete,“ řek jsem já. To kuličkový ložisko v kotníku se jí otočilo a noha jí došlápla jak závaží. Nemůžu ti toho moc povědět, co se všechno dělo potom. Kromě toho, že za nějaký moment jsem zjistil, že z ní nemůžu spustit oči. Do tváře jí sedlo něco takovýho divokýho. Dave – něco divokýho, a taky svobodnýho, až mě z toho mrazilo. Byla krásná a já cítil, že ji miluju, to by se stalo každému mužskému a možná, že i ženský, ale taky jsem z ní měl děs, poněvadž mi přišlo, že by snad mohla člověka zabít, kdyby ten pohled obrátila z cesty na tebe a rozhodla se, že ti tu lásku oplatí. Na sobě měla džíny a starou bílou košili s vyhrnutýma rukávama – napadlo mě, že se možná chystala něco natírat na zadní verandě, když jsem přišel – ale po chvíli jízdy se mi zdálo, že je oblečená celá v bílým, jako v těch starých knížkách, co jsou tam bohové a bohyně.“

Zamyslel se, a jak se díval přes jezero, měl velice vážný výraz. „Jako ta lovkyně, co měla za úkol převážet měsíc přes oblohu.“

„Diana?“

„No jo. Měsíc, to bylo to její žihadlo. Prostě takhle se mi Phelia zdála a na rovinu ti říkám, že jsem byl do ní blázen, ale neodvážil bych se pohnout, i když mi bylo o pár pátků míň než dnes. Nehnul bych se, ani kdyby mi bylo dvacet, i když je fakt, že v šestnácti bych to možná zkusila umřel bych na to – byl bych zabitej, kdyby na mě pohlídla tím způsobem, jak jsem to cítil.“

Byla jako ta žena, co převážela měsíc přes oblohu, nakloněná

přes rantl a za ní vlajou ty její závoje jako stříbrný pavučiny a vlasy jí jdou jako proud dozadu a odhalují jí tmavý prohlubinky na skráních a ona švihá do koní a volá na mě, abych s ní jel, rychleji, nevíšmej si větru, jen rychleji, rychleji, *rychleji*.

Projížděli jsme spoustou lesních cest – první dvě nebo tři jsem znal, ale pak už ani jednu. Museli jsme být úplná zjevení pro ty stromy, co nikdy předtím neviděly nic, co by mělo motor, jediné snad kromě starých nákladáků na dřevoplyn a motorových saní; to malý žihadlo, co by určitě pasovalo líp na nóbl ulici, třeba na Sunset Boulevard, místo aby to stříhalo přes lesy, dupalo jednou na kopec jako bejček a pak hned zase hurá dolů mezi těmi zelenými pruhy odpoledního slunce, jak v nich stoupá prach – měla staženou střechu a já cítil celičkej les, znáš přece, jak krásně zavání stařinou, jako něco, co většinou žije podle svýho a je tudíž v klidu. Jeli jsme přes haťe, co byly položené přes nejhorší mokřiska, a mezi kulatinou sem tam vystříklo černý bláto a ona se smála jak malá. Některý ty kmeny už byly starý a shnilý, protože ty cesty neviděly člověka – kromě ní, rozumí se – řek bych nějakých pět deset let. Byli jsme *sami*, až na ptáky a ta zvířata, co nás zahlídla. Zvuk motoru toho žihadla, střídavě hukot a zase zdivočelej řev, jak řadila pod plynem dolů... žádný jiný auto za celou dobu slyšet nebylo. A i když jsem věděl, že jsme pořád poblíž nějakýho místa – dneska to už ani jinak není možný, že jo tak se mi začalo zdát, že jedeme nazpátek časem a že není nic. Že kdybychom zastavili a vylezli na nějakěj vysokej strom, tak bychom na všechny strany neviděli nic než lesy a lesy a pořád jen lesy. A celou tu dobu ona to s tím autem *pere* pořád pryč, vlasy kolem ní plápolají, usmívá se a v očích má oheň. Potom jsme takhle dorazili na cestu po Speckled Bird Mountain a já zase chvíli věděl, kde jsme, potom to stočila přes partii, co jsem *myslel*, že znám, ovšem za moment jsem se už ani nenamáhal něco si namlouvat. Stříhli jsme to po další lesní cestě a pak jsme vyjeli – přísámbůh, že jo – vyjeli jsme fakt na slušnou silnici a ta byla značená jako Hlavní silnice B. Slyšel jsi v životě, že by v tomhle státě byla nějaká Hlavní silnice B?“

„Ne,“ řekl jsem. „To jméno je jako anglický.“

„Přesně. *Vypadala* anglicky. Nad silnicí se tam klonily stromy jako vrby. ‚Tady pozor, Homere,‘ říká ona, ‚minulej měsíc mě jeden málem chytil a žahnul.‘

Nebylo mi jasný, o čem mluví, a zrovna jsem jí to chtěl povědět, když jsem uviděl, že v tom bezvětří, co bylo, se větve těch stromů napřahují dolů a že se *třesou*. Ta zelená chlupatina, co měly na vrchu, vypadala uvnitř černá a mokrá. Nevěřil jsem, že vidím, co vidím. Ale pak mi jeden strhnul čepici a mně bylo jasné, že nespím. „Počkej!“ vykřikl jsem. „Dej to sem!“

„Pozdě, Homere!“ řekla ona a zasmála se. „Tamhle vpředu už je denní světlo... už jsme v pohodě.“

Vtom se jeden další sehne, tentokrát na její straně a chmátne po ní – přísámbůh to udělal. Skrčila se a on jí zachytil vlasy a vyrval jí hrst. „Auvajs, kurník, to bolí!“ vykřikne ona, jenže se přitom směje. Auto se v té chvíli, jak se skrčila, zhouplo ze směru a já pohlídnut rovnou do lesa a – bože můj – Dave! *Všecko* se tam hýbalo! Tráva se vlnila a rostliny tam byly tolik propletený do sebe, že jako by z toho byly obličej, a taky jsem viděl něco sedět přikrčenýho na vršku jednoho pařezu, vypadalo to jako nějaká stromová žába, až na to, že to bylo velký jako pořádně macatej kocour.

Potom jsme z toho přítmí vyjeli na vršek a ona řekne: „A je to! To bylo vzrůšo, co?“ Jako by se nechumelilo a my si povídali, jak jsme byli na fryeburský pouti ve strašidelném zámku.

Za pět minut jsme najeli na další z těch jejích lesních cest. Měl jsem lesů tak právě akorát – to ti můžu garantovat – ale tenhle les byl jenom normální starej les. O půl hodiny později jsme vjížděli na parkoviště před Pilot's Grille v Bangoru. Ukázala na počítadlo na tachometru a povídá mi: „Podívej na to, Homere.“ Poslechnul jsem a bylo tam sto sedmdesát osm a půl. „Tak co tomu říkáš? Už věříš na mou zkratku?“

Ten divokej výraz se jí bezmála vytratil a ona byla zase znova Phelia Toddová. Ale ten druhej výraz nezmizel docela. Byla jako dvě ženy, Phelia a Diana, a ta část, co byla Diana, měla naprosto navrch, když řídila mercedesku těma vedlejšíma cestama, takže ta Phelia v ní neměla tušení, že ta její zkratka ji vede místama... místama, který nejsou na žádný mapě Maine, ba ani na těch zeměměřičských plánech.

A ona znova povídá: „Co si myslíš o té mojí zkratce, Homere?“

A já jsem na to řek první věc, která mě napadla, takový to, jak člověk říká paninkám jako Phelia Toddová: „Paní, po takovýmhle zkracovadle bych si měl pro jistotu odskočit a kouknout, jestli

nejsem z toho strachu taky někde kratší.‘

A ona se rozesmála, jako že je to dobrý, a mně to najednou došlo, najednou jsem měl jasno: ona si absolutně nepamatovala ty srandy. Nepamatovala si ty vrbový větve – až na to, že to nebyly vrby, kdepak, nemělo to s nima nic společného – jak mi stopily čepici, nepamatovala si tu značku Hlavní silnice B, ani tu škaredost, co vypadala jako žába. *Ona si žádný ty srandy nepamatovala!* Bud’ se mně to zdálo, anebo se zdálo jí, že tam nic nebylo. Jediný, co vím jistě, Dave, je to, že při cestě do Bangoru najela pouhých sto sedmdesát osm kilometrů, a to v žádném případě sen nebyl; to žihadlo to mělo napočítaný na tachometru, pěkně černý na bílým.

„No to teda jo,“ povídá. „Fakt je to zkracovadlo. Kdyby se mi tak někdy podařilo Wortha omámit, aby si to taky zkusil... jenže to on ne, on z nory nevyleze, leda že by ho odtamtud někdo vykouřil, ale to by musela být pořádná puma, on snad v tý noře má ještě protiletkeckej kryt. Pojd’te, Homere, jdeme, musím vás nakrmit.“

Zatáhla za mě večeri jak se patří, Dave, ale já jsem toho moc nepojed. Chodilo mně hlavou, jaká to asi bude cesta zpátky, teďka, když se už smráká. Potom, někdy tak v půli jídla, se omluvila a šla telefonovat. Když se vrátila, zeptala se, jestli bych moh to její žihadlo odvézt zpátky do Castle Rocku. Že jako mluvila s nějakou ženskou, co jsou spolu ve stejným školním výboru, a ta že říkala, že mají jakýsi problém. Takže ona že si potom vezme nějakou auťák z půjčovny, pokud ji neodveze Worth. „Nebude vám moc vadit jet za tmy?“ zeptala se mě.

Podívala se na mě s úsměvem a já jsem pochopil, že *něco* si pamatuje a dobře, jen pámbu nebeskej ví, co všechno, ale pamatovala si toho dost, aby věděla, že mě potmě tu její cestu ani nenapadne zkoušet, tuplem ne... i když na očích jsem jí viděl, že by z toho měla hec.

Řek jsem tudíž, že mně jet za tmy nevadí, a dojed jsem večeri v lepší náladě než na začátku. Tma už dost zahoustla, než jsme skončili, a ona nás odvezla k té ženské, co jí předtím volala. A když vystupovala z auta, podívá se na mě zase těma rozsvícenýma očima a řekne: „Homere, jste si fakt jistej, že tady nechcete počkat? Zrovna dneska jsem si všimla pár vedlejších cest, a i když je na mapě nemám, tak bych řekla, že pár kilometrů by ušetřit mohly.“

A já povídám: „No, paní, to bych třeba i jo, ale při mým věku

mám na spaní nejraději svou postel. Vezmu tu vaši káru domů, dám pozor, abych ji neškrábnut, i když na druhý straně proti vám asi najedu pár kilometrů navíc.

A potom se ona tichoučce zasmála, no a políbila mě. Dave, já nepamatuju, že bych v životě dostal krásnější pusu. Bylo to jen na tvář, taková lehká pusa, co dávají vdaný ženský, ale pusa to byla jak zralá malina, nebo jako ty kytky, co se otevírají po západu slunka, a když se mi rty dotkla kůže, tak jsem se cítil... já ti nepovím, jak přesně, poněvadž mužskej neumí pořádně udržet v paměti třeba, co bylo, když do něj byla nějaká holka udělaná a oba byli mladý a jakej to byl při tom pocit říkám to nějak jinak, ale víš, jak to myslím. Máš v paměti tyhle věci jako napůl v červený tmě a prakticky je nevidíš.

„Homere, ty jsi zlatíčko a já tě miluju, žes mě vydržel poslouchat a jel se mnou,“ řekla. „Jed’ opatrně.“

A pak zašla dovnitř, do domu tý ženský. A já jel domů.“

„Jak jsi jel?“ zeptal jsem se.

Potichu se zasmál. „Přece po dálnici, ty pitomče,“ řekl a já jsem v jeho obličejí nikdy předtím neviděl tolik vrásek jako v té chvíli.

Seděl tady a díval se na nebe.

„Pak přišlo to léto, kdy zmizela. Moc často jsem ji nevidal... bylo to to léto, jak jsme měli ten požár, a potom tu velkou bouřku, co polámala všechny stromy. Lidi, co dělají rukama, je měli plný práce. Jasně, *myslel* jsem na ni občas a na ten den a na tu pusu, až se mi to všechno zdálo jako sen. Úplně jako když mi bylo šestnáct a v hlavě jsem měl akorát holky. Oral jsem tenkrát západní pole George Bascomba, to, jak je z něj výhled na jezero a na hory, a snil jsem si o tom, co všichni pubertáci. A radlicí jsem přitom vyoral ten kámen a on se rozštíp a začal krváčet. Nebo aspoň jako krev mi to připadalo. Taková červená voda, co vytékala z pukliny v tom kamenu a vsakovala se do země. Nikdy jsem to nikomu neřek, jediné mámě, ale neřek jsem jí, co to pro mě znamenalo ani co se mi přitom stalo, i když moje spodky prala, a tak možná věděla. Každopádně řekla, že bych se za tu věc měl pomodlit. To jsem sice udělal, ale útěchy jsem nedošel a za nějakou chvíli se mně začalo vtírat do hlavy, že to byl sen. Někdy to tak bývá. Prostě v *prostředku* jsou díry, Dave. Víš o tom?“

„No jo,“ řekl jsem a myslel jsem přitom na jednu noc, kdy jsem zase já něco viděl. Bylo to v devětapadesátém, měli jsme tenkrát

špatný rok, ale moje děti netušily, že je to špatný rok; věděly jenom, že chtějí tolik jídla co normálně. Na horním poli Henryho Bruggera jsem zahlédl stádečko vysoké, a když se setmělo, tak jsem tam byl s pytláckou lucernou. Když jsou zpitomělí z léta, tak může člověk zastřelit rovnou dva kusy; ten druhý se vrátí a začne očichávat toho prvního, jako by chtěl říct: co se sakra děje? To už máme podzim? A člověk ho setne jednoduše jako kuželku. Když se správně zbourá, tak je z toho dost masa pro celou rodinu na šest neděl a zbytek se zakopá. A na tyhle dva kousky si holt lovci v listopadu nevystřelí, protože děti musejí dostat jíst. Jak to říkal ten chlápek z Massachusetts, on že by rád, aby si mohl dovolit žít tady celý rok, na což já může jedině říct, že za tohle privilegium pak člověk občas po soumraku musí platit. Takže jsem tam došel a na nebi jsem uviděl veliké oranžové světlo. Snášelo se níž a níž a já jsem tam stál s hubou dokořán, a když to dosedlo na jezero, tak to se na chvíli celé zapálilo tmavou oranžovou a vypadalo to, jako když paprsky té barvy stoupají rovnou do nebe. V životě se mi o tom světle nikdo nezmínil, a já se taky nezmínil nikomu, trochu proto, aby se mi nesmáli, ale hlavně proto, aby nezačali mudrovat, co jsem to sakra dělal zrovna na onom místě po soumraku. A uplynulo trochu času a dopadlo to, jak říkal Homer – zdálo se to jako sen, co jsem jednou měl a který nemá význam, protože si z něho nepamatuju nic, co by se dalo chytit do ruky. Něco jako měsíční paprsek. Nikde žádné držadlo, ani ostří ne. Nedalo se s tím nijak naložit, tak jsem to nechal plavat, jako člověk, když ví, že na nějakou věc stejně jednou dojde.

„Uprostřed věcí jsou *díry*,“ řekl Homer a posadil se úplně napruženě, jako kdyby se zbláznil. „Úplně v prostředku věcí jsou díry, ani dokonce ne víc doleva nebo doprava, že bys je viděl jen koutkem oka a moh říct – no dobře, ale sakra přece... Jsou tam a ty je obcházíš, jako když se na silnici vyhýbáš dírák, co bys v nich moh zlomit osu. Chápeš? A zapomeneš. Anebo, když třeba oráš, tak můžeš narazit na propadlinu. Ale když je v zemi něco jako *škvíra* a v tý je vidět tma, jako kdyby tam mohla být jeskyně, tak řekneš: ‚Vezmeme to kolem, malá. Necháme to v klidu. Tadyhle kus vlevo je dobrý místo.‘ Poněvadž ti přece nejde o hledání jeskyně, ale o to, abys dobře zoral.

Díry uprostřed věcí.“

Nato zůstal dost dlouho potichu a já ho nechal. Nebyl důvod,

abych ho nutil. A nakonec řekl:

„Zmizela v srpnu. Znovu jsem ji viděl začátkem července a to vypadala...“ Homer se ke mně obrátil a každé slovo pronášel pečlivě a zvlášť. „Dave Owensi, vypadala *nádherně*! Nádherně a divoce a skoro jako nevázaně. Ty drobný vrásky kolem očí, co jsem si jich začal všimát, vypadaly, že jsou pryč. Worth Todd, ten byl na nějaký konferenci nebo co v Bostonu. A ona stojí na kraji verandy – já byl před barákem, bez košile, jenom v kalhotách – a ona povídá: ‚Homere, tomu byste neuvěřil.‘

‚Neuvěřil, paní, ale zkusím to,‘ říkám já.

‚Našla jsem dvě nové cesty,‘ povídá, ‚a teď naposledy jsem do Bangoru najela jenom sto sedm kilometrů.‘

Pamatoval jsem si, co říkala předtím, a povídám: ‚To není možný, paní. Omlouvám se, ale já si to měřil na mapě a stošestadvacet a půl, to je maximum... vzdušnou čarou.‘

Ona se rozesmála a vypadala ještě pěknější než předtím. Byla jako bohyně ve slunečním svitu, jako v těch historiích, kde bohyně stojí na kopci a kolem není než zelená tráva a studánky a ani jedinej bodlák. ‚Správně,‘ kývla, ‚a taky se nedá míle uběhnout pod čtyři minuty. To je matematicky dokázaný.‘

‚To není to samý,‘ řekl jsem.

‚Je to to samý,‘ řekla ona. ‚Tu mapu zkuste přeložit a koukněte se, kolik kilometrů to bude potom, Homere. Může to být trochu kratší než přímou čarou, když tu mapu přeložíte trochu, ale taky to může být kratší o pořádný kus, když ji přeložíte pořádně.‘

Rozpomenul jsem se na tu naši jízdu tenkrát, jako když si jeden vzpomene na sen, a povídám: ‚Paní, mapu na papíře složit můžete, ale nemůžete přece složit *krajinu*. Anebo aspoň byste to neměla zkoušet. Nechejte to na pokoji.‘

‚Ne, pane,‘ řekla ona. ‚Přesně tuhle jedinou věc na pokoji nenechám, protože *existuje*, a taky proto, že je *moje*.‘

O tři týdny později – to bylo asi tak čtrnáct dní předtím, než zmizela – mě volala z Bangoru. Řekla: ‚Worth odletěl do New Yorku a já přijedu k nám. Někam jsem si založila klíče. Můžete mi otevřít dům, abych se dostala dovnitř?‘

Bylo osm večer, když mi volala, akorát se začínalo smrákat. Než jsem šel z domova, dal jsem si ještě sendvič a pivo – trvalo mi to tak dvacet minut. Potom jsem odjel k ní. Dohromady to podle mě

nebylo víc než tři čtvrtě hodiny. Když jsem dorazil k Toddovic domu, uviděl jsem z příjezdovky v komoře světlo, který jsem tam na tudy svítit nenechal. A jak jsem na něj zíral, málem jsem narazil přímo do toho jejího žihadla. Bylo zaparkovaný drobet našišato, jako když parkuje někdo, kdo je namazanej, a bylo zapráskaný blátem až po okýnka a v tom blátě bylo všude něco, co vypadalo jako mořský řasy... až na to, že jak na to dopadlo světlo z mého auta, tak se zdálo, že se to *hýbá*. Zaparkoval jsem za ní a vylezl z dodávky. Žádný mořský řasy to nebyly, ale něco podobného jo a fakt se to hýbalo... tak nějak pomalu a trhaně, jako když to dodělává. Šáhnul jsem na jeden ten kousek a on se mně zkusil omotat kolem ruky. Byl to hnusnej pocit. Ucuknut jsem rukou a otřel si ji o kalhoty. Obešel jsem auťák zepředu. Vypadal, jako když má za sebou alespoň sto padesát kilometrů přes močály. To auto vypadalo unaveně, jinak se to říct nedá. Přední sklo bylo zanesený hmyzem – ale on ten hmyz byl úplně jiný, než co já znám. Byla tam třeba mūra, ale velká jak vrabec, ještě slabě hýbala křídly. Nebo tam byli něco jako moskyti, akorát že měli opravdický oči, který byly vidět, a vypadalo to, že se jimi na mě dívají. Slyšel jsem, jak ty řasy škrábou po kastli, jak umírají a snažej se přitom něco zachytit. A já nedokázal myslet na nic jinýho než, kde krucinál byla? Kde? A jak se sem mohla dostat za tři čtvrti hodiny? A pak jsem uviděl ještě něco. Na mříži od chladiče bylo napůl rozmáznutý nějaký zvíře – přesně pod tím kolečkem s mercedesáckou hvězdou. No teda, většina malých zvířat, který člověk na silnici přejede, padnou pod auťák, poněvadž, když do nich člověk najede, tak se skrčej, jako že doufaj, že je to nesebere a neurazí jim to makovici. Občas ale některý vyskočí, ne stranou, ale proti tomu zkurvenýmu autu, jako když tu svini chtějí alespoň poprvý a naposled pořádně hryznout – vím, že se to sem tam stává. Tahle bestie to možná udělala taky. A vypadala pěkně drsně, že by snad dokázala vyskočit i proti tanku. Vypadalo to, jako když za fotra byl velkej lesní svišť a za matku lasička, ale bylo tam ještě něco navíc, že jsem se skoro ani nechtěl už moc koukat. Ty, Dave, to tě úplně bolelo do očí, vlastně ještě hůř, ono to bolelo snad až do mozku, jako do myšlení. Kožich to mělo slepenej krví a z polštářků na tlapách to mělo vystrčený drápy, jako kočka, akorát že delší. Mělo to velký nažloutlý oči, jako když skleněný. Když jsem byl kluk, tak jsem měl porcelánovou kuličku, jako talisman, vypadala taky tak. A

zuby. Dlouhý tenký zuby jako jehly, fakt skoro vypadaly jako jehly a čouhaly tomu z tlamy. Některý z nich byly zakousnutý rovnou do tý ocelový mřížky na chladiči. Taky proto to tam ještě pořád viselo. Viselo to tam zakousnutý za svý vlastní zuby. Podíval jsem se na to a bylo mně jasný, že to musí být jedovatý, přesně jako chřestýš, a že to po tom auťáku skočilo, když to vidělo, že se na něj ten auťák řítí, a že ho to zkusilo uštknout. A rozhodně bych nešel a nesundával to odtamtud, já teda ne, jelikož jsem měl poškrábaný ruce, jak jsem dělal sena, a tak mě napadlo, že kdyby se mi nějaký ten jed dostal do těch škrábanců, tak bych šel na tuty do kopru.

Šel jsem ke dveřím od řidiče a otevřel je. Světýlko uvnitř se rozsvítilo a já se podíval na počítadlo a bylo na něm... bylo na něm 50, 5.

Chvíli jsem na to zíral a pak jsem šel k zadnímu vchodu do domu. Odtrhla síť a rozbila sklo vedle kliky, aby mohla prostrčit ruku a otevřít si. Byl tam taky lístek a na něm vzkaz: „Milý Homere, dojela jsem o trochu dřív, než jsem myslela. Našla jsem další zkratku, je skvělá! Ještě jste nepřišel, tak jsem se vloupala dovnitř. Worth přijede pozítří. Mohl byste dát do pořádku ty síťové dveře a přesklít to, než přijede? Doufám, že ano – takovéhle věci mu lezou na nervy. Když vám nepřiđu říct dobrý večer, budete vědět, že už spím. Ta jízda byla hodně únavná, ale byla jsem tady v momentě! Ophelia.“

Že prej únavná! Podíval jsem se ještě znova na to strašidelný zvíře, jak tam visí na chladiči, a řek jsem si, to si myslím, že to muselo být únavný. Prokristapána, to teda jo.“

Přestal na chvíli mluvit a neklidně si promnul prsty; až mu zapraštělo v kloubech.

„Potom jsem ji už uviděl jen jednou. To bylo asi za týden. Worth tam byl, ale zrovna plaval v jezeře, sem a tam, tam a sem, jako když řeže dříví nebo podepisuje lejstra. Asi spíš, jako když podepisuje lejstra, že jo.

„Paní,“ povídám jí, „mně do toho sice nic není, ale měla byste se na to všechno vykašlat. Jak jste tuhle v noci přijela a rozbila sklo na dveřích, abyste mohla dovnitř, tak jsem viděl něco viset vpředu u vás na autě.“

„Jo, no jo, ten svišť! O toho jsem se postarala,“ říká ona.

„Kristepane,“ řek jsem, „to teda chci doufat, že jste si dávala

pozor!‘

„Vzala jsem si na to Worthovy zahradnický rukavice,“ povídá. „A stejně, nic na tom nebylo, Homere, byl to akorát svišť, kterej mi skočil po autě a měl v sobě drobítek jedu.“

„Heleďte, paní,“ řek jsem, „přece tam, kde jsou lesní svišti, tam jsou taky medvědi. A když na tý vaší zkratce vypadá obyčejnej svišť *takhle*, co asi můžete čekat, že se vám stane, až narazíte na medvěda?“

Podívala se na mě a já jsem v ní uviděl tu druhou ženu, tu Dianu. Odpověděla: „Jestli jsou okolo těch cest věci, který se liší, tak já jsem tedy asi taky jiná. Koukněte na tohle.“

Vlasy měla sepnutý vzadu do uzle, trochu to bylo jako motýl a skrz měla jehlici. Ty vlasy si teď rozpustila. Byl to přesně druh vlasů, co by si je chlap rád představil rozhozený po polštáři. Povídá: „Ty vlasy mi, Homere, začínaly šedivět. Vidíte tam něco šedivýho?“ A nabrala ty vlasy rukama a pouštěla je, aby se na nich mohlo rozsvítit slunce.

„Ne, paní,“ řek jsem.

Dívá se na mě a v očích jí to hraje a řekne: „Vaše manželka je dobrá ženská, Homere, ale zrovna mě potkala v krámě a na poště a řekly jsme si pár slov a já jsem viděla, jak si prohlíží moje vlasy a tváří se spokojeně, takovým způsobem, co to umějí jenom ženy. A mně je jasný, co bude vykládat svým kamarádkám – ta Ophelia Toddová si už barví vlasy. Ale já si je nebarvím. Ztratila jsem při tom hledání zkratek párkrát cestu... cestu jsem ztratila, ale přitom se mi taky ztratily šedivý vlasy.“ A rozesmála se, ani ne jako holka před maturou, spíš jako pubertáčka. Byl jsem z ní blázen a celej pryč do tý její krásy, ale viděl jsem jí ve tváři taky ještě tu druhou krásu a v tý chvíli... no, prostě jsem znova dostal strach. Měl jsem strach o ni, ale taky z ní.

„Paní,“ řek jsem, „podle mýho si koledujete, abyste ztratila o hodně víc než pár šedivých vlasů.“

„Ne,“ říká ona, „povídám vám, že tam jsem jiná... tam jsem to *doopravdy* já. Když tam jedu po cestě ve svém autíčku, tak nejsem žádná Ophelia Toddová, žena Worthe Todda, která mu nikdy nebyla schopná donosit dítě, nebo ta ženská, co chtěla psát poezii a neuspěla v tom, nebo ta, co vysedává na schůzích výborů a píše si poznámky, nebo cokoli a kdokoli jiný. Když jsem na tý silnici, tak mi to jde

ze srdce a cítím se jako...‘

„Diana,‘ řek jsem já.

Pohlídla na mě trochu divně a taky drobet překvapeně a potom se zasmála. „No jo, jako nějaká bohyně, asi ano,‘ řekla. „To asi sedí nejlíp, protože já jsem takovej noční pták – strašně ráda zůstanu vzhůru, dokud nedočtu knížku, nebo dokud v televizi nehrajou hymnu, a taky protože jsem dost bledá, jak měsíc – Worth vždycky říká, že bych potřebovala nějaký kapky na povzbuzení, nebo si nechat udělat rozbor krve nebo nějakou podobnou pitomost. Ale uvnitř v srdíčku si asi každá ženská přeje být nějaká bohyně – mužský z toho slyší jen takovou falešnou ozvěnu a snaží se ženský stavět na piedestaly (ženskou, která si počůrá nohy, když si nedřepne! to je prča, když tohle člověku dojde) – ale to, co mužskej cítí, vůbec není to, co žena chce. Žena chce volnost, a to je všecko. Chce stát, kdy si přeje, nebo jít... ‘ Pohled se jí stočil na to její žihadlo, co tam stálo na příjezdovce, a přimhouřila oči. Pak se usmála. „Nebo řídit, Homere. To mužskej nevidí. Myslí si, že bohyně se chce povalovat někde na louce pod Olympem a jíst ovoce, ale není v tom ve skutečnosti žádněj bůh ani bohyně. Žena prostě chce totéž co muž – ona chce *řídit*... ‘

„Tak akorát buďte, paní, opatrná, až budete řídit, nic jinýho,‘ říkám já a ona se směje a pak mně dá pusu doprostřed čela.

Řekla: „Tak jo, Homere,‘ ale to vůbec nic neznamenal a já to věděl, poněvadž to řekla, jako když chlap řekne svý ženě nebo holce, že si bude dávat bacha, a přitom ví, že nebude... že nemůže.

Šel jsem leda zpátky k dodávce a ještě jsem jí jednou zamával a potom za týden Worth ohlásil, že zmizela. Ona i to její žihadlo. Todd pak čekal sedm let a nechal ji úředně prohlásit za mrtvou a pak ještě pro jistotu počkal další rok – to mu parchantovi musím uznat – no a vzal si tu druhou paní Toddovou, tuhle, jak tady zrovna jela kolem. A já nečekám, že bys mně z toho mýho tlachání věřil jediný slovo.“

Jeden z těch velkých mraků s plochým břichem na obloze se posunul tak, že odkryl měsíc, vypadal jako duch – byl poloviční a bledý jako mléko. A mně se při tom pohledu něco hnulo u srdce, napůl jako strachem a napůl láskou.

„Ale já ti přesto věřím,“ řekl jsem. „Věřím ti každý slovo, kurvafix. A i kdyby to pravda nebyla, Homere, tak by to být měla.“

Objal mě paží kolem ramen, což je nejvíc, co chlapi můžou,

jelikož svět jim dovoluje líbat jediné ženy, a pak vstal.

„Ani kdyby to neměla být pravda, tak to stejně je,“ řekl. Sáhнул si do kapsy pro hodinky a podíval se na ně. „Potřebuju sjet ke Scottovic a obhlídnout, jestli tam mají všechno v pořádku. Chceš jet se mnou?“

„Myslím, že tady ještě zůstanu chvíli sedět,“ řekl jsem, „a že budu přemýšlet.“

Šel ke schodům, obrátil se a se slabým úsměvem se na mě podíval: „Myslím, že měla pravdu,“ řekl. „Fakt byla *jiná* tam na těch cestách, co je našla... nic by se jí neopovážilo ani dotknout. Tebe nebo mě, možná, ale jí ne. A taky věřím, že je mladá.“

Nato nasedl do své dodávky a odjel zkontrolovat Scottovic dům.

Tohle se událo před dvěma roky a Homer mezitím odjel do Vermontu, což jsem vám myslím už říkal. Jednou večer se u mě stavoval. Měl učesané vlasy, byl oholený a voněl nějakou prima kolínskou. Tvář měl jasnou a v očích plno života. Vypadal ten večer tak na šedesát místo na sedmdesát a já z něj měl radost, a taky jsem mu trochu záviděl, a taky ho krapet nenáviděl. Artritida je neomylný a všivácký rybář, ale zdálo se, že ten večer na Homera prostě nemá správný háček, kterým by se mu zasekla do rukou, na rozdíl ode mě.

„Odcházím,“ řekl.

„Fakticky?“

„Fakticky.“

„Fajn. Zařídil sis, aby ti posílali poštu?“

„Nechci, aby mě vůbec nějakou posílali,“ řekl. „Účty jsem všechno zaplatil. Dělán čistej řez.“

„No dobrý, tak mi tu nechej adresu. Sem tam ti napíšu, ty starej vandráku.“ A už jsem v tu chvíli cítil, jak na mě sedá samota, jako kdyby přehodil manu... a jak jsem se na něj díval, bylo mi jasné, že ve skutečnosti je to jinak.

„Ještě žádnou nemám,“ odpověděl.

„No dobrý,“ řekl jsem. „Hele, Homere, a je to Vermont?“

„Teda,“ řekl on, „pro lidi, který se budou ptát, by to mělo stačit.“

Málem jsem to neřekl, ale pak přece jen: „Jak teďka vypadá?“

„Jako Diana,“ odpověděl. „Ale je laskavější.“

„Já ti, Homere, závidím,“ řekl jsem a bylo to tak.

Stál jsem u dveří. Byl soumrak uprostřed léta, kdy pole vydechují vůni jako parfém. Měsíc v úplňku maloval jezerem stříbrnou stezku. Homer přešel přes mou verandu a sestoupil po schodech. V trávě vedle silnice stálo auto, motor pomalu pulsoval, měl zvuk těch starých aut, která to ještě pořád dovedou hnát na plný plyn jako torpédo. Bylo na něm sice vidět roky, ale stejně se zdálo, že si může naložit tunu a jet a ani se neudýchat. Zastavil se pod mými schody a něco zvedl – byl to kanystř, takový ten velký, co se do něj vejde přes třicet litrů. Po cestičce od domu došel ke dvířkům vedle řidiče. Ona se naklonila s otevřela mu. Světlo uvnitř se rozsvítilo a já ji na nepatrný okamžik zahlédl, obličej záramovaný dlouhými rudými vlasy a čelo jí zářilo jak lampa. Jak *měsíc*. Nasedl a ona se rozjela. Stál jsem na verandě a díval se na stop-lampy toho jejího žihadla, jak do tmy kreslí červené krajky... a jak jsou menší a menší. Byly jak uhlíky, potom jako jiskřičky a pak byly nadobro pryč.

Vermont, tak to říkám zdejší lidem, a oni tedy věří na Vermont, stejně si většina z nich nic vzdálenějšího ani neumí představit. Někdy tomu skoro uvěřím i sám, zvláště, když jsem utahaný a bez nálady. Jindy na ně ale myslívám – jako plus minus celý tenhle říjen, řekl bych, že říjen je měsíc, kdy muži většinou myslí na vzdálená místa a na cesty, po kterých by se tam mohli dostat. Vysedávám na lavičce před Bellovým krámem a myslím na Homera Bucklanda a na krásnou holku, co se naklonila, aby mu otevřela dvířka, když po cestičce došel k autu s červeným kanystrem plným benzínu v pravé ruce zdála se jako holka, které nemůže být víc než šestnáct, která snad ještě jezdí na povolenku, co mají žáci z autoškol, a její krása byla nádherná, ale věřím, že by už nezabila muže, kdyby se rozžehla: na mně taky na okamžik spočinula očima a nezabilo mě to, i když kus ze mě v té chvíli umřel jí u nohou.

Olymp musí být slávou zraku a srdce a jsou lidé, kteří po něm touží a kteří k němu najdou cestu, to může být, ale já znám Castle Rock nazpaměť a nikdy bych ho neopustil kvůli žádným zkratkám, kam by snad vedly cesty. Obloha nad jezerem není v říjnu slávou, ale je vysoká a pomalu v ní plují ty velké bílé mraky. Sedím tady na lavičce a myslím na Phelii Toddovou a Homera Bucklanda a nemám žádnou zvláštní touhu být tam co oni... ale mrzí mě, že už nekouřím.

Prám.

Z Horlickovy univerzity v Pittsburghu to je k jezeru Cascade Lake šedesát kilometrů, a přestože v téhle části světa padá v říjnu soumrak brzy a přestože vyrazili až po šesté, bylo v době, kdy tam dojeli, na nebi ještě trochu světla. Vezli se Dekeho camarem. Deke se s ničím nepáral, ani když byl střízlivý. A pokud si předem zatopil několika pivy, dokázal by z toho camara vymačkat snad i písničku.

Když zastavili u plaňkového plotu mezi parkovištěm a pláží, byl z auta venku a stahoval si triko snad ještě dřív, než vůbec pustil nohu z brzdy. Očima hledal na hladině prám. Randy vylézal ze sedadla vedle řidiče poněkud méně ochotně. Byl to sice původně jeho nápad, to ano, ale nenapadlo ho, že by to Deke mohl vzít doslova. Dívky vzadu se už taky probraly a chystaly se vystoupit.

Dekemu jezdily oči neklidně po vodě sem a tam (je jako ostřelovač, napadlo Randyho stísněně), až se ustálily na jednom bodě.

„Je tam!“ zaržál a praštil do kapoty camara. „Přesně jak jsi, Randy, říkal! Kurňa! Poslední ve vodě je sráč!“

„Deke...“ začal Randy a pošoupnul si brýle na nose, jenže na víc se nezmohl, protože Deke už byl za plotem a už běžel přes pláž, na Randyho nebo Rachel nebo na LaVerne se ani neohlédla neviděl nic než ten prám, ukotvený nějakých padesát metrů od břehu.

Randy se rozhlédl kolem, jako kdyby se chtěl dívkám omluvit, že je do téhle šlamastyky dostal, jenže ty se dívaly na Dekeho – to, že se na něj dívala Rachel, bylo v pořádku, byla to jeho holka, jenže LaVerne se na něj dívala taky a Randyho z toho píchla horká žárlivost, která ho uvedla do pohybu. Vysoukal se z teplákové bundy, pohodil ji vedle Dekeho trika a přelezl plot.

„Randy!“ zavolala LaVerne, ale on jen napjatou paží mávnul v tmavnoucím říjnovém vzduchu dopředu, jdeme na to, a drobet se za to neměl rád – vypadala teď nejistě a možná by to všechno nejraději odvolala. Nápad s koupáním v opuštěném jezeře uprostřed října měl dost daleko k pohodovému civilizovanému mejdanu v bytě, o který se Bandy dělil s Dekem. Měl ji rád, ale Deke měl víc páry. Bylo to k podělení, protože na něj evidentně brala, což zase bralo jeho, a to

bylo taky k poděláním.

Deke si v běhu rozeplnul džíny a setřásl je ze štíhlých boků. Nezastavil, a přesto se z nich nějakým způsobem dokázal dostat, což bylo číslo, které by Randy nedovedl zopakovat ani za tisíc let. Deke utíkal dál, teď už jenom v úzkých slipech a svaly na zádech a na zadku mu nádherně pracovaly. Randy spustil na zem své levisky, s obtížemi z nich vysvobodil nohy, a tím spíš si při tom uvědomoval vlastní vychrtlé pozadí – Deke přímo baletil, zatímco on sám byl prostě klaun.

Deke vletěl do vody a zaječel: „Studený! Kristepane!“ Randy zaváhal, ale jen uvnitř v hlavě, kde se všechno děje pomaleji. Tam odtud se ozvalo, *ta voda má pět stupňů, maximálně osm, to ti taky může zastavit srdce*. Měl zdravotnický kurs, věděl to... ale ve skutečném světě se nerozmýšlel. Skočil a na moment se mu opravdu zastavilo srdce, aspoň se mu to tak zdálo: dech se mu vzpříčil v krku a s úsilím přiměl doušek vzduchu, aby mu prošel do plic, protože svou potopenou část vůbec necítil. *To je šílený*, pomyslel si, a pak: *ale byl to tvůj nápad, ty hvězdo*. A začal plavat za Dekem.

Obě dívky na sebe navzájem pohlédly. LaVerne pokrčila rameny a ušklíbla se. „Když můžou oni, tak my taky,“ řekla a stáhla si tričko, pod kterým se objevila bezmála průhledná podprsenka. „Neříká se, že holky mají jednu vrstvu tuku navíc?“

Hned nato byla za plotem, běžela k vodě a rozepínala si manšestráky. Rachel ji v příští chvíli následovala, až na to, že následovala spíš Dekeho.

Dívky přišly do bytu uprostřed odpoledne – v úterý měli poslední hodinu do jedné. Dekemu přišla jeho měsíční apanáž – jeden z absolventů, totální fotbalový fanda (hráči jim přezdívali „andělé“) mu každý měsíc posílal dvě stě v hotovosti a tak byl v ledničce kartón piva a na Randyho dobitém stereu se točilo nové country album. Všichni čtyři byli na nejlepší cestě příjemně se namazat. Za chvíli se při povídání dostali na to, že se blíží konec babího léta, které si tak fajn užívali. V rádiu předpovídali na středu sněhové přehánky. LaVerne razila názor, že meteorology, kteří věští v říjnu sníh, je třeba postřílet, s čímž všichni souhlasili.

Rachel řekla, že když byla malá holka, tak každé léto trvalo bez konce, zatímco teď, když je dospělá (roztřesená sklerotická

devatenáctka, zavtipkoval Deke a ona ho kopla do kotníku), tak je rok od roku kratší. „Přijde mi to, že jsem celý život byla pořád jen u jezera Cascade Lake,“ řekla a vydala se napříč prošlapaným linoleem kuchyně k ledničce. Zapátrala uvnitř a objevila ještě jednu plechovku schovanou za přehradou plastikových krabic na jídlo (v té prostřední byly prakticky fosilní fazole na divoko, nyní už ozdobené kompaktní vrstvou penicilínu – Randy byl dobrý student a Deke zase fotbalista, ale pokud jde o domácnost, oba byli těžká bēčka), a tak s ní naložila patřičným způsobem. „Pořád si ještě pamatuju, když jsem poprvý dokázala doplavat až na prám. Zůstala jsem tam snad dvě hodiny, šíleně jsem se bála plavat zpátky.“

Přisedla si vedle Dekeho a ten ji vzal kolem ramen. Usmívala se tomu vzpomínání a Randymu se najednou zezdálo, že se podobá někomu slavnému nebo přinejmenším známému. Nevěděl ale, kam tu podobu zařadit. Napadlo ho to později, jenže to už za okolností podstatně méně příjemných.

„Nakonec pro mě musel doplavat brácha a dostrkat mě zpátky na duši od autáku. Jéžiš, ten zuřil. A taky jsem se spálila, to si neumíte představit.“

„Ten prám je tam pořád,“ poznamenal Randy, jenom tak, aby něco řekl. Citelně si uvědomoval, že LaVerne se už zase dívá na Dekeho. V poslední době, dalo by se říct, se na něj dívala moc. Ale teď se podívala na něj. „Randy, vždyť jsou skoro Dušičky. A pláž na Cascade Lake je zavřená už od září.“

„Ten prám tam ale stejně bude,“ trval na svém Randy. „Byli jsme před třema nedělema na druhý straně jezera na geologickém průzkumu a já ho tam tenkrát zahlíd. Vypadal...“ pokrčil rameny. „Jako když tam někdo nechal kus léta a zapomněl ho při uklízení strčit do příštího roku do skříně.“

Myslel, že se tomu zasmějí, ale nesmál se nikdo – dokonce ani Deke ne.

„Že tam byl tuhle, ještě neznamená, že je tam pořád,“ řekla LaVerne.

„Mluvil jsem o tom s jedním klukem,“ řekl Randy a dopil pivo. „S Billy DeLoisem, pamatuješ se na něj, Deke?“

Deke přikývl. „Hrál v druhý lajně, ale jenom než se zranil.“

„Jo, asi jo. To je jedno, ale on pochází odtamtud a říkal, že ty lidi, co jim patří pláž, ho nikdy neuklízejí, dokud jezero skoro

nezamrzne. Dost na to kašlou – aspoň podle něho. Říkal, že jednou to fakt přetáhnou a on tam zůstane v ledě přes zimu.“

Ztichl, protože se mu vybavilo, jak ten prám vypadal, ukotvený uprostřed jezera – čtverec zářivě bílého dřeva v zářivě modré podzimní vodě. Vzpomněl si na zvuk barelů vespod duté *dun dun* – který se k nim vznášel. Byl to tichý zvuk, ale v nehybném vzduchu kolem jezera se zvuky nesly dobře. Byl to tenhle zvuk a pak ještě krákání vran, které se slétly na čísi sklizené zahradě.

„Zítra bude sněžit,“ řekla Rachel a vstala, protože jí Deke jako by roztržitě sjel rukou shora na ňadro. Šla k oknu a podívala se ven. „To je otrava.“

„Hele, víte co,“ řekl Randy, „pojedeme na Cascade Lake. Doplaveme na prám, řekneme létu čau a pak zas přeplaveme nazpátek.“

Kdyby neměl upito, nikdy by něco takového nenavrhl, a také ani nečekal, že by to někdo vzal vážně. Jenomže Deke se chytil.

„To je ono! Ty jseš génius, Rand’áku! Génius od přirození!“

LaVerne vyskočila a převrhla pivo. Ale usmívala se Randymu z toho úsměvu bylo divně u žaludku. „Jasně, jdeme na to!“

„Deke, neblázni,“ řekla Rachel a také se usmívala – v jejím úsměvu ale bylo jakési napětí, jako když má strach.

„Žádný takový, jedeme,“ řekl Deke a šel si pro bundu a Randy si se směsí úleku a vzrušení všiml, že se Deke šklebí jako rozjívěný čert. Měli spolu byt už třetí ročník – Tom a Jerry, Balú a Kid, Pérák a Rand’ák – takže Randy tenhle úsměv dobře znal. Deke si nedělal srandu; fakt to chtěl udělat. Ve skutečnosti už byl vlastně na cestě.

Kašli na to, Péráku, vynech mě. Měl to na jazyku, ale než stačil něco říct, byla LaVerne na nohou a v očích měla přesně stejný připitomělý radostný výraz (možná že to vlastně bylo z toho piva): „Já jsem taky pro!“

„No tak, jedem!“ podíval se Deke na Randyho. „Co říkáš, Rand’áku?“

Pohlédl na okamžik na Rachel a viděl, že je celá nervózní – pokud šlo o něj, tak Deke a LaVerne mohli jet spolu na Cascade Lake a dovádět třeba celou noc: ne že by byl z takového splnutí duší odvázaný, ale taky by ho to ani nepřekvapovalo. Ale to, jak se koukala ta druhá holka; jako když zahlédla strašidlo

„Péráku, jupííí!“ zaječel Randy.

„Rand’áku, jupííí!“ zaječel Deke, celý potěšený.

A se zdviženou paží si tleskli dlaň o dlaň. Randy byl na půli cesty k prámu, když spatřil ve vodě temnou skvrnu. Byla za prámem a nalevo od něj, víc ke středu jezera. Ještě pět minut a světlo by bylo příliš slabé, aby si byl jistý, jestli to není jenom stín... pokud by to vůbec viděl. *Olejová skvrna?* pomyslel si a dál dělal plnou silou tempa; přičemž částečně vnímal, jak za ním šplouchají dívky. Ale kde by se v říjnu vzala na opuštěném jezeře olejová skvrna? A taky byla divně okrouhlá, malá, určitě neměla v průměru víc jak dva metry...

„Houou!“ zahulákal znovu Deke a Randy pohlédl na něj. Deke lezl po schůdkách po straně prámu a setřásal vodu jako pes. „Jaký to je, Rand’áku?“

„Bezva!“ zavolal a zabral ještě víc. Když tam člověk vlezl a hýbal se, tak to opravdu nebylo tak hrozné, jak si původně myslel. V těle mu brněl pocit tepla a jeho motor jel naplno. Cítil, jak mu srdce ve vysokých otáčkách dodává zevnitř žár. Jeho rodiče měli na mysu Cape Cod místo, kam jezdili, a tam byla uprostřed července voda mnohem horší.

„Jestli máš pocit, že je to děs, Rand’áku, tak počkej, až vylezeš!“ ječel potměšile Deke. Poskakoval, až se prám rozhoupal, a třel si tělo.

Randy zapomněl na olejovou skvrnu až do chvíle, kdy se rukama chytil bíle natřených dřevěných schůdků na straně obrácené ke břehu. Pak to uviděl znovu. Bylo to o něco blíž. Kulatá skvrna na vodě, jako nějaká velká kožešina, která se vlní na stoupajících a klesajících vlnkách. Když tu skvrnu zahlédl poprvé, byla od prámu nějakých čtyřicet metrů. Teď už to byla jen polovička té vzdálenosti.

Jak je to možný? Jak...

Potom ale vylezl ven a ledový vzduch se mu zakousl do kůže, bylo to horší, než když předtím skočil do vody. „Ááááá, doprdele!“ křičel a smál se přitom a tetelil se ve svých bílých slipech.

„Rand’áku, ty byla ale přece kretýno,“ patlal Deke šťastně. Vytáhl Randyho nahoru. „Je to pro tebe dost studený? Už jseš střízlivej?“

„Jo, jsem střízlivej! Jsem střízlivej!“ začal poskakovat jako předtím Deke, plácal se do prsou, do břicha a na zadku. Otočili se na dívky.

Rachel předhonila LaVerne, která vyváděla cosi jako čubičku, kterou plave pes s pokaženými instinkty.

„Tak jak, dámy, pohoda?“ zahulákal Deke.

„Jdi do hajzlu, ty Tarzane!“ vykřikla LaVerne a Deke se mohl potřhat smíchy.

Randy pohlédl stranou a viděl, že ta divná kulatá skvrna na vodě je ještě blíž – teď už deset metrů – a pořád se blíží. Plula po vodě, okrouhlá a pravidelná, jako víko od nějakého velkého barelu, ale ze splývavého způsobu, kterým se pohybovala, bylo jasné, že to není pevné těleso. Zmocnil se ho najednou strach, neurčitý, ale zato silný.

„Honem plavte!“ vykřikl na dívky a shýbl se, aby chytil Rachel za paži, ve stejném okamžiku, kdy se dotkne schůdků. Vší silou ji vytáhl nahoru. Slyšel, jak se praštila do kolena úplně zřetelně slyšel ten náraz.

„Jau! *Sakra!* Co to...“

LaVerne zbývalo ještě deset metrů. Randy znovu pohlédl stranou a spatřil, jak ta kulatá věc olizuje bok prámu. Byla temná jako olej, ale byl si jistý, že olej to není – bylo to moc tmavé, moc husté, moc *pravidelné*.

„Randy, to bolelo! Co je to za blbý...“

„LaVerne! *Plavej!*“ Teď už to nebyl strach, teď to byla hrůza.

LaVerne pohlédla vzhůru, možná že nerozeznala tu hrůzu, ale přinejmenším slyšela naléhání. Zatvářila se udiveně, ale začala hrabat rychleji a zkracovat vzdálenost ke schůdkům.

„Randy, co ti je?“ zeptal se Deke.

Randy se znovu podíval na stranu a viděl, jak se ta věc přimkla kolem pravoúhlého rohu prámu. Na chvíli vypadala jako ten kosmický lívanec ze seriálu, co žere elektronické součástky: Pak ale roh obalila kolem dokola a začala po prámu klouzat, okraj po jedné straně ohrnutý vzhůru.

„Pomož mně s ní nahoru!“ zasípal Randy na Dekeho a napřáhl se po její ruce. „Honem!“

Deke shovívavě pokrčil rameny a hmátl po druhé paži LaVerne. Vytáhli ji nahoru na prkennou podlahu prámu několik vteřin předtím, než ta černá věc doklouzala ke schůdkům a nakrabilila se kolem jejich postranic.

„Randy, zbláznil ses?“ LaVerne byla udýchaná a trochu polekaná. Přes podprsenku jí byly jasně vidět bradavky. Trčely jako

malé tvrdé rampouchy.

„Tahle věc,“ řekl Bandy a ukázal. „Deke? Co je to?“

Teď si toho všimnul Deke. Skvrna se dostala k levému rohu prámu. Na jedné straně se trochu oddálila a nabyla znovu okrouhlého tvaru. Prostě tam jen tak plula. Všichni čtyři se na ni dívali.

„Já bych řek, olejová skvrna,“ prohlásil Deke.

„Fakt jsi mně úplně oddělal koleno,“ řekla Rachel, pohlédla na tu temnou věc ve vodě a potom zpátky na Randyho. „Ty jeden...“

„To není žádná olejová skvrna,“ řekl Randy. „Už jsi někdy viděl kulatou olejovou skvrnu? Ta věc vypadá jak poklička.“

„V životě jsem stejně neviděl olejovou skvrnu,“ odpověděl Deke. Mluvil na Randyho, ale díval se na LaVerne. LaVerne měla kalhotky téměř stejně průhledné jako podprsenku, černé věčko perfektně obrýsované uprostřed hedvábí a vsazené do pevně klenutých boků. „Já na ně dokonce ani nevěřím. To víš, já jsem kluk až z Missouri.“

„Budu to mít oteklý,“ řekla Rachel, ale ne už vztekle. Viděla, jak se Deke dívá na LaVerne.

„Krindy, mně je děsná zima,“ prohlásila LaVerne. A mile se přitom otřásla.

„Šlo to po holkách,“ řekl Randy.

„Ale Rand’áku, no tak. Já myslel, že jsi říkal, že už jseš střízlivej.“

„Šlo to po holkách,“ opakoval umíněně a pomyslel si: *Nikdo neví, že jsme tady. Vůbec nikdo.*

„A viděl jsi ty někdy olejovou skvrnu, Rand’áku?“ Deke objal LaVerne kolem nahých ramenou stejně roztržitě, jako předtím dřív odpoledne sahal Rachel na ňadro. LaVereniných ňader se nedotýkal – zatím – ale ruku měl pěkně blízko. Randy zjistil, že je mu to jaksi jedno. Ta černá kulatá skvrna ve vodě. Ta mu vadila.

„Viděl jsem jednu před čtyřma rokama na mysu,“ řekl. „Všichni jsme na pobřeží lovili z vody ptáky a snažili se je očistit od...“

„Náš ekolog Rand’ák,“ řekl Deke pochvalně. „Ekolog, jak má být.“

Randy řekl: „Byla to taková veliká mazlavá srágora, všude ve vodě. Takový pruhy a velký fleky. Nevypadalo to takhle. Rozumíš, nebylo to *pevný*.“

Vypadalo to jako nějaká náhoda, chtělo se mu říct. Tamto

vypadalo, jako že je to náhoda – tohle vypadá, že je to tady schválně.

„Já už chci zpátky,“ řekla Rachel. Ještě pořád se dívala na Dekeho a LaVerne. Randy viděl, že se tváří přihloupě a uraženě. Nejspíš si to vůbec neuvědomovala.

„No tak běž,“ řekla LaVerne. Randymu připadalo, že má v obličeji výraz absolutního a zřetelného triumfu, což od něj sice mohla být zaujatost, ale stejně to byla pravda. Ten výraz nebyl adresovaný úplně přesně Rachel... ale LaVerne se ho před ní také nesnažila skrývat.

Postoupila o krok blíž k Dekemu, nic než o krůček. Lehce se teď dotkli boky. Randyho pozornost se na zlomek vteřiny přenesla z té věci ve vodě na LaVerne, v záblesku takřka čiré nenávisti. Nikdy v životě sice neudeřil dívku, ale tuhle by teď uhořel s velkým potěšením. Ne proto, že by ji miloval (trochu na ni bral, to jo, dal by si s ní říct, to jo, a taky dost žárlil, když začala dneska v bytě oblézat Dekeho, to taky jo, ale především a za prvé by v životě nepustil holku, kterou miluje, k Dekemu blíž než na dvacet kilometrů), ale proto, že mu byl jasný ten výraz, co měla Rachel – i ten pocit uvnitř.

„Já se bojím,“ řekla Rachel.

„Olejový skvrny?“ zeptala se LaVerne, jako když tomu nemůže uvěřit, a zasmála se. Randyho se znovu zmocnila chuť jednu jí vlepit – pěkně se rozmáchnout otevřenou dlaní, až to hvízdne, a vyrazit jí z tváře tu nafoukanost a místo toho tam zanechat pořádný flek ve tvaru roztažené dlaně.

„Tak nám to ukaž ty, jak poplaveš zpátky,“ řekl Randy.

LaVerne se povýšeně usmála. „Mně se ještě nechce,“ řekla, jako když mluví s dítětem. Podívala se na nebe a potom na Dekeho. „Chci se dívat, jak vycházejí hvězdy.“

Rachel byla malá, hezká a vypadala trochu uličnický a nejistě, což Randymu připomínalo dívky v New Yorku – člověk je ráno viděl na ulici, jak spěchají do práce, na sobě dobře střižené sukně s, rozparkem vpředu nebo na stehně a v obličeji stejný výraz mírně neurotické krásy. Rachel vždycky jiskřily oči, ale nedalo se říct, jestli z dobrého pocitu anebo naopak z neurčité úzkosti.

Dekeho typ byly většinou spíš vysoké holky, tmavovlázky s ospalýma uhrančivýma očima a Randymu bylo jasné, že mezi Dekem a Rachel je už konec – ať byl ten vztah jakýkoli, pro Dekeho

třeba jednoduchý a trochu nudný a pro ni naopak hluboký, komplikovaný a možná i bolavý. Bylo to pryč, v téhle chvíli a tak zřetelně a naráz, že Randy téměř slyšel, jak to prasklo: zvuk, jako když se zlomí přes koleno suchá větev.

Normálně byl plachý, ale teď přistoupil k Rachel a vzal ji kolem ramen. Krátce na něj pohlédla, vypadala nešťastně, ale vděčná za to gesto a on byl rád, že jí trochu ulehčil. Znovu mu v hlavě bleskla myšlenka na tu podobu. Něco v tom jejím výrazu, něco ...

Nejdřív ho napadla souvislost s něčím jako televizními soutěžemi, potom reklamami na nějaké slané tyčinky, na oplatky nebo na podobnou pitomost. Potom mu to došlo – vypadala jako Sandy Duncanová, ta herečka z nové verze *Petera Pana* na Broadwayi.

„Co je to za věc?“ zeptala se. „Randy? Co je to?“

„Já nevím.“

Podíval se na Dekeho a viděl, jak na něj hledí s povědomým úsměvem, který byl spíš kamarádský než pohrdavý... ale pohrdání v tom bylo také. Deke to možná nevěděl, ale bylo tam. Ten výraz říkal *Koukněte na toho našeho borce Randyho, už si zase dělá do plín.* Randyho to málem vyprovokovalo, aby zamumlal něco jako – *To asi nic není. Nedělej si starosti. Ono to odpluje.* Něco takového. Ale neudělal to. Jen ať se Deke směje. Ta černá skvrna na vodě ho děsila. A to byl fakt.

Rachel odstoupila od Randyho a půvabně si klekla na roh prámu, který byl nejbližší k té věci, a na okamžik tak vyvolala asociaci ještě zřetelnější: ta dívka, co je na nálepkách na jednom druhu piva. Sandy Duncanová na pivní nálepce, upřesnil jeho mozek. Nakrátko ostříhané temně plavé vlasy jí hladce přiléhaly k hezké hlavě. Viděl ji na lopatkách a nad bílou podprsenkou vystupovat husí kůži.

„Ať tam nespadneš, Rachel,“ řekla LaVerne s jasnou počůchlostí.

„Nech toho, LaVerne,“ řekl Deke a ještě pořád se usmíval. Randy se napřed podíval na ně, jak tam spolu stojí uprostřed prámu, paže navzájem volně kolem pasu a zlehka se dotýkají boky, a potom na Rachel. Páteří mu projel poplach jako oheň až do nervů. Černá skvrna zkrátila na půl vzdálenost mezi sebou a rohem prámu, na kterém klečela Rachel a pozorovala ji. Předtím to bylo takové dva, dva a půl metru daleko. Teď to nebylo víc než jeden metr. A on jí v

očích spatřil divný pohled, jakousi zaokrouhlenou prázdnotu, která kdoví proč připomínala prázdnotu té věci ve vodě.

A teď tu máme Sandy Duncanovou, která sedí na pivní nálepce a tváří se, jako že ji fascinuje tyčinka Mars, plná sladu, mléka a báječné čokolády, pomyslel si jako idiot a cítil, že se mu srdce rozbušilo stejně jako předtím ve vodě, a vykřikl: „Běž odtamtud, Rachel!“

Potom se všechno událo hrozně rychle – něco, jako když člověk sleduje ohňostroj. A přesto všechno viděl a slyšel s perfektní a pekelnou zřetelností. Jako kdyby každý detail byl zabalený zvlášť.

LaVerne se zasmála – být to za jasného odpoledne před kolejí, tak to byl prostě smích holky ze školy, ale v téhle houstnoucí tmě to znělo jako škodolibý smích čarodějnice, která míchá v kotli lektvar.

„Rachel, hele, měla bys radši od...“ začal Deke, ale ona mu do toho skočila, téměř určitě poprvé v životě, jenomže také naposled.

„Ono to má barvy!“ zvolala a v hlase měla nekonečný a rozechvělý údiv. Prázdnýma očima nevnímala nic než tu černou skvrnu na vodě a Randymu se zdálo, že zahlédl to, o čem mluví, barvy, no jo, barvy a krouží v bohatých spirálách, a ty se stácejí doprostřed. Pak to přešlo a zase to byla jen jednolitá temnota bez světýlka. „Takový krásný barvy!“

„Rachel!“

Natáhla se k tomu – dopředu a dolů – ta její bílá ruka, posetá husí kůží, ta její ruka se k tomu natáhla a chtěla se toho dotknout. Všiml si, že má nehty okousané do masa.

„Ra...“

Cítil, jak se prám zhoupnul – to k nim vykročil Deke. On sám v té chvíli hmátnul po Rachel, chtěl ji přitáhnout nazpět, matně cítil, že nechce, aby to udělal Deke.

Pak se Rachel dotkla vody – jenom ukazováčkem a na hladině se udělal nepatrný kroužek – a ta černá skvrna jí obemkla prst. Randy slyšel, jak se zajíkla, a pak jí ta prázdnota v očích náhle zmizela. Místo toho tam byla hrůza.

Ta černá mazlavá hmota jí vyběhla po paži jako bahno... a Randy viděl, jak jí na těch místech mizí kůže. Otevřela ústa a vykřikla. Ve stejné chvíli se začala převažovat dopředu. Naslepo napráhla druhou ruku a Randy po ní hmátnul. Jejich prsty po sobě přejely. Setkali se pohledy a ona ještě pořád k zbláznění vypadala

jako Sandy Duncanová. Pak přepadla přes okraj a voda se rozstříkla.

Přes místo, kam dopadla, se zatáhla ta černá věc.

„Co se stalo?“ ječela za nimi LaVerne. „Co se stalo? Ona tam spadla? Co se jí stalo?“

Randy udělal pohyb, jako by se chtěl vrhnout do vody, a Deke ho strhl dost zopátky. „Ne,“ řekl vystrašeným hlasem, který vůbec nepřipomínal Dekeho.

Všichni tři viděli, jak vyplula k hladině. Zamávala rukama – ne, rukama ne. Jednou rukou. Ta druhá byla potažena černou blánou, ze které visely cáry a záhyby čehosi rudého a protkaného šlachami, trochu jako hovězí závitek.

„*Pomoc!*“ vykřikla Rachel. Viděli, jak jí svítí oči – na ně a na druhou stranu, na ně a pryč – jako by ty oči byly lucerna, kterou kdosi bezmocně mává ve tmě. Vířila vodu, až se na hladině dělala pěna. „*Pomoc to bolí pomoc to bolí to bolí TO BOLÍ TO BOOO...*“

Randy upadl na místě, kam ho Deke odhodil. Ted' se zvedl z prken a začal klopýtat dopředu, protože nedokázal neposlechnout ten hlas. Pokusil se skočit do vody a Deke po něm hrábnul a silnými rukama sevřel Randyho chabý hrudníček.

„Ne, vždyť ona je mrtvá,“ zašeptal mu vyschle. „Můj ty kriste, copak to nevidíš? Ona je *mrtvá*, Rand'áku.“

Přes Rachelinu tvář se náhle přetáhla černota jako stóra a její výkřiky zazněly na okamžik zdušeně a pak umlkly úplně. Zdálo se, že ta černá hmota ji křížem krážem převazuje v jakýchsi provazcích. Randy viděl, jak se to do ní zažírá jako kyselina, a když jí praskla krční tepna a vystříkla tmavým pulsujícím obloukem, tak viděl, jak ta věc za unikající krví vyslala chapadlo. Nemohl uvěřit tomu, co viděl, nechápal to... ale nedalo se o tom pochybovat, byl plně při smyslech a nemohl si dělat naděje, že třeba spí nebo halucinuje.

LaVerne ječela a Randy se po ní ohlédl právě včas, aby viděl, jak si rukou zakryla oči gestem hvězdy němého filmu. Myslel, že by se tomu mohl zasmát a říct jí to, ale nedokázal ze sebe vypravit ani hlásek.

Podíval se zpátky na Rachel. Rachel už tam skoro nebyla. Její boj ochabl natolik, že už to byly jen křeče. Černota ji pohlcovala – *je to větší*, pomyslel si Randy, *je to jasně větší* a dělala to s jakousi němou a svalnatou silou. Viděl, jak do toho udeřila rukou. A jak v tom ta ruka uvízla jako na mucholapce. Viděl, jak to tu ruku pozřelo.

Už se dal jenom tušit tvar jejího těla, ne ve vodě, ale v té černé hmotě, ona se neobracela, ono to obracelo ji, tvar se stále víc rozplýval, bílé maso kost, pomyslel si v návalu nevolnosti, odvrátil se a bezmocně začal zvracet přes okraj prámu.

LaVerne ještě pořád ječela. Pak se ozvalo duté *dum!* a ona přestala ječet a začala vzlykat.

Dal jí ránu, pomyslel si Randy. To jsem chtěl udělat já, pamatuješ?

Ustoupil nazpět, utíral si ústa a cítil se slabý a nemocný. A vyděšený. Tak vyděšený, že dokázal myslet jenom jakýmsi okrajem svého vědomí. Ještě chvíli a začne vřískat taky. Potom bude muset Deke dát ránu jemu, Deke nezpanikaří, kdepak. Deke, ten je z jiného těsta. *Musíš být ve fotbalu gladiátor... abys to uměl s holkama*, zpívalo mu to zvesela v hlavě. Pak slyšel, že na něj Deke mluví, a pohlédl vzhůru na nebe, aby si pročistil hlavu, a snažil se zoufale zbavit vidiny Rachel, jak začala ztrácet lidský tvar, jak se rozplývala, když ji ta černá věc požírala, protože nechtěl, aby ho Deke udeřil tak, jako udeřil LaVerne.

Díval se na nebe a viděl tam zářit první hvězdy a zřetelný obrys Velkého vozu, zatímco na západě haslo poslední denní světlo. Bylo téměř půl osmé.

„Bože, Péráku,“ podařilo se mu říct. „Tentokrát jsme asi opravdu v pěkných sračkách.“

„Co to je?“ Dekeho ruka mu dopadla na rameno, tvrdě stiskla a bolestivě zakroutila. „Ono ji to sežralo, viděls to? Sežralo ji to, kurva, *sežralo!* Co to je?“

„Já nevím. Copaks mě předtím neslyšel?“

„Ty to přece *musíš* vědět, ty jseš ta z prdele hlava, ty přece chodíš na všechny ty zkurvený přírodovědný přednášky!“ Deke teď sám bezmála ječel a to Randymu pomohlo získat trochu sebevlády.

„V žádný přírodovědný knížce, co jsem kdy čet, nic takového není,“ řekl mu Randy. „Naposled jsem něco takového viděl v Rialtu na Dušičky o strašidelném karnevalu a bylo mně dvanáct.“

Ta věc už byla zase okrouhlá. Plula ve vodě asi tři metry od prámu.

„Ono je to větší,“ zavyla LaVerne.

Když to Randy spatřil poprvé, odhadoval to asi na dva metry v průměru. Teď to mělo nejímň tak tři.

„Je to větší, protože to snědlo Rachel!“ naříkala LaVerne a znovu se rozvřískala.

„Nechej toho, nebo ti vyrazím zuby,“ obořil se na ni Deke a ona přestala – ne naráz, ale klesajícím tónem zpomalujícího gramofonu, když ho někdo vypne, ale nezvedne napřed přenosku. Oči měla vyvalené.

Deke se podíval zpátky na Randyho. „Jseš v pořádku, Rand’áku?“

„Já nevím, ale snad jo.“

„Tak jseš můj kluk,“ pokusil se usmát Deke a Randyho poněkud vylekalo, že se mu to daří – že by z toho nějaká část Dekeho měla dokonce potěšení? „Takže ty vůbec nemáš představu, co by to mohlo být?“

Randy zavrtěl hlavou. Možná že to dokonce je olejová skvrna... nebo byla, dokud se s ní něco nestalo. Třeba ji nějak zasáhly kosmické paprsky. Nebo na to Crang vylil nějaký atomový svinstvo, aby dal zabrat Ninja želvám, co kdo ví. Kdo to vůbec může vědět?

„Myslíš, že bysme to mohli obeplavat, co říkáš?“ nedal se odbýt Deke a třásl s Randym za rameno.

„Ne!“ vyjekla LaVerne.

„LaVerne, přestaň, nebo z tebe nadělám sekanou,“ řekl Deke. „A fakt si nedělám srandu.“

„Viděls, jak rychle to chytilo Rachel,“ řekl Randy.

„Možná že to v té chvíli mělo hlad,“ řekl Deke. „Třeba to teďka už je nažraný.“

Randy pomyslel na Rachel, jak tam klečela na rohu prámu, tak tichá a pěkná v podprsence a kalhotkách, a cítil, že se mu znovu tlačí šťávy do krku.

„Tak to zkus,“ řekl Dekemu.

Deke se nevesele ušklíbl: „Ale Rand’áku.“

„Ale Péráku.“

„Já chci domů,“ zašeptala LaVerne tajnůstkářsky. „Jo?“

Nikdo jí neodpověděl.

„Takže počkáme, až to odplave,“ řekl Deke. „Když to připlavalo, tak to zase odplave.“

„Možná,“ řekl Randy.

Deke se na něj podívala ve vážné tváři měl divoké soustředění. „Možná? Jaký možná, doprdele?“

„Když jsme připlavali, tak to taky připlavalo. Viděl jsem, jak to plave – jako když nás to cítí. Jestli už to má dost, jak ty říkáš, tak to odplave. Aspoň myslím. A jestli to má ještě chuť, tak...“ Otrásl se.

Deke stál zamyšleně se sehnutou hlavou. Z krátkých vlasů mu ještě pořád stékala vlhkost.

„Počkáme,“ řekl. „Ať to žere ryby.“

Uběhlo čtvrt hodiny. Nemluvili. Ochladilo se. Nebylo ani deset stupňů a všichni tři byli jen ve spodním prádle. Po prvních deseti minutách Randy slyšel, jak mu hlasitě a překotně drkotají zuby. LaVerne se zkusila přesunout k Dekemu, ale ten ji odstrčil – jemně, ale jednoznačně.

„Nech mě teďka být,“ řekl.

Posadila se tedy, ruce si zkřížila na prsou, dlaněmi si sevřela lokty a trásla se. Dívala se na Randyho a očima říkala, že se může vrátit, že ji může obejmout, že je zase všechno, při starém.

Místo toho se odvrátil, zpátky k tomu temnému kruhu ve vodě. Ten tam prostě jen tak plul, nepřibližoval se, ale také nevzdaloval. Podíval se ke břehu a přízračný bílý oblouk pláže jako by se vznášel. Stromy v pozadí tvořily proti obzoru temnou nakupenou hradbu. Zdálo se mu, že vidí Dekeho camaro, ale nebyl si jistý.

„Jenom jsme se sebrali a jeli,“ řekl Deke.

„Přesně tak,“ řekl Randy.

„Nikommu jsme nic neřekli.“

„Ne.“

„Takže nikdo neví, že jsme tady.“

„Ne.“

„Nechte toho!“ zakřičela LaVerne. „Nechte toho, mám z toho strach!“

„Zavři chleběrnu,“ řekl Deke roztržitě a Randy se zasmál, přestože to neměl v úmyslu – nemohl se nikdy přemoci, i když to od Dekeho slyšel už postě. „Když tady budeme muset zůstat přes noc, tak tady zůstaneme. Někdo nás zítra uslyší křičet. Přece nejsme uprostřed australského buše, že jo, Randy?“

Randy na to neřekl nic.

„Nebo jsme?“

„Ty víš, kde jsme,“ řekl Randy. „Víš to zrovna jako já. Sjeli jsme z jednačtyřicítky, pak jsme jeli patnáct kiláků po vedlejší

silnici...”

„Každejch padesát metrů jsou chaty...”

„Letní chaty. A teďka je říjen. Všecky ty zasraný chaty jsou teď prázdný. Jeli jsme sem a ty jsi musel objet ten řetěz přes cestu a každejch padesát metrů jsou značky zakázanej vjezd...”

„No a? Správce...” Deke teď vypadal drobet otráveně, drobet vedle. Že by se drobet bál? Poprvý dnes v noci, poprvý tenhle měsíc, tenhle rok, možná že poprvý v životě? No to je představa – že by Deke přišel o svýho bobříka odvahy. Randy si nebyl jistý, že to tak je, jenom ho napadlo, že by to tak mohlo být... a měl z toho zvrácené potěšení.

„Není co ukrást, není co rozbít,” řekl. „Jestli to tady má správce, tak sem jezdí tak jednou za dva měsíce.”

„Lovci...”

„Jo, za měsíc,” řekl Randy a najednou sklapl, až to cvaklo. Už se mu podařilo vyděsit také sebe.

„Třeba nás to nechá na pokoji,” řekla LaVerne. Rty se jí rozchlíply do ochablého úsměvu k politování. „Třeba nás to... rozumíte... prostě nechá.”

Deke řekl: „Třeba až opadá listí z du...”

„Hejbá se to,” řekl Randy.

LaVerne vyskočila na nohy. Deke přistoupil k Randymu a prám se na okamžik zahoupal. Randymu se z toho rozbušilo srdce a LaVerne zaječela. Pak udělal Deke krok zpátky a prám se ustálil, levý přední roh (dívali se k pobřeží) byl potopený o něco víc než zbytek prámu.

Připlulo to s hrůzou nahánějící olejovitou rychlostí, a jak se to blížilo, Randy viděl ty barvy, které viděla Rachel – fantastické žluti a červeni a modři a ty se svíjely na ebenovém povrchu jako pomatená umělá hmota nebo jako malé temné vodní víly. Rostlo to a opadalo ve vlnách, a přitom to měnilo barvy a ty se proplétaly a mísily. Randy si uvědomil, že co nejdřív přepadne, že spadne přímo do toho, už cítil, jak ztrácí rovnováhu ...

Z posledních sil si dal pravičkou do nosu – jako když chce člověk zarazit kýchnutí, ale rovnou do nosu a pěkně tvrdě. Zajiskřilo se mu v hlavě a z nosu se mu spustila po obličejí teplá krev a potom byl konečně schopný udělat krok zpátky a vykřikl: „Nedívejte se na to! Deke! Nedívejte se na to, nebo z těch barev dostaneš závrať!”

„Chce se to dostat pod prám,“ řekl Deke suše. „Co to kurva je, Rand’áku?“

Randy se podíval – podíval se velice opatrně. Viděl, jak ta věc olizuje bok prámu a smršťuje se do tvaru překrojené pizzy. Na okamžik to vypadalo, jako když se tam kupí, navaluje, a jeho se zmocnila úděsná představa, že se to navalí tak vysoko, že to vyleze až na prám.

Potom se to nacpalo dospodu. Zdálo se mu, že slyší zvuk takový drsný zvuk, jako kdyby někdo protahoval štůček plátna úzkým oknem – ale třeba to byly jenom nervy.

„Dostalo se to dospod?“ řekla LaVerne a v jejím hlase bylo něco podivně ležérního, jako kdyby se snažila zlehka konverzovat a přitom zároveň vřeštěla. „Dostalo se to pod prám? Je to pod náma?“

„Jo,“ řekl Deke. Pohlédl na Randyho. „Teď jdu a uplavu tomu,“ řekl. „Když je to vespod, tak mám dobrou šanci.“

„Ne!“ vykvikla LaVerne. „Ne, nenechávej nás tady, ne...“

„Jsem rychlejší,“ řekl Deke, podíval se na Randyho a LaVerne vůbec nebral na vědomí. „Ale musím hned, dokud je to pod prámem.“

Randy měl pocit, že mu myšlenky letí nadzvukovou rychlostí – svým způsobem, ze kterého se dělalo špatně, to bylo vzrušující, jako poslední dvě vteřiny, než se člověk vrhne do víru bláznivého karnevalu. V téhle chvíli byl čas poslechnout si, jak na sebe barely pod prámem dutě narážejí, poslechnout si, jak listí na stromech na břehu suše chřestí v závanu větříku, zamyslet se nad tím, proč to vlezlo pod prám.

„Ano,“ řekl Dekemu. „Ale myslím, že to nestihneš.“

„Stihnu,“ řekl Deke a vykročil k okraji prámu. Udělal dva kroky a zastavil.

Už v sobě sbíral do zásoby dech, už jeho mozek chystal srdce a plíce na nejrychlejších padesát metrů plavání v jeho životě a najednou se v něm dech a všechno ostatní zastavilo, jednoduše zastavilo uprostřed nádechu. Otočil hlavu a Randy uviděl, že mu na krku vystoupily šlachy.

„Ran...“ řekl překvapeným a přidušeným hlasem a pak začal křičet.

Křičel neuvěřitelně silně, byl to barytonový řev, který šplhal až do sopránových výšek. Tak silně, až se to odráželo zpět od břehu ve

strašidelných pŕltónech. Randy si nejdřív myslel, že prostě křičí, ale potom pochopil, že je to slovo – ne, dvě slova, dvě stejná slova kolem dokola: „*Moje noha!*“ řval Deke. „*Moje noha! Moje noha! Moje noha!*“

Randy se podíval dolů. Dekeho noha vypadala divně, jako když se potápí. Bylo jasné proč, ale Randyho mozek to napřed odmítl přijmout – bylo to příliš nemožné, příliš šílené. Díval se a Dekeho nohu to táhlo dolů mezi dvěma prkny prámu.

Potom spatřil temný lesk té černé věci kolem paty a prstů, temný lesk, oživlý vířícími a zlověstnými barvami.

Ta věc ho chytla za nohu („*Moje noha!*“ ječel Deke, jako kdyby chtěl potvrdit tuhle prajednoduchou dedukci. „*Moje noha, au, moje noha, moje NOHAAAAA!*“). Stoupnul na jednu ze škvír mezi prkny (*kdo si stoupne na díru, ten je šasek z papíru*, mátl se Randymu v hlavě) a ta věc tam byla dole. Ta věc byla ...

„Tahej!“ zařval najednou on sám. „Tahej, Deke, doprdele, TAHEJ!“

„Co se děje?“ zavřeštěla LaVerne a Randy si uvědomil, že s ním třese, ale ne jen tak obyčejně, ale že do něj zařala své špičaté nehty jako drápy. Nebude vůbec k ničemu dobrá, to bylo jasné. Vrazil jí loket do žaludku. Vydala štekavý, kašlavý zvuk a kecla si na zadek. Přiskočil k Dekemu a chytil ho za paži.

Byla tvrdá jako carrarský mramor, každý sval vystupoval jako zkamenělé žebro kostry dinosaura. Tahat Dekeho, to bylo jako chtít vyrvat z kořenů vzrostlý strom. Dekeho oči byly obrácené vzhůru ke královsky šarlatovému nebi po západu slunce, skelné a nevěřicné, a on dál křičel, křičel, křičel.

Randy sklopil zrak a viděl, že noha už Dekemu zmizela v díře mezi prkny až po kotník. Ta škvíra mohla být široká tak centimetr, nanejvýš o pár milimetrů víc, ale ta noha jí prošla. Po bílých prknech tekla v tmavých pramíncích krev. Mazlavá čern pulsovala ve škvíře jako roztavená umělá hmota, oživovaná jakýmsi srdcem.

Musím ho dostat ven. Musím ho rychle dostat ven nebo ho už nikdy ven nedostaneme... vydrž, Péráku, prosím vydrž...

LaVerne se postavila a ucouvla od zkrouceného a řvoucího lidského stromu uprostřed prámu, který se vznášel na kotvě pod říjnovými hvězdami na jezeře Cascade Lake. Pomateně potřásala hlavou a ruce měla překřížené přes břicho, tam, kde ji zasáhl

Randyho loket.

Deke se o Randyho ztěžka zapřel a nesmyslně mával rukama. Randy pohlédl dolů a viděl, jak krev prýští Dekemu z holeně, která byla zašpičatělá, jako když se ořezává tužka, ale tady špička byla bílá, ne černá, špička byla kost, už téměř neviditelná.

Černá hmota se znovu vzedmula, sála a požírala.

Deke zavyl.

Tahle nožička si už fotbal nezahraje, no to je ale NOHA, haha, a tahal ze všech sil Dekeho a pořád to bylo jako zkoušet vyvrátit strom z kořenů.

Deke se znovu shrbil a vydal ze sebe v té chvíli dlouhý a pronikavý jekot jako vrtačka, který Randyho doslova odhodil, také ječícího a s rukama na uších. Dekemu z pórů na holeni a lýtku vytryskla krev, koleno mu temně rudě naběhlo, jako kdyby se snažilo nějak vyrovnat to příšerné namáhání z toho, jak ta černá věc kousek po kousku protahovala Dekemu nohu nepatrnou škvírou.

Nedokážu mu pomoci. To musí být příšerně silný. Já mu teď nedokážu pomoci, promiň, Deke, strašně je mi to líto...

„Randy, podrž mě,“ vřískla LaVerne a vrhla se k němu vším, co měla, a zaryla mu tvář do prsou. Měla tvář horkou, až se zdálo, že z ní jde pára. „Drž mě, prosím, no tak mě drž...“

Tentokrát to udělal.

Teprve později mu vytanulo strašlivé poznání: během doby, kdy se ta černá věc soustřeďovala na Dekeho, mohli nejspíš oba dva doplavat na břeh – a kdyby LaVerne odmítla, mohl tam doplavat sám. Klíče od camara byly v kapse Dekeho džín, které ležely na pláži. Mohl to udělat... ale neuvědomil si to, dokud nebylo pozdě.

Deke zemřel ve chvíli, kdy mu stehno začalo mizet v té úzké škvíře mezi prkny. Ječet přestal už několik minut předtím a od té chvíle vydával jenom bublavé chrčení. To pak ustalo také. Když ztratil vědomí a skácel se vpřed, slyšel Randy, jak to, co zbývalo ze stehenní kosti jeho pravé nohy, zaprašťelo jako živá větev.

V příští vteřině zvedl Deke hlavu, unaveně se rozhlédl a otevřel ústa. Randy myslel, že bude znovu křičet. Místo toho z Dekeho vychlístl proud krve, tak hustý, že skoro netekla. Randy i LaVerne tou teplou hmotou dostali zásah a ona se zase rozvřeštěla, ale už ochraptěle.

„Úúúú,“ naříkala a tvář se jí svařila v napůl pomateném zhnusení. „Úúúú! Krev! Úúúú! Krev! Úúúú, krev! *Krev!*“ Chtěla se utřít, ale podařilo se jí jenom se krví celá pomazat.

Krev tekla Dekemu z očí, takovou silou, že pod jejím tlakem téměř směšně vyhřezly. Randyho napadlo: Povídejte mi o síle života! Panebože, na tohle se podívejte! Ten člověk je jak hydrant! Bože! Bože! Bože!

Krev prýštila Dekemu z obou uší. Z tváře měl obrovskou fialovou dýni, naběhlou hydrostatickým tlakem s nějakým neuvěřitelným opačným směřováním. Byla to tvář muže, který je drcen medvědím objetím jakési příšerné a neznámé síly.

Potom bylo naštěstí po všem.

Deke se ještě jednou zhroutil vpřed, vlasy mu visely na zakrvácená prkna prámu a Randy si s úžasem plným nevolnosti všiml, že Dekemu prosakuje krev i od kořínků vlasů.

Zvuky zespuďu prámu. Mlaskavé zvuky.

A v téhle chvíli se v jeho klopýtající a přetížené mysli objevil nápad, že by mohl zkusit přeplavat a že by měl slušnou šanci. Jenomže LaVerne mu ztěžkla v náruči, podezřele ztěžkla. Pohlédl jí do ochablé tváře, odhrnul jí víčko, pod nímž nebylo nic než bělmo, a pochopil, že neomdlela, ale že je v těžkém šoku.

Randy pohlédl na palubu prámu. Mohl by ji samozřejmě položit, ale prkna měla šířku jenom tak třicet centimetrů. Na prámu byl v létě ještě namontovaný skokanský můstek, ale ten jediný, jak se zdálo, byl na zimu někde uskladněný. Nebylo tady nic, jenom paluba prámu, čtrnáct prken, třicet čísel krát šest metrů na délku. Nemohl ji dát na prkna a při tom to bezvědomé tělo nepoložit na nějaké škvíry.

Ten, kdo šlápne na škvíru, ten je šasek z papíru.

Drž hubu.

Potom mu mysl ďábelsky pošeptala: Udělej to na každéj pád. Polož ji a plav, jak jen můžeš.

Ale neudělal to, nemohl. Už jen při té myšlence ho naplnila obrovská vina. Držel ji a cítil v pažích a v zádech měkkou a nepolevující hru. Byla to velká holka. Deke se propadl. Randy držel LaVerne v bolavých pažích a pozoroval to. Nechtěl a na dlouhé vteřiny nebo snad dokonce minuty úplně odvracel tvář. Ale oči mu vždycky doputovaly nazpět.

Když Deke zemřel, zdálo se, že to všechno jde rychleji.

Zbytek jeho pravé nohy zmizel a levá noha mu trčela víc a víc, až Deke nakonec vypadal jako jednonohý baleták, který se pokládá do neuvěřitelného provazu. Pak praskla pánev a potom, když se Dekeho žaludek začal pokračujícím tlakem zlověstně vydouvat, nedíval se Randy hodně dlouho a snažil se neslyšet mokré zvuky a soustředit se na bolest ve vlastních pažích. Mohl ji možná o kus přenést, pomyslel si, ale pro tuto chvíli snad bylo lepší cítit tu cukavou bolest v rukou a v ramenou. Měl aspoň na co myslet.

Za zády se mu ozval zvuk, jako když někdo chroupe pořádné sousto ořechů v griliáši. Když se ohlédl, Dekeho hrudník mizel a žebra se lámala ve škvíře. Paže měl rozhozené nahoru a do stran a podobal se nechutné parodii Richarda Nixona, který dělá V jako vítězství, znamení, kterým doháněl k zuřivosti demonstranty v šedesátých a sedmdesátých letech.

Oči měl dokořán. Jazyk vystrkoval na Randyho.

Randy opět odvrátil oči směrem přes jezero. Zkus, jestli neuvidíš světla, říkal si. Věděl, že tam nikde žádná světla nejsou, ale stejně si to říkal. Dříve se, jestli tam nejsou světla, někdo tam určitě přes týden zůstal, podzimní listí, to se nesmí propásnout, vezmi svůj Nikon, naši doma budou z těch diáků nadšený.

Když se znovu podíval, Dekeho paže směřovaly přímo vzhůru. Už to nebyl Nixon. Teď to byl sudí, který signalizoval dobrý bod.

Vypadalo to, že Dekeho hlava na prknech odpočívá.

Ještě pořád měl otevřené oči.

Ještě pořád mu z úst vyčníval jazyk.

„Ach, Péráku,“ vzdychl Randy a zase se podíval jinam. Paže a ramena teď měl bez sebe bolestí, ale dál ji držel v náručí. Podíval se na opačnou stranu jezera. Hvězdy se rozběhly po obloze, rozstříknuté studené mléko, které se zázrakem dostalo do výšky.

Míjely minuty. Teď už bude pryč. Už se můžeš podívat. Fajn, no tak dobrý. Ale nedívej se. Jenom pro jistotu se radši nedívej. Jasný? Jasný. Totálně. To tvrdím i já i my i ty.

Takže se samozřejmě podívala právě včas, aby zahlédla, jak mizí dolů Dekeho prsty. Hýbaly se – možná že to byl pohyb vody pod prámem a ten se přenesl do té neznámé věci, která chytila Dekeho, a že ten pohyb se pak přenesl do Dekeho prstů. Možná, možná. Ale Randymu se zdálo, že na něj Deke mává. Pérák Balú posílá poslední pac. Poprvé pocítil, jak se mu vědomí podivně vychýlilo – tak nějak

jako tenhle prám, když se, ještě všichni čtyři, postavili na jednu stranu. Potom se to zase srovnalo, ale Randy náhle pochopil, že šílenství – opravdické šílenství – není možná nijak daleko.

Dekemu klouzal po prostředníku jeho trofejní prsten – celostátní akademické mistrovství 1981 – klouzal pomalu. Světlo hvězd udělalo na zlatě obroučku a hrálo si v nepatrných ploškách mezi vyrytými číslicemi, na jedné straně červeného kamene bylo 19 a ze druhé strany 81. Prsten sklouzl z prstu. Prsten byl o něco větší než škvíra a samozřejmě se nedal sevřít.

Ležel na prknech. To bylo všechno, co teď z Dekeho zbývalo. Deke už nebyl. Už žádné další holky s černýma očima, už nikdy nepřetáhne Randyho mokrým ručníkem přes zadek, když půjde ze sprch, už nikdy nevyrazí ze středního pole a nezvedne fanoušky na ochozech, ani mažoretky nebudou podél okraje hřiště metat hvězdy. Už žádné další pekelné jízdy po setmění v camaru, kde kapela Thin Lizzy vyřvává z kazetáku „Naši kluci jsou zas tady“. Už nikdy žádnéj Pérák.

Znovu se ozval ten slabý škrabavý zvuk – štuček plátna pomalu protahovaný pootevřeným oknem.

Randy stál bosýma nohama na prknech. Pohlédl dolů a spatřil, jak se škvíry po stranách obou nohou náhle zaplnily mazlavou temnotou. Vytřeštil oči. V hlavě se mu vynořilo, jak Dekemu vytryskla z úst krev téměř jako tuhý provaz a jak mu vylezly bulvy z důlků jako na pružinách, když mu natlakované krevní sraženiny cpaly mozek z hlavy ven.

Ono mě to cítí. Ono to ví, že jsem tady. Může to prolézt nahoru? Může se to propasírovat těma škvírama dál? Může? Může?

Zíral dolů, vůbec nevnímal bezvládnou tíhu LaVerne, byl úplně fascinovaný tou děsivou otázkou, představoval si, jaký to bude pocit, až se mu ta hmota přelije přes nártý, až se do něj zahryzne.

Černý lesk se téměř vyboulil přes hrany škvír (Randy si stoupl na špičky a ani o tom nevěděl) a opět se stáhnul. Skřípavý zvuk plátna ale neustával. A potom to Randy najednou spatřil opět na vodě, velký černý flek, teď už tak pět metrů v průměru. Zvedalo se to a klesalo a jemně se to vlnilo, nahoru a dolů, nahoru a dolů, a když v tom Randy zase uviděl rovnoměrně pulsující barvy, odtrhl pohled stranou.

Položil LaVerne a hned jak svaly povolily sevření, paže se mu

neovladatelně roztřásl. Nechal je tak. Klekl si k ní, vlasy měla rozhozené po bílých prknech do tmavého nepravidelného vějíře. Klečel a pozoroval tu temnou skvrnu na vodě a byl přichystaný znovu ji zvednout, kdyby se ta věc dala zase do pohybu.

Začal ji zlehka políčkovat, nejdřív po jedné tváři, pak po druhé, jako když se masér snaží v rohu ringu vybudit boxera. LaVerne se nehodlala probrat. LaVerne si nechtěla znovu nasadit figuru, vyhrát dvě stě doláčů, ani si jít vyrazit z kopýtka. LaVerne už toho viděla dost. Jenomže Randy ji nemohl celou noc hlídat a zvedat ji jako plátěný pytel vždycky, když se ta věc dá do pohybu (a moc dlouho se na to člověk zase dívat nemohl, což byl další malér). Uměl jeden grif. Nenaučil se ho ve škole. Naučil se ho od kamaráda svého staršího bratra. Ten kamarád dělal u vojáků zdravotníka a uměl grifů mračna – jak vybrat z lidské hlavy vši a naučit je závodit v krabičce od sirek, jak řezat kokain dětským projímadlem, jak sešít hluboké rány obyčejnou jehlou a nití. Jednou mluvili o tom, jak probrat někoho, kdo se totálně opil, aby se tento totální opilec nezadusil vlastními zvrátky, jak se to stalo Bonu Scottovi, zpěvákovi od AC/DC.

„Potřebuješ někoho rychle probrat k vědomí?“ řekl ten kamarád s katalogem fajnových grifů. „Zkus tohle.“ A vysvětlil mu grif, který teď Randy použil.

Naklonil se a co nejsilněji kousl LaVerne do ucha.

Do úst se mu vhrnula horká a trpká krev. LaVerne prudce zvedla víčka, bylo to, jako když vyjede roleta. Chraptivě zaskučela a pokusila se ho udeřit. Randy vzhlédl a z té věci viděl jen část vzdálenějšího okraje: zbytek už byl pod prámem. Pohybovalo se to neskutečně děsivou a tichou rychlostí.

Znovu si nadhodil LaVerne, jeho svaly proti tomu téměř nahlas protestovaly a pokoušela se o ně křeč. LaVerne ho tloukla do obličeje. Pěstí se mu strefila do citlivého nosu, až se mu červeně rozsvítilo před očima.

„Nechej toho!“ zařval. „Nechej toho, ty krávo, je to zase pod náma, nechej toho nebo tě pustím dolů, fakt, že jo!“

Její ruce okamžitě odlétly a místo toho se mu tiše sevřely kolem krku, jako když se topí. V neurčitém svitu hvězd se zdálo, že má v očích jenom bělmo.

„Nech toho!“ Nenechala. „Nech toho. LaVerne, škrtíš mě!“

Stiskla ještě pevněji. Projela jí panika. Duté nárazy barelů pod prámem zazněly tupěji a zdušeně – to musí být ta věc vespod, napadlo ho.

„Nemůžu dechat!“ Sevření trochu polevilo.

„Hele, poslouvej. Postavím tě na zem. Bude to v pohodě, akorát musíš...“

Slyšela z toho všeho jenom na zem. A okamžitě obnovila drtivý stisk paží. Pravou rukou se jí dotýkal zad. Zahnul prsty jako pařát a zaťal. Vykopla nohama, ochraptěle vyjekla a on na okamžik málem ztratil rovnováhu. Pocítila to. Víc ze strachu než z bolesti se přestala zmítat.

„Stoupni si na prkna.“

„Ne!“ Bylo to, jako by mu ovanul tvář žhavý pouštní vítr.

„Nemůže to na tebe, když budeš stát na prknech.“

„Ne, nepouštěj mě dolů, ono mě to chytí, já to vím, že jo, já to vím...“

Znovu se jí zaťal do zad. Vykřikla vzteky a bolestí a strachem. „Musíš dolů, jinak tě upustím, LaVerne.“

Pomalů a opatrně ji spouštěl, oba přitom naříkavě vydechovali – hobo a flétna. Dotkla se chodidly prken. Ucukla, jako by ta prkna byla vařící.

„Dej je *dolů*!“ zasípal na ni. „Já nejsem Deke, nemůžu tě držet celou noc!“

„Deke...“

„Mrtvej.“ Nohama se dotkla prken. Pomalinku ji pustil. Stáli proti sobě jako dva tanečníci. Viděl jí v očích, že čeká, až se jí ta věc poprvé dotkne. Zalykavě, jako ryba, otevírala ústa.

„Randy,“ šeptla. „Kde je to?“

„Vespod. Podívej se.“

Podívala se. On také. Viděli, jak černota vyplňuje škvíry, jak je teď vyplňuje už téměř po celé ploše prámu. Randy cítil, jak si ta věc dělá choutky, a LaVerne to asi cítila taky.

„Randy, pros...“

„Pssst.“ Tak tam stáli. Randy si předtím, než se rozběhl do vody, zapomněl svléknout hodinky a viděl, že uběhlo patnáct minut. Ve čtvrt na devět ta černá věc opět vyklouzla zpod prámu. Odplula asi na pět metrů a pak se zastavila, stejně jako předtím.

„Já si teď sednu.“

„Ne!“

„Jsem utahanej,“ řekl. „Já si sednu a ty na to budeš dávat pozor. Akorát si pamatuj, že se nesmíš dívat přímo do toho. Potom si stoupnu já a posadíš se ty. Budeme to takhle dělat. Tumáš,“ a podal jí hodinky. „Střídáme se po čtvrt hodině.“

„Ono to snědlo Dekeho,“ zašeptala.

„Jo.“

„Co je to?“

„To nevím.“

„Mně je zima.“

„Mně taky.“

„Tak mě vezmi do náruče.“

„Už jsem tě choval dost dlouho.“

Smířila se s tím.

Moct se posadit byla nádherna a to, že nemusel sledovat tu věc, bylo ještě lepší. Sledoval místo toho LaVerne a dával pozor, aby se nedívala přímo na tu věc ve vodě.

„Co budeme dělat, Randy?“ Zamyslel se.

„Čekat,“ řekl.

Když uběhlo patnáct minut, postavil se a nechal ji na půl hodiny, aby si napřed sedla a potom lehla. Potom ji přiměl, aby se opět postavila a zůstala patnáct minut na nohou. Střídali se. Ve čtvrt na deset vyšel studený peníz měsíc a rozvinul přes vodu stezku. V deset třicet se ozval nad vodou pronikavý a osamělý křik a LaVerne zděšeně vyjekla.

„Bud’ zticha,“ řekl. „To je jenom potáplice.“

„Mně je strašná zima, Randy – jsem úplně zmrzlá.“

„S tím ti nemůžu pomoci.“

„Vezmi mě do náruče,“ řekla. „To musíš. Budeme držet jeden druhýho. Můžeme si sednout oba a dávat na to pozor spolu dohromady.“

Chtěl začít s námitkami, ale on sám cítil chlad až do morku kostí a to rozhodlo. „Dobře.“

Seděli spolu, paže kolem sebe navzájem, a pak se cosi stalo – ať to bylo přirozené nebo zvrácené, stalo se to. Cítil, jak tvrdne. Dlaní našel její ňadro ve vlhkém nylonu a stiskl. Trochu vzdychla a její ruka vklouzla k němu do slipů.

On sjel druhou rukou dolů a našel místo, které vyzařovalo teplo.

Převrátil ji naznak.

„Ne,“ řekla, ale její ruka zrychlila pohyb pod jeho břichem.

„Já to vidím,“ řekl. Tep se mu opět rozběhl, nutil rychleji proudit krev a ta vháněla teplo blíž k povrchu jeho prokřehlé kůže.
„Vidím to.“

Něco zamumlala a on cítil, jak mu z boků na stehna klouže pružná látka. Díval se na tu věc. Pohyb dopředu, nahoru, vklouzl do ní. Teplo. Bože, byla tam teplá, aspoň to. Vyrazila hrdelní zvuk a prsty se zaryla do jeho prohnutých studených hýždí.

Díval se na to. Nehýbalo se to. Díval se na to. Pozorně se na to díval. Hmatové pocity byly neuvěřitelné, fantastické. Nebyl zkušený, ale panic také ne: miloval se už se třemi dívkami a nikdy to nebylo takové. Zavzdychala a začala hýbat vstříc boky. Prám se lehounce pohupoval, jako nejtvrdší vodní lůžko na světě. Barely pod podlahou dutě šeptaly.

Díval se na to. Barvy začaly vířit – tentokrát pomalu, bez hrozby, s citem. Díval se na ty barvy. Oči měl do široka. Měl ty barvy v očích. Teď mu nebyla zima; teď mu bylo horko, jako je člověku horko první den na pláži na začátku června, kdy cítí, že mu slunce napíná zimní bílou kůži do červena, dává jí

(barvy)

barvu, trochu bronzu. První den na pláži, první letní den, vytáhnout starý Beach Boys a Ramones. A Ramones ti budou zpívat, že Sheena je udělaná do punk rocku a že si můžeš stopnout auťák na pláž Rockaway Beach, písek, pláž, barvy

(hýbá, začíná se to hýbat)

a ten pocit léta, ten dotek léta; školní poukázky za vysvědčení, škola skončila a já budu fandit na tribuně Yankees, holky v plavkách na pláži, na pláž, pláž, ach miluješ miluješ

(miluješ)

pláž miluješ

(miluješ já miluju)

pevná prsa voňavá opalovacím olejem, a když je spodek plavek opravdu malý, třeba zahlídneš

(vlásek její vlasy ONA MÁ VLASY VE, BOŽE, VE VODĚ MÁ VLASY)

Prudce zabral opačným směrem, chtěl ji zvednout, ale ta věc se pohybovala rychle jako olej a vpletla se jí do vlasů jako pavučina z

černého lepidla, a jak ji nadzvedával, už křičela a už byla náhle těžká; vynořilo se to z vody jako pokroucená a přízračná blána, ve které kroužily ohnivé barvy jaderného výbuchu – šarlatová s rumělkou, planoucí smaragdová, zhoubný okr.

Přelilo se to LaVerne přes tvář jednou vlnou a zaplavilo ji to. Kopala nohama, bušila jimi a bylo to jako bubnování. Ta věc se zkroutila a obalila ji na místě, kde předtím byl obličej. Po krku jí v praméních stékala krev. Ječel, a přitom se neslyšel ječet. Rozběhl se, nohou se jí zapřel o bok a odstrčil ji. Přepadla přes okraj, zmítala se přitom, nohy jí v měsíčním světle alabastrově zazářily. Po několik nekonečných okamžiků se voda u boku prámu pěníla a vařila, jako kdyby tam někdo zasekl obrovitou rybu, která ze všech sil bojuje.

Randy zaječel. Ječel. A pak, pro změnu, ječel ještě víc.

Asi za půl hodiny, dávno po tom, co ustalo šílené šplouchání a zvuky zápasu, začaly svým ječením odpovídat potáplice.

Noc neměla konce.

Nebe začalo na východě světlat asi ve čtvrt na pět a v něm se jakoby váhavě pohnula naděje. Bylo to jen chvilkové; stejně marné jako ten úsvit. Stál na prknech s očima napůl zavřenýma, bradu na prsou. Seděl na prknech ještě asi před hodinou, když se náhle probudil – nevěděl do té doby, že usnul, což ho vyděsilo – probudil ho ten nepopsatelný zvuk plátna. Vymrštil se na nohy zlomek vteřiny předtím, než po něm černota začala hladově srkat mezi prkny. Skřípavě dýchal; prokousl si ret, a ten krvácel.

Usnul, ty jsi usnul, ty vole!

Ta věc před půl hodinou zase zpod prámu odplula, ale on se už neposadil. Báł se posadit, báł se, že usne a že tentokrát ho vědomí nebude varovat včas.

Nohama stál nehybně na prknech, když východ zaplnilo silnější světlo, tentokrát skutečné svítání, a začali zpívat první ranní ptáci. Vyšlo slunce a kolem šesté už bylo dost světla na to, aby viděl pláž: Dekeho ostře žluté camaro bylo na stejném místě, kde ho Deke zaparkoval, čumákem u plaňkového plotu. Po pláži byla rozházená jasně barevná změť triček a svetrů a čtvery zmuchlané džíny. Ten pohled ho naplnil novou hrůzou, ačkoli myslel, že už k další hrůze dávno nemá sil. Viděl *svoje* džíny, jedna nohavice naruby, odhalená

kapsa. Ty džiny na tom písku vypadaly tak *bezpečně*; čekaly tam na něj, až přijde a tu nohavici obrátí tak, jako to má být, a podrží přitom kapsu, jak to měl ve zvyku, aby se nevysypaly drobné. Téměř je cítil, jak mu šustí po nohou, téměř cítil, jak si zapíná kovový knoflík nad zipem

(miluješ ano miluju)

Podíval se nalevo a bylo to tam, černé, kulaté jako poklička a zlehka to plulo. Na srsti zavířily barvy a on rychle odvrátil pohled.

„Jdi domů,“ zakrákal. „Ty jdi domů nebo jdi do Kalifornie a jdi do konkursu na nějaký film od Rogera Cormana.“

Kdesi v dálce zabručelo letadlo a on se v polospánku propadl do fantazírování: Policie má nahlášené, že jsme zmizeli, my čtyři. Na všechny strany kolem univerzity začalo pátrání. Jeden farmář si vzpomněl, že ho minulo camaro, „který se hnalo jak splašený“. Pátrání se soustřeďuje na oblast jezera Cascade Lake. Soukromí piloti se nabídli zdarma provést rychlý letecký průzkum a jeden z nich, který přelétá nad jezerem ve své bonanze, vidí nahýho kluka, jak stojí na prámu, jeden kluk, jedinej, co přežil, jeden ...

Probral se v okamžiku, kdy už se málem převážil, a znovu se udeřil pěstí do nosu, až vykřikl bolestí.

Ta černá věc okamžitě jako šíp zamířila k prámu a vecpala se dospod – třeba slyší, nebo cítí, nebo... nebo něco.

Randy čekal.

Tentokrát trvalo čtyřicet pět minut, než odplula.

Jeho vědomí matně kroužilo v přibývajícím světle.

(miluješ jo miluju fandit Yankees a sumce miluješ sumce miluješ jo já miluju ten)

(silnice 66 pamatuješ corvetta George Maharis v corvettě Martin Milner v corvettě miluješ corvettu)

(jo miluju corvettu)

(miluju miluješ)

(tak horký slunce je jako zapalovací čočka bylo to v jejích vlasech a to je to světlo já nejlíp pamatuju světlo to letní světlo)

(to letní světlo)

odpoledne.

Randy plakal.

Plakal, protože se objevilo něco nového – kdykoli si chtěl sednout, ta věc vklouzla pod prám. Nebyla tedy zdaleka hloupá: buďto tušila, anebo ji napadlo, že ho může dostat, když sedí.

„Jdi pryč,“ naříkal Randy a mluvil k té velké černé skvrně, co plavala na vodě. Absurdně blízko, pouhých padesát metrů odtud, pobíhala po kapotě Dekeho camara veverka. „Jdi pryč, prosím, jdi kam chceš, ale nechej mě být, já tě nemám rád.“

Ta věc se nehýbala. Na jejím viditelném povrchu začaly vířit barvy.

(ty miluješ ty miluješ mě)

Randy odtrhl oči a pohlédl na pláž, vyhlížel záchranu, ale nikdo tam nebyl, vůbec nikdo. Pořád tam ležely jeho džíny, jedna nohavice naruby, bylo vidět bílé lemování kapsy. Už mu nepřipadaly jako věc, pro kterou si někdo přijde. Vypadaly jako pozůstatky.

Myslel si: Kdybych měl pistoli, tak se teď zastřelím.

Stál na prámu.

Slunce zapadalo.

O tři hodiny později vyšel měsíc. Zakrátko potom začaly ječet potáplice.

Zakrátko potom se Randy obrátil a zadíval se na tu černou věc ve vodě. On sám se zabít nemohl, ale třeba by to bezbolestně mohla zařídit ta věc; třeba právě proto tam jsou ty barvy.

(miluješ miluješ miluješ)

Vyhlížel to a už to plulo, nadnášelo se to na vlnách.

„A zpíváme spolu,“ zakrákal Randy. „Já budu fandit na tribuně Yankees... je to skvělý, škola končí... grófům leda zamávat... budu zpívat, budu řvát.“

Barvy už byly zřetelné a začaly se svíjet. Tentokrát se Randy dívat nepřestal.

Zašeptal: „Miluješ?“

Kdesi v dálce za pustým jezerem zaječela potáplice.

Textový procesor bohů.

Na první pohled to vypadalo jako textový procesor Wang, mělo to klávesnici Wang a také plášť jednotky byl Wang. Ale při bližším pohledu Richard Hagstrom viděl, že plášť někdo otevřel (ovšem ne zrovna jemně, spíš jako by ho rozpáral pilkou na železo), aby se dovnitř vešel o něco větší monitor IBM. Diskety, které k tomuto podivnému kříženci patřily, také nebyly právě miniaturní: byly přinejmenším stejně veliké jako staré SP desky pětáctýřícítky, které si Richard pouštěl jako kluk.

„Pane *Bože*, co má tohleto být?“ zeptala se Linda, když to díl po dílu tahal s panem Nordhoffem do své pracovny. Pan Nordhoff byl soused, který bydlel vedle rodiny bratra Richarda Hagstroma... Rogera, Belindy a jejich syna Jonathana.

„Je to něco, co sestrojil Jon,“ řekl Richard. „Mělo to být pro mě, říká pan Nordhoff. Vypadá to jako textový procesor.“

„No jo,“ řekl Nordhoff. Šedesátku už měl dávno za sebou a sotva popadal dech. „Přesně takhle to říkal, chudák kluk... myslíte, že bysme to mohli na moment postavit, pane Hagstrom? Jsem celej schvácenej.“

„No jasně,“ řekl Richard a pak zavolal na svého syna Setha, který dole vyluzoval ze svého fendera příšerné atonální akordy – pokoj, kterému Richard, když ho poprvé tapetoval, ve svých představách přezdíval „rodinný pokoj“, se místo toho změnil v synovu „zkušebnu“.

„Sethe!“ zařval. „Pojď nám sem pomoci!“

Seth dole v přízemí klidně dál na fenderu ubližoval akordům. Richard vzhlédl na pana Nordhoffa, pokrčil rameny a jen chabě zastíral, jak ho to zahanbuje. Nordhoff odpověděl také pokrčením ramen, jako by chtěl říct *Mládež! Co byste od nich dneska čekal?*

Oba ovšem věděli, že Jon – chudák Jon Hagstrom, syn jeho bláznivého bratra – byl jiný, byl poznačený.

„To je od vás hezký, že jste mi pomoh,“ řekl Richard.

Nordhoff znovu pokrčil rameny. „Copak jinýho může ještě starej člověk mít na práci? A je to to nejmenší, co můžu udělat pro Jonnyho. Chodil mně gratis sekat trávník, víte to? Chtěl jsem mu

zaplatit, ale ten hoch peníze nechtěl. Byl to moc dobrej chlapec.“ Pan Nordhoff byl ještě stále bez dechu. „Pane Hagstrom, nemoh bych prosím vás dostat trochu vody?“

„No jasně.“ Richardova žena seděla u kuchyňského stolu, četla si nějaký brožovaný sex a násilí, přikusovala sušenky a nehýbala se, takže vstal sám. „Sethe!“ zařval znovu. „ Pojd’ nám sem nahoru pomoct, slyšíš?“

Seth ale dál klidně hrál zdušené a trochu nepřesné barré akordy na fenderu, který Richard ještě pořád splácel.

Pozval Nordhoffa, aby zůstal na večeři, ale ten zdvořile odmítl. Richard přikývl, znovu mu bylo trapně, ale tentokrát to možná skrýval lépe. *Kde takovej fajn chlap jako ty přišel k takový familii?* zeptal se ho jednou jeden jeho přítel Bernie Epstein a Richard dokázal jen zavrtět hlavou a dusil se stejně trapnými pocity jako nyní. Býval fajn chlap. Ovšem z kdovíjakého důvodu se to zvrtilo tak, že měl nadváhu, zakyslou ženu, která se cítila ochuzena o lepší stránky života a měla pocit, že vsadila na špatného koně (ale nikdy by mu to neřekla na rovinu), a nemluvného patnáctiletého syna, který jen tak-tak prolézal na stejné škole, kde Richard učil... syna, který hrál ráno, v poledne i večer (většinou a hlavně pozdě večer) na kytaru vyšínuté akordy a myslel si, že to tak nějak pro život stačí.

„No dobře, a co takhle pivo?“ zeptal se Richard. Nechtělo se mu nechat Nordhoffa odejít – toužil dál poslouchat o Jonovi.

„Pivko by sedlo,“ řekl Nordhoff a Richard vděčně přikývl.

„Bezva,“ řekl a šel dozadu pro párek budweiserů.

Měl pracovnu v malém stavení, spíš kůlně, která stála zvlášť vedle domu a kterou – podobně jako rodinný pokoj – dával do kupy sám. Avšak na rozdíl od rodinného pokoje toto bylo místo, které pokládal za své území, útočiště, kam se mohl zavřít před tou cizí osobou, s níž se oženil, a před tím cizincem, kterého zplodil.

Lině se samozřejmě to, že on má své útočiště, nezamlouvalo, ale nedokázala tomu zabránit – bylo to jedno z drobných vítězství, kterého nad ní dosáhl. Svým způsobem souhlasil s tím, že skutečně vsadila na špatného koně – když se před šestnácti lety vzali, věřili oba, že on bude psát skvělé a výnosné romány a že se spolu budou vozit v mercedesu. Ale ten jeden román, který vydal, výnosný nebyl a kritika příliš neváhala zdůraznit, že není ani skvělý. Lina názor

kritiky sdílela, což byl počátek jejich rozcestí.

Tak se stalo, že učení na střední škole, které oba dva brali jenom jako odrazový můstek na cestě ke slávě, cti a bohatství, bylo nakonec v posledních patnácti letech hlavním zdrojem jejich příjmu – což byl sakra dlouhý odrazový můstek, když o tom tak přemýšlel. Nikdy se ale úplně se svým snem nerozžehnal. Psal povídky a sem tam nějaký článek. Byl slušně postaveným členem autorského svazu. Ročně si psacím strojem přivydělal takových 5 000 dolarů, což mu dávalo plné právo mít vlastní pracovnu a Lina se maximálně mohla tvářit nevrle... zvláště když sama do práce jít nechtěla.

„Máte to tady pěkný,“ řekl Nordhoff a rozhlížel se po malé místnosti, která měla stěny ověšené směsicí staromódních reprodukcí. Textový procesor teď spočíval na stole, centrální jednotku měl pod břichem. Richardova stará elektrická olivetka se prozatím ocitla na vrchu jedné z registraček.

„Na to co dělám, to úplně stačí,“ řekl Richard. Bradou ukázal na textový procesor. „Tahle věc asi těžko funguje, co říkáte? Jonovi bylo teprve čtrnáct.“

„Vypadá dost legračně, že jo?“

„To teda jo,“ souhlasil Richard.

Nordhoff se zasmál. „A to o tom ještě nic nevíte,“ řekl. „Kouknul jsem se zezadu do monitoru. Některý dráty jsou značkový IBM některý jsou z toho normálního kšeftu, z Radio Shack. Celá spousta jsou tam telefonní díly od Western Electric. A možná že tomu nebudete věřit, ale je tam taky motorek ze stavebnice Mladej technik.“ Napil se piva a řekl, jako když k němu teprve teď doputovala myšlenka: „Patnáct. Bylo mu akorát patnáct. Jenom pár dnů před tou nehodou.“ Odmlčel se a řekl to znova a díval se přitom na svou láhev. „Patnáct.“ Jenom tak polohlasně.

„Mladej technik?“ zvedl Richard oči na dědu.

„Zrovna tak. Mladej technik dělá taky jednu stavebnici elektrického modelu. Jon ji měl... snad od šesti let. Dal jsem mu to jednou k vánocům. Byl udělanej do hejblat už tenkrát. Byl by šťastnej za každý možný hejble – a taková krabička s motorkama od Mladýho technika? No, to si pište. Měl to snad deset let. Moc kluků není takovejch, pane Hagstrom.“

„To ne,“ řekl Richard a pomyslel na ty krabice Sethových hraček, které za ta léta vyházel – odložené, zapomenuté anebo

zbůhdarma zničené. Podíval se na textový procesor. „Takže to nefunguje.“

„To já bych netvrdil, dokud to nevyzkoušíte,“ řekl Nordhoff. „Ten hoch byl přes elektriku skoro jako génius.“

„No to je možná přece jen silný slovo. Já vím, že byl dobřej na hejblata a že v šestý třídě vyhrál tady ve státě soutěž pro mladý techniky...“

„A soutěžil přitom s dětma, který byly o hodně starší – některý byly z posledních járů na střední škole,“ skočil mu do toho Nordhoff. „Alespoň tak to říká jeho máma.“

„To je pravda. Všichni jsme na něj byli pyšný.“ Což nebyla úplně pravda. Pyšný byl Richard a také Jonova matka; chlapcovu otci to bylo víc než jedno. „Jenomže soutěž mladých techniků a sestrojít sám z různých kusů textůák...“ Pokrčil rameny.

Nordhoff postavil pivo. „V padesátých letech byl jeden kluk,“ řekl, „a ten vyrobil nějakej rozbíječ atomů ze dvou plechovek od polívky a elektroinstalace za pět dolarů. Jon mi o tom vykládal. A taky říkal, že v roce 1954 jeden kluk v nějakým Zapadákově v Novým Mexiku objevil tachyony – záporný částice, který se údajně pohybují nazpátek časem. Kluk ve Waterbury v Connecticutu, tomu bylo jedenáct, ten si zase udělal bombu z kusu roury a nálož byla z celuloidu, kterej seškrabal zezadu z paklíku karet. Vyhodil s tím do vzduchu prázdnou psí boudu. S dětma je někdy legrace. Hlavně s těma, co jsou extra chytrý. To byste se divil.“

„Možná. Možná se budu divit.“

„Ale stejně to byl dobřej hoch.“

„Vy jste ho měl hodně rád, že jo?“

„Pane Hagstrom,“ řekl Nordhoff, „já ho miloval. Ten hoch byl opravdu zlatej.“

Richard přemítal, jak je to divné – jeho bratr, který je od šesti let pěkný hajzl, dostal fajn ženskou a milého a chytrého syna. A on sám, který se vždycky snažil být slušný a hodný (hodný ale v tomhle zdivočelém světě může znamenat něco úplně jiného), se oženil s Linou, ze které se stala nemluvná prasnice a porodila mu Setha. Díval se na Nordhoffův poctivý a unavený obličej a přemítal, nakolik to všechno byla jeho vina, přirozený důsledek jeho vlastní zamlklé slabosti.

„Ano,“ řekl Richard. „To tedy byl.“

„Vůbec bych se nedivil, kdyby to fungovalo,“ řekl Nordhoff.
„Ani krapet bych se nedivil.“

Když Nordhoff odešel, zapojil Richard Hagstrom textový procesor do sítě a spustil ho. Ozvalo se hučení a on čekal, jestli se na obrazovce objeví písmena IBM. Neobjevila se tam. Místo toho tam vplula jako z onoho světa, jako hlas ze záhrobí, zelená slova:

VŠECHNO NEJLEPŠÍ K NAROZENINÁM, STREJDO RICHARDE! JON.

„Pane Bože,“ zašeptal Richard a tvrdě dosedl. Nehoda, při které zahynuli jeho bratr se ženou a jejich syn, se stala před čtrnácti dny – vraceli se z nějakého výletu na jeden den a Roger byl namazaný. Být namazaný byl v životě Rogera Hagstroma naprosto normální jev. Ale tentokrát mu pro jednu prostě nepřálo štěstí a on to vzal se starým zaprášeným kombíkem přímo z třicetimetrového srázu. Auto se rozbilo na kusy a shořelo. *Jonovi bylo čtrnáct – ne, patnáct. Pár dnů před tou nehodou mu bylo akorát patnáct, říkal ten děda. Ještě tři roky a mohl odejít pryč od toho nemožného, pitomého medvěda. Měl narozeniny – já taky brzo budu mít narozeniny.*

Už za týden. Ten textový procesor měl Jon pro něj jako dárek k narozeninám.

Tím to všechno bylo tak nějak horší. Richard by neuměl říct přesně jak, nebo proč, ale bylo to tak. Natáhl ruku, že monitor vypne, ale pak ji zase stáhl.

Jeden kluk vyrobil rozbíječ atomů ze dvou plechovek od polívky a z elektrosoučástek na auto za pět dolarů.

Nojo, a v městě New York je kanalizace plná aligátorů a americký vojenský letectvo má někde v Nebrasce u ledu tělo mimozemšťana. Pověďte mi o tom. Je to kravina. Ale možná že to jsou věci, o kterých toho radši nechci moc vědět.

Vstal, obešel stůl a zezadu se podíval do žebrování monitoru. Nojo, bylo to, jak říkal Nordhoff. Dráty potištěné RADIO SHACK MADE IN TAIWAN. Dráty potištěné WESTERN ELECTRIC a WESTREX a MLADY TECHNIK a v kroužku malé er, označení ochranné známky. A bylo tam ještě něco, čeho si Nordhoff buď nevšiml, nebo o tom radši nemluvil. Byl tam transformátorek z dětského vláčku, omotaný dráty tak, že vypadal jako nějaká Frankensteinova nevěsta.

„Pane Bože,“ řekl, rozesmál se, ale najednou měl na krajíčku slzy. „Pane Bože, Jonny, co tě to napadlo?“

Ve skutečnosti to ale věděl. Celá léta snil a mluvil o tom, že by chtěl textový procesor, a když se tomu Lina začala smát už příliš pohrdavě, svěřil se taky Jonovi. „Mohl bych psát rychleji, taky rychleji přepisovat, takže bych toho mohl i víc odevzdat,“ vykládal loni v létě Jonovi, jak si teď vzpomínal chlapec se na něj díval vážně, pohled světle modrých inteligentních očí jako vždy opatrný a zvětšený skly brýlí. „To by bylo bezvadný... fakt bezvadný.“

„Strejdo Ríšo, a proč si ho teda nekoupíš?“

„Ono to není přesně na mou kapsu,“ řekl Richard a usmál se. „Ty nejlevnější v Radio Shacku se prodávají za tři tisíce. No a dál můžeš jít až někam do osmnácti tisíc.“

„Aha, tak já ti ho možná jednou postavím sám,“ řekl Jon.

„Tak třeba jo,“ poplácal ho Richard po zádech. A dokud se neobjevil Nordhoff, vůbec na to nevzpomněl.

Dráty ze stavebnic pro kutily.

Transformátorek z dětského vláčku.

Pane Bože.

Vrátil se dopředu a chtěl to vypnout, s pocitem, že kdyby na tom zkusil něco napsat a ono to nefungovalo, zneuctil by tím snahu svého upřímného a křehkého (chudáka poznačeného) synovce.

Místo toho stiskl klávesu EXECUTE – VYKONEJ. Legračně ho při tom zamrazilo v zádech – VYKONEJ mu přišlo jako trochu divné slovo. Nebylo to slovo, které by se mu spojovalo s psáním; tohle slovo měl spojené s plynovými komorami a elektrickými křesly... a možná také se starými zaprášenými kombíky, které padají ze srázu vedle silnice.

VYKONEJ.

Centrální jednotka hučela hlasitěji, než si to pamatoval z těch několika příležitostí, kdy si procesory prohlížel v obchodech; po pravdě řečeno téměř řvala. *Copak je v tý bedýnce, Jone? přemítal. Péra z matrací? Transformátorky z vláček, pěkně v řádce vedle sebe? Plechovky od polívky?* Není na tom něco zvláštního nebo dokonce snad nenormálního žárlit na syna jiného muže?

Ale on měl být můj. Já to věděl... a myslím, že on to věděl taky. A potom Belinda, Rogerova žena. Belinda, která až příliš často nosila tmavé brýle, když bylo pod mrakem. Velké brýle, poněvadž

podlitiny kolem očí mají nepříjemný sklon rozlézat se. Avšak někdy seděl, tichý a pozorný uprostřed Rogerova huronského smíchu, díval se na ni a myslel si prakticky totéž: *Ona měla být moje.*

Byla to hrozná myšlenka, protože oba dva znali Belindu ze střední školy a oba dva s ní chodili na rande. Richard a Roger byli od sebe dva roky a Belinda přesně mezi nimi: byla o rok starší než Richard a o rok mladší než Roger. S dívkou, která se měla stát Jonovou matkou, si ve skutečnosti dal první rande Richard. Pak se do toho vmísil Roger, Roger, který byl starší a větší, Roger, který vždycky získal to, co chtěl, Roger, který zmlátil toho, kdo by se mu chtěl plést do cesty.

Dostal jsem strach. Dostal jsem strach a nechal jsem ji odejít. Opravdu to bylo takhle jednoduchý? Bože můj, asi opravdu ano. Byl bych raději, kdyby to bylo jinak, ale bude asi lepší nelhat sám sobě o takových věcech, jako je zbabělost. A hanba.

A jestli tohle všechno je pravda – jestli Lina a Seth nějak patří dohromady s tím jeho budižkničemu bratrem a jestli Belinda a Jon nějak patří k němu samotnému, co to dokazuje? A co asi myslící člověk má dělat s takovou absurdně vyváženou propleteninou? Má se smát? Má křičet? Má se zastřelit kvůli jednomu mizerovi?

Nepřekvapilo by mě, kdyby to fungovalo. Ani krapet by mě to nepřekvapilo.

VYKONEJ.

Ruce se mu rozlétly po klávesách. Podíval se na obrazovku a spatřil, jak na ní zeleně plavou tato slova:

MŮJ BRATR BYL NIČEMNÝ OPILEC.

Vznášela se tam a Richard si zničehonic vzpomněl na hračku, kterou měl jako kluk. Jmenovala se Magická čamburína. Člověk jí položil otázku, na kterou se odpovídalo ano nebo ne, roztočil čamburínu, která vypadala jako malá dřevěná káča s osmihranným tělíčkem, a čekal, jaká odpověď mu padne. Mezi těmi pochybnými, ale přesto kouzelně záhadnými odpověďmi byly takové jako TÉMĚŘ URČITĚ, TO BYCH NEDĚLAL anebo PTEJ SE ZNOVU POZDĚJI.

Roger mu tu hračku záviděl a nakonec, když jednou Richarda donutil, aby mu ji dobrovolně daroval, praštil čamburínou ze všech sil o chodník a rozštípl ji. Pak se smál. Jak tu tak seděl a poslouchal zvuk Jonem smontované centrální jednotky, který zněl jako malý

vrtulník, vzpomněl si Richard, že se tenkrát zhroutil na chodník a brečel a nemohl uvěřit, že by jeho bratr mohl udělat takovou věc.

„Ubulenec *bulí*, ubulenec *bulí*, ubulenec *bulí*,“ poškleboval se mu Roger. „Vždyť to stejně byla úplně pitomá hračka na houby, Richie. Koukni na to, vždyť je to akorát špulka na špejli.“

„JA TO ŘEKNU!“ ječel Richard na plné plíce. V hlavě cítil horko. Šlachy měl bolestivě napjaté slzami vzteku. „JÁ TO NA TEBE ŘEKNU, ROGERE! ŘEKNU TO MAMINCE!“

„To si zkus a já ti zlomím ruku,“ řekl Roger a z toho, jak se studeně cenil, bylo Richardovi jasné, že to myslí vážně. Neřekl to na něj.

MŮJ BRATR BYL NIČEMNÝ OPILEC.

Tedy možná že zkonstruováno to bylo všelijak, ale písmena to zobrazovalo. Jestli to dokáže v centrální jednotce uchovávat informace, to se ještě uvidí, ale to, jak Jon dal klávesnici Wang dohromady s obrazovkou IBM, skutečně fungovalo. Úplně náhodou to také vyvolalo pár praštěných vzpomínek, ale nemyslel si, že by za to mohl Jon.

Rozhlédl se po pracovně a oči mu náhodou spočinuly na jediném obrázku, který si nevybral on a který neměl rád. Byl to portrét Liny z fotoateliéru, který mu před dvěma lety nadělila k vánocům. *Chci, aby sis ho dal do pracovny*, řekla tenkrát, tudíž to samozřejmě udělal. Tušil, že zvolila tenhle způsob, aby ho měla pod dohledem, i když tu ona sama není. *Nezapomínej na mě, Richarde. Já jsem tady. A radím ti, abys na to nezapomínal.*

Ateliérový portrét se s těmi svými nepřirozenými odstíny vyjímal dost prapodivně vedle směsice grafických listů od Whistlera, Homera a N. C. Wyetha. Lina měla napůl spuštěná víčka očí a těžký Kupidův luk jejích rtů se ohýbal do čehosi, co bylo stěží úsměv. *Já jsem pořád tady, Richarde*, říkala mu ta ústa. *Ne abys na to zapomněl.*

Napsal:

FOTOGRAFIE MÉ ŽENY VISÍ NA ZÁPADNÍ STĚNĚ MÉ PRACOVNY.

Podíval se na ta slova a nelíbila se mu o nic víc než obrázek sám. Stiskl klávesu DELETE čili VYMAŽ. Slova zmizela. Na obrazovce teď nebylo nic než pravidelně pulsující kurzor.

Pohlédl na stěnu a spatřil, že fotografie jeho ženy zmizela také.

Seděl po dlouhou dobu – aspoň mu to tak připadalo – a díval se na stěnu, na níž bývala ta fotografie. Ze strnutí v naprostém a nevěřicném šoku ho probral zápach z centrální jednotky – zápach, který si pamatoval z dětství stejně zřetelně, jako si pamatoval Magickou čamburínu, kterou mu Roger rozbil, protože nebyla jeho. Byl to zápach transformátorku od elektrického vláčku. Když ho člověk ucítí, bylo to znamení, že má celou věc vypnout, aby se ochladila.

Což taky udělá.

Za moment.

Vstal a na zdřevěnělých nohách se procházel podél stěny. Přejel prsty po obkladu. Ta fotografie byla na tomhle místě, přesně tady A teď je pryč a háček, na kterém visela, je taky pryč a tam, kde ho původně zavrtal, není žádná díra.

Pryč.

Svět najednou zešedivěl a on se zapotácel nazpět a slabě mu blesklo hlavou, že omdlí. Pevně se chytil a držel, dokud se svět znovu neustálil.

Pohlédl na to prázdné místo na stěně, kde bývala Linina fotografie, a pak na textový procesor, který dal dohromady jeho mrtvý synovec.

Možná budete překvapenej, slyšel v duchu mluvit Nordhoffa. Možná budete překvapenej, možná budete překvapenej, nojo, jestli v padesátých letech mohl nějaký kluk objevit částice, který se pohybují zpátky časem, tak budeš možná překvapenej, co dokáže ten tvůj geniální synovec s hromádkou vyházených textprocesorových dílů a s pár drátama a nějakýma elektrosoučástkama. Možná budeš tak překvapenej, že se ti bude zdát, že cvokneš.

Zápach transformátoru se zahustila zesílil a on viděl, že z větracích otvorů monitoru se linou proužky dýmu. Zesílil i rámus z centrální jednotky. Bylo na čase to vypnout – Jon byl sice opravdu chytrý, ale podle všeho neměl dost času vychytat tomu bláznivému krámu všechny mouchy.

Ale věděl, že to bude dělat tohle?

S pocitem, že je sám výplod své fantazie, se Richard znovu posadil před monitor a napsal:

FOTOGRAFIE MÉ ŽENY JE NA STĚNĚ.

Chvilku se na to díval, pak zpátky na klávesnici a potom stiskl

EXECUTE.

Linin obrázek byl nazpět, tam, kde býval vždycky.

„Ježíši,“ zašeptal. „Kriste Ježíši.“

Promnul si dlaní tvář, podíval se znovu na obrazovku (už opět byla prázdná, až na kurzor) a pak napsal:

MOJE PODLAHA JE PRÁZDNÁ.

Potom stiskl INSERT čili VLOŽ a doplnil:

AŽ NA DVANÁCT DVACETIDOLAROVÝCH ZLATÝCH
MINCÍ V PLÁTĚNÉM VÁČKU.

Stiskl EXECUTE.

Pohlédl na podlahu, na které teď ležel bílý plátěný váček, nahoře pevně stažený provlečenou šňůrkou. Na pytlíku bylo vybledlým černým inkoustem napsáno WELL'S FARGO.

„Drahý Ježíši,“ slyšel se, jak říká hlasem, který jako by nebyl jeho. „Drahý Ježíši, Ježíši dobrý...“

Snad by ve vzývání Spasitelova jména pokračoval celé minuty nebo hodiny, kdyby na něj textový procesor nezačal vytrvale pípat. Na horním okraji obrazovky blikalo slovo OVERLOAD – PŘETÍŽENÍ.

Richard překotně všechno vypnul a vyběhl z pracovny, jako by se za ním hnalo sto čertů.

Ale ještě předtím se shýbl pro šňůrkou zatažený váček a dal si ho do kapsy u kalhot.

Když večer zavolał Nordhoffovi, studený listopadový vítr dul venku do nemelodických varhan stromů. Dole byla Sethova skupina a společně vraždila nějakou písničku od Boba Segera. Lina byla v kostelním spolku zahrát si bingo.

„Tak funguje ta mašina?“ zeptal se Nordhoff.

„Funguje bezvadně,“ řekl Richard. Sáhł si do kapsy a vyňal minci. Byla těžká, těžší než rolexky. Na jedné straně byl vyrytý přísný profil orla a letopočet 1871. „Dělá to věci, že byste nevěřil.“

„Ale věřil,“ řekl klidně Nordhoff. „On to byl moc chytřej hoch a měl vás moc rád, pane Hagstrom. Ale buďte opatrněj. Chlapec je chlapec, ať je chytřej nebo ne, a láska může taky mít špatnej směr. Rozumíte, co tím myslím?“

Richard nerozuměl ani za mák. Był celý rozpálený a cítil se jako v horečce. Dnešní noviny uváděly současnou tržní cenu zlata \$ 14

dolarů za unci. Poštovní váha, kterou měl, ukazovala v průměru 4,5 unce na jednu minci. To při stávající tržní ceně dávalo dohromady 27 756 dolarů. A to je možná jenom čtvrtina toho, co by za ně mohl dostat, kdyby je prodal jako *mince*.

„Pane Nordhoff, mohl byste sem přijet? Ted’? Ještě dnes večer?“

„Ne,“ řekl Nordhoff. „Ne, řek bych, že ani nechci, pane Hagstrom. Myslím, že by to mělo zůstat mezi váma a Jonem.“

„Ale...“

„Jen pamatujte, co jsem vám povídal. Proboha, dávejte si pozor.“ Cvaklo to a Nordhoff byl pryč.

O půl hodiny později zjistil, že znovu sedí v pracovně a pozoruje textový procesor. Dotkl se hlavního vypínače, ale zatím ho nezapnul. Když to Nordhoff opakoval podruhé, Richard to uslyšel. *Proboha, dávejte si pozor*. Ano. Musí si dávat pozor. Stroj, který dokáže takovou věc

Jak *může* nějaký stroj dokázat takovou věc?

To vůbec netušil... ale svým způsobem mu to usnadňovalo celou tu bláznivou záležitost přijmout. Byl učitel angličtiny a sem tam spisovatel, ne technik a mohl jmenovat dlouhý seznam věcí, u kterých nerozuměl, jak fungují: gramofony, spalovací motory, telefony, televize, splachování na záchodě. Celý život spíš vždycky pochopil, jak se s čím zachází, než na jakém principu to funguje. Tahle mašina je složitější, ale jinak to vyjde nastejno.

Zapnul přístroj. Stejně jako předtím tam bylo: VŠECHNO NEJLEPŠÍ K NAROZENINÁM, STREJDO RICHARDE! JON. Stiskl EXECUTE a zpráva od jeho synovce zmizela.

Tenhle stroj nebude fungovat dlouho, napadlo ho najednou. Byl si jistý, že na něm Jon, když zemřel, ještě pořád dělal, protože si byl jistý, že má dost času. Strejda Richard má přece narozeniny až za tři týdny ...

Jenomže Jonův čas se naplnil, a tak tenhle naprosto fantastický textový procesor, který evidentně umí vsouvat do reálného světa nové věci a odstraňovat z něj staré, bude smrdět jako pálicí se transformátorek k vláčku a po několika minutách se z něj začne čadit. Jon neměl čas to dotáhnout. Byl si ...

Jistý, že má dost času?

Ale vůbec ne. Bylo to *úplně* naopak. Richard to věděl. Jonova tichá a pozorná tvář, ty vážné oči za tlustými brýlemi... v tom žádná

jistota nebyla, vůbec žádná důvěra v hojivý čas. Co to bylo za slovo, které ho dneska napadlo? *Poznačený*. To není jen slovo, které se na Jona hodí, je to *pravé* slovo. Pocit poznačení osudem se kolem chlapce stahoval téměř hmatatelně, takže Richard měl někdy tisíc chutí vzít ho do náruče a říct mu, aby nevěšel hlavu, že občas se dějí i šťastné konce a že dobří lidé neumírají vždy mladí.

Potom se mu vybavil Roger, jak se vši silou rozpřahuje a hází na chodník jeho Magickou čamburínu; jak to křuplo a kouzelný oříšek se rozlétl po chodníku – i když uvnitř bylo přece jen obyčejné dřevo. A tahle vzpomínka se prolнула s představou Rogerova zparchantělého kombíku, na boku s nápisem HAGSTROMOVO VELKOOBCHODNÍ DODAVATELSTVÍ, jak přepadává přes okraj nějaké venkovské zaprášené a drobící se skály, jak přistává natvrdo přímo na čumák a jak rámus, který přitom nadělá, není, zrovna jako Roger sám, nic extra. Viděl, i když si to vůbec nepřál, jak se obličej bratrovy manželky mění ve změř kostí a krve. Viděl, jak se Jon v tom vraku škvaří, jak křičí, jak černá.

Žádná jistota, žádná reálná naděje. Vždycky vyzařoval pocit krátícího se času. A jak se nakonec ukázalo, měl pravdu.

„Co to má znamenat?“ mumlal Richard a díval se na prázdnou obrazovku.

Jak by na tohle asi odpověděla Magická čamburína? PTEJ SE ZNOVU POZDĚJI? VÝSLEDEK NEJISTÝ? Nebo snad URČITÉ TO TAK BUDE?

Hluk z centrální jednotky opět sílil a rychleji než předtím odpoledne. Už cítil, jak se vláčkový transformátorek, který Jon do té mašinerie zapojil, silně hřeje.

Kouzelná mašinka na sny.

Textový procesor bohů.

Že by to tak bylo? Že by Jon chtěl strejdovi k narozeninám nadělit právě tohle? Kouzlo, které by na úrovni kosmického věku odpovídalo Alladinově lampě nebo Zlaté rybce?

Slyšel, jak se s prasknutím rozléty zadní dveře od domu, a potom hlasy Setha a ostatních členů jeho gangu. Ty hlasy byly příliš hlasité a nevázané. Buď něco pili, nebo kouřili trávu.

„Sethe, kde máš fotra?“ slyšel, jak se ptá jeden z nich.

„Ten si jako obvykle bude válet koule v tý svý pracovně,“ řekl Seth. „Podle mýho tam...“ Zbytek se ztratil v závanu větru, který ale

neodvál jejich zlovolný smích smečky.

Richard seděl a poslouchal je, hlavu trošku na stranu, až najednou napsal:

MŮJ SYN JE SETH ROBERT HAGSTROM

Prst jako by mu přitahovala klávesa DELETE.

Co to děláš? vykřiklo jeho vědomí. To myslíš vážně? To chceš zavraždit vlastního syna?

„Něco tam snad dělat musí,“ řekl další z nich.

„Ten je úplně vylízanej,“ odpověděl Seth. „To se můžeš zeptat naší matky. Ta ti může říct. On v životě ...“

Já ho zabiju. Já ho... DYLÍTNU.

Zarazil prst do klávesy jako kolík.

„...nebyl schopnej udělat nic lepšího než ...“

Slova MŮJ SYN JE SETH ROBERT HAGSTROM zmizela z monitoru.

A zároveň s nimi zmlkla venku i Sethova slova.

Venku teď nebylo nic než studený listopadový vítr, který funebrácky propagoval příchod zimy.

Richard vypnul procesor u vyšel ven. Příjezdovka byla prázdná. Sólový kytarista skupiny, nějaký Norm atakdále, jezdil s příšernou a jaksi podezřelou starou dodávkou, ve které skupina vozila na svá řídká představení techniku. Ta dodávka teď na příjezdovce zaparkovaná nebyla. Možná že někde na světě existuje, že se valí po nějaké silnici nebo je zaparkovaná za nějakým špinavým a zastrčeným bufáčem a že Norm taky někde na světě existuje, stejně jako Davey, ten basák, který má hrozivě vyprázdněný pohled a v uchu se mu houpe sichrhajeka, a stejně jako ten bubeník, kterému vpředu chybějí zuby. Někde na světě existují, někde, ale ne tady, protože Seth není tady, protože Seth tady nikdy nebyl.

Seth je DYLÍTNUTEJ.

„Já nemám syna,“ zamumlal Richard. Kolikrát tuhle srdceryvnou frázi četl ve špatných románech? Stokrát? Dvěstěkrát? V životě pro něj neměla nejmenší nádech pravdivosti. Ale zde to pravda byla. Teď to byla pravda. To tedy ano.

Zavál poryv větru a Richard náhle pocítil v žaludku zběsilou křeč, zlomil se v pase a hekal. Přechkal tak explozi větru.

Když pominuly exploze křečí, vešel do domu.

První, čeho si všiml, bylo to, že Sethovy orvané sportovní boty – měl je čtvery a odmítal je vyhodit – zmizely z předsíně. Šel k zábradlí u schodiště a přes jeden díl přejel palcem. Když bylo Sethovi deset (už dost starý na to, aby z toho měl pojem, ale Lina zabránila Richardovi vztáhnout na kluka ruku), vyryl hluboko do dřeva toho zábradlí své iniciály, do dřeva, které Richard pigloval snad celé jedno léto. Brousil ho a rašploval a napouštěl, ale neštovice tam po těch iniciálách zůstala.

Ted' byly pryč.

Nahore. Sethův pokoj. Byl uklizený a čistý a neobývaný, vysušený a bez stopy osobitosti. Na knoflíku u dveří mohla klidně viset cedule POKOJ PRO HOSTY.

Dole. Tady bloumal Richard nejdéle. Zmizely zašmodrchané dráty; zmizely zesilovače a mikrofony; zmizely i trosky magnetofonu, který se Seth pořád chystal „hodit do kupy“ (neměl Jonovy ruce a soustředění). Tenhle pokoj měl ale výraznou (a ne zrovna příjemnou) pečeť Lininy osobnosti – těžký a honosný nábytek a nasládlé sametové tapisérie (jedna s Poslední večerí, na které Ježíš vypadal jako Wayne Newton, na další stál jelen na pozadí aljašského západu slunce), na podlaze řvavý běhoun, který byl červený jako tepenná krev. Nikde sebemenší stopa, že by tenhle pokoj někdy obýval chlapec jménem Seth Hagstrom. Tenhle anebo kterýkoli jiný pokoj v domě.

Richard ještě pořád stál dole u schodů a rozhlížel se, když zaslechl, jak u příjezdu zastavuje auto.

Lina, pomyslel si a pocítil nával téměř panického strachu. To je Lina, vrací se z binga, a co asi řekne, až zjistí, že Seth je pryč? Co... co...

Ty vrahu! slyšel ji ječet. Ty jsi zabil mého chlapce!

Ale on Setha nezabil.

„Já jsem ho DYLIŤOVAL,“ zamumlal a šel jí nahoru do kuchyně naproti.

Lina byla tlustší.

Poslal na bingo ženu, která vážila nějakých devadesát kilogramů. Žena, která se vrátila, vážila snad sto čtyřicet, jestli ne víc. Musela se natočit bokem, aby prošla zadními dveřmi. Pod polyesterovými kalhotami barvy přezrálých zelených oliv se

přelévaly jako přílivové vlny sloní zadek a stehna. Pokožka, kterou ještě před hodinou měla pouhopouze zažloutlou, byla teď chorobně bledá. Richard pravda nebyl doktor, ale troufal si z té pleti soudit na vážné poškození jater nebo počínající srdeční chorobu. Oči pod těžkými víčky hleděly na Richarda s nepolevujícím a věkovitým opovržením.

V jedné napuchlé ruce nesla zmrzlou mrtvolu velkého krocana. Pták se v mikrotenovém pytlíku točil a kroutil jako nějaký výstřední sebevrah.

„Na co zíráš, Richarde?“ řekla.

Na tebe, já zírám na tebe, Lino. Jelikož takhle jsi dopadla ve světě, kde jsme neměli žádné děti. Takhle jsi dopadla ve světě, kde jsi neměla komu věnovat svou lásku – i když je ta tvoje láska otrávená. Tak takhle vypadá Lina ve světě, do něhož všechno pouze vchází a nevychází vůbec nic. Na tebe, Lino. Na to zírám. Na tebe.

„Ten pták, Lino,“ vymáčkl ze sebe nakonec. „To je jeden z největších těchhle děsných ptáků, co jsem kdy viděl.“

„Tak tady nestůj a nečum na něj, ty idiote! Pojd' mi s ním pomoci!“

Vzal krocana a položil ho na kuchyňský pult. Cítil, jak se z něj šíří vlny neradostného chladu. Na poklep zněl jako dřevěný špalek.

„Ne *sem*!“ houkla netrpělivě a ukázala ke komoře. „Sem se nikam nevejde! Dej ho do mrazáku!“

„Pardon,“ zamumlal. Nikdy dříve mrazák neměli. Nikdy v tom světě, ve kterém byl Seth.

Odnesl krocana do komory, kde jako bílá rakev stál ve studeném světle bílých výbojek dlouhý mrazicí box. Položil ho dovnitř vedle dalších hibernovaných mrtvol ptáků a zvířat a vrátil se do kuchyně. Lina mezitím vyndala ze skříňky celé balení Reeseových arašídových pomazánek a systematicky pojídala jeden kelímek za druhým.

„Bylo to bingo ke Dni díkůvzdání,“ řekla. „Měli jsme ho tenhle týden místo příští, protože příští týden jde otec Phillips do nemocnice nechat si vyndat žlučník. Já jsem vyhrála hlavní cenu.“ Usmála se. Po zubech se jí táhla a stékala hnědá směs čokolády a arašídové pomazánky.

„Lino,“ řekl, „není ti někdy líto, že jsme nikdy neměli děti?“

Pohlédla na něj, jako by se pomátl na rozum. „Na co bych

prokristapána asi měla chtít nějakýho fakana?“ zeptala se. Hodila arašídové pomazánky; jejichž počet se zatím ztenčil na polovinu, zpátky do skříňky. „Já jdu spát. Jdeš taky anebo jdeš zase tam ven a budeš ještě čučet do toho svýho psacího stroje?“

„Asi ještě půjdu na chvilíčku,“ řekl. Měl překvapivě vyrovnaný hlas. „Nebudu tam dlouho.“

„Tamta mašina, ta funguje?“

„Cože...“ Potom pochopil a ucítil další nával viny. Ví o textovém procesoru, samozřejmě že ví. VYMAZÁNÍ Setha se nedotklo Rogera ani dráhy jeho rodiny. „Aha. Ne, kdepak. Ta nedělá nic.“

Spokojeně přikývla. „Jo, ten tvůj synovec. Furt jen hlavu v oblacích. Přesně jako ty, Richarde. Kdybys nebyl takovej chcípák, skoro bych myslela, žeš ho před patnácti letama strkal někam, kams neměl.“ Rozesmála se, ostře a překvapivě silně – byl to smích vysloužilé cynické štetky – a on po ní v té chvíli málem skočil. Potom ucítil na rtech úsměv. Byl to tenký, bílý a studený úsměv, podobal se tomu mrazáku, který v téhle verzi nahradil Setha.

„Nebudu tam dlouho,“ řekl. „Chci si jenom udělat pár poznámek.“

„Proč nenapíšeš povídku, aby dostala nobelovku, nebo tak?“ zeptala se bez zájmu. Vydala se ke schodům a prkna v hale pod jejím kolébáním vrzala a reptala. „Ještě pořád jsme dlužný u optika za mé brýle na čtení a taky jsme o měsíc pozadu se splátkama za video. Proč nevyděláš nějaký peníze, hergot?“

„No,“ řekl Richard. „Já nevím, Lino. Ale dneska večer mám několik dobrých nápadů. Fakt, že jo.“

Obrátila se a pohlédla na něj, zdálo se, že chce říct něco jedovatého, v tom smyslu, že žádné z těch jeho skvělých nápadů je jakživo nevytrhnul a že si s ním zkazila život, ale potom to neudělala. Snad ji odradilo něco v jeho úsměvu. Odešla nahoru. Richard stál dole a naslouchal jejím dunivým kročejům. Cítil, jak mu na čele stojí pot a jak je mu současně nevolno a jásavě.

Otočil se a odešel do své pracovny.

Když tentokrát zapnul centrální jednotku, nezačala hučet ani řvát: začala kolísavě výt. Ze zadních průduchů se téměř ihned vyvalil zápach rozpáleného transformátorku, a jakmile stiskl EXECUTE a

vymazal tím VŠECHNO NEJLEPŠÍ K NAROZENINÁM, STREJDO RICHARDE, začalo se z jednotky kouřit.

Času moc není, pomyslel si. Ne... tak to není. Vůbec žádnéj čas není. Jon to věděl a teď to vím i já.

Volba se zúžila na dvě možnosti: buď pomocí INSERT vyvolá nazpět Setha (byl si jistý, že by to svedl; bylo to tak snadné jako vytvoření těch španělských dublonů), anebo dokončí, co načal.

Zápach houstl a byl naléhavější. Během několika okamžiků, určitě ne později, začne z monitoru blikat OVERLOAD, PŘETÍŽENÍ.

Napsat: MOJE MANŽELKA JE ADELINA MABEL WARREN HAGSTROMOVÁ.

Stiskl DELETE.

Napsal:

JSEM MUŽ ŽIJÍCÍ OSAMĚLE.

Nyní začalo na obrazovce vpravo nahoře pravidelně blikat to slovo: OVERLOAD, OVERLOAD, OVERLOAD.

Prosím. Prosím, nech mě to dodělat. Prosím, prosím, prosím...

Dým vystupující žebrováním monitoru nyní zhoustl a zešedl. Pohlédl na sténající centrální jednotku a spatřil, že také z jejích průduchů jde kouř... a uprostřed toho kouře červeně svítilo žhavé jádérko ohně.

Magická čamburíno, co se mnou bude: kytička, hubička, dítě smrt? Anebo budu žít sám a nakonec se ze žalu zabiju? Vystačí mi ještě čas?

TEĎ NEVÍM. ZKUS ZNOVU POZDĚJI.

Žádné *později* ale přitom není.

Stiskl INSERT a obrazovka potemněla, zůstalo jenom varování OVERLOAD, které teď blikalo v bláznivém staccatu.

Napsal:

JEN SE SVOU MANŽELKOU BELINDOU A SYNEM JONATHANEM.

Prosím. Prosím.

Stiskl EXECUTE.

Obrazovka se vyprázdnila. Byla prázdná snad věčnost, aspoň mu to tak připadalo, až na OVERLOAD, které teď pulsovalo takovou rychlostí, že zůstávalo kromě nepatrného kmitavého stínu nehybné, jako když počítač provádí vnitřní operaci. Něco uvnitř centrální

jednotky prsklo a zasyčelo a Richard vzlykl.

Na obrazovku vystoupila zelená písmena a magicky plula na černém pozadí:

JSEM MUŽ ŽIJÍCÍ OSAMĚLE, JEN SE SVOU
MANŽELKOU BELINDOU A SYNEM JONATHANEM.

Stiskl dvakrát po sobě EXECUTE.

Ted', pomyslel si: Ted' tam napíšu: VŠECHNY ZÁVADY NA
TOMTO TEXTOVÉM PROCESORU BYLY ODSTRANĚNY,
JEŠTĚ NEŽ HO SEM P. NORDHOFF DOVEZL. Nebo napíšu:
MÁM NÁPADY NEJMÉNĚ NA DVACET ROMÁNŮ, SAMÉ
KASAŠTYKY. Nebo napíšu: JÁ A MOJE RODINA SI BUDEME
ODTEĎ POŘÁD ŠTASTNĚ ŽÍT. Nebo napíšu ...

Nenapsal ale nic. Prsty se mu horečně chvěly nad klávesnicí a
pak pocítil – doslova – jak se mu všechny obvody v mozku zasekly,
jako kdyby na Manhattanu nastala nejhorší dopravní zácpa v historii
spalovacího motoru.

Obrazovku náhle vyplnilo jedno jediné slovo:

LOADOVERLOADOVERLOADOVERLOADOVERLOAD
VERLOADOVERLOADOVERLOADOVERLOAD

Znovu to prsklo a pak se z centrální jednotky ozvala detonace. Z
pláště vyšlehly plameny a zhasly. Richard se zapřel dozadu na židli a
skryl si obličej do dlaní, kdyby snad implodovala obrazovka. Nestalo
se to. Jenom pohasla.

Seděl a díval se na tmou na obrazovce.

NEMOHU ŘÍCT URČITĚ. PTEJ SE ZNOVU POZDĚJI.

„Tati?“

Prudce se obrátil na židli a srdce mu bilo tak divoce, že mu
opravdu téměř vyskočilo z hrudi.

Stál tam Jon, Jon Hagstrom, měl stejný, a přece trochu jiný
obličej – byl to nepatrný, ale zřetelný rozdíl. Možná, pomyslel si
Richard, že je to rozdíl v otcovství dvou bratrů. Ale taky možná ten
napjatý a ostražitý výraz – že mu prostě zmizel z očí, slabě
zvětšených tlustými brýlemi (má teď kovové obroučky, ne ty
příšerné z umělé rohoviny, které Roger vždycky chlapci kupoval,
protože byly o patnáct dolarů levnější).

Možná že je to dokonce ještě jednodušší: chlapec už nemá v
očích to znamení, to poznačení.

„Jone?“ řekl chraptivě a uvažoval, jestli si vůbec kdy přál něco

víc než toto. Přál? Je to divné, ale asi ano. Nejspíš to ale platí vždy a pro všechny lidi. „Jone, jsi to ty, že jo?“

„Kdo by to asi byl?“ Kývl směrem k textovému procesoru. „Doufám, že sis neublížil, když tenhle miláček odletěl do elektronického nebe?“

Richard se usmál. „Ne. Jsem v pořádku.“

Jon přikývl. „Je mi líto, že to nefungovalo. Nevím, co mě to napadlo dávat do toho všechny ty nemožný součástky.“ Zavrtěl hlavou. „Fakt, nechápu to. Přijde mi to, jako když jsem to *musel* udělat. Hračka pro děti.“

„No co,“ řekl Richard, přistoupil k synovi a objal ho paží kolem ramen, „příště se ti to možná vydaří líp.“

„Možná. Nebo zkusím zase něco jiného.“

„To klidně taky.“

„Maminka říkala, že má pro tebe kakao, jestli na něj chceš přijít.“

„To chci,“ řekl Richard a oba společně vyšli z pracovny a šli do domu, kde nikdy nebyl žádný mražený krocan, kterého by někdo vyhrál jako hlavní cenu v bingu. „Kakao mi zrovna teď přijde vhod.“

„Z toho krámu zítra vyberu, co ještě půjde použít, a zbytek vyhodím,“ řekl Jon.

Richard přikývl. „Dylítni ho z našeho života,“ řekl a vešli spolu do domu, kde vonělo teplé kakao, a smáli se přitom.

Nona.

Miluješ?

Slyším její hlas, jak to říká – občas ho ještě slyším. Ve svých snech.

Miluješ?

Ano, odpovídám. Ano – pravá láska je věčná.

Potom se probudím vlastním křikem.

Já nevím, jak to mám vysvětlit, ani teď ne. Nemůžu vám říct, proč jsem ty věci dělal. Ani při rekonstrukci u soudu jsem to nedovedl. Je tady spousta lidí, co se mě na to vyptávají. Třeba psychiatr se mě ptá. Ale já jsem zticha. Mám rty zapečetěné. Kromě tady na cele. Tady nejsem zticha. Probouzím se vlastním křikem.

Vidím ji ve snu, jak jde ke mně. Má na sobě bílý župan, skoro průhledný, a ve tváři touhu dohromady s vítězoslávou. Jde ke mně přes temnou místnost s kamennou podlahou a já cítím suché říjnové růže. Má otevřenou náruč a já jdu k ní a natahuju ruce, abych ji objal.

Cítím hrůzu, odpor, nepřekonatelnou touhu. Hrůzu a odpor, protože vím, kde jsem se to octl, touhu, protože ji miluju. Někdy bych si přál, aby v tomhle státě ještě platil trest smrti. Krátká cesta šerou chodbou, křeslo s vysokým opěradlem a ocelovou čelenkou, pouta... potom jedna rychlá křeč a byl bych u ní.

Když se v tom snu sejdeme, bojím se víc a víc, ale nedokážu se od ní odtrhnout. Rukama tisknu jemné křídlo jejích zad, její kůži pod hedvábím. Těma černýma, hlubokýma očima se usmívá. Sklání ke mně hlavu a rozevírá rty k polibku.

V téhle chvíli se mění, svrašťuje se. Vlasy jí hrubnou a ztrácejí lesk, z černé se taví do nepěkné hnědé, která jí třísní smetanově bílé tváře. Oči jí zapadají. Mizí bělma a ona na mě zírá malými korálky, jsou jak mokré uhlí. Namísto úst má mordou a z ní vyčnívají žluté zahnuté zuby.

Snažím se křičet. Snažím se vzbudit.

Nejde mi to. Už jsem zase v pasti. Vždycky budu v pasti.

Svírá mě veliká a odporná hřbitovní krysa. Před očima se mi kymácejí světla. Říjnové růže. Odněkud vyzvání umíráček.

„Miluješ?“ šeptá mi. „Miluješ?“ Ty růže jsou její dech, střemhlav mě zalévá pachem uvadlých květín z márnice.

„Ano,“ odpovím té krysí stvůře. „Ano, pravá láska je věčná.“ Teprve potom můžu křičet, křičím a probouzím se.

Myslí si, že jsem se zbláznil z toho, co jsme spolu dělali. Ale mně ještě pořád hlava funguje, aspoň trochu, a nikdy jsem nepřestal hledat odpovědi. Pořád chci vědět, jak to bylo a co to bylo.

Dovolili mi papír a fixku. Všechno to napíšu. Možná že odpovím na některé jejich otázky a možná že přitom dokážu odpovědět taky na nějaké svoje otázky. Až to dodělám, tak je tu ještě něco. Něco, o čem opravdu nevědí, že to mám. Něco, co jsem sebral. Je to tady, pod mou matrací. Nůž z jídelny tady ve věznici.

Musím začít tak, že vám povím o Augustě.

Protože tohle píšu v noci, nahlíží mi sem krásná srpnová noc s planoucími hvězdami. Vidím je mřížemi v okně, je za ním cvičiště a proužek nebe, který můžu zakrýt dvěma prsty. Je horko, jsem skoro nahý, mám jenom šortky. Slyším laskavé zvuky léta, žáby a cvrčky. Ale můžu přivolat zimu, stačí, když zavřu oči. Jak tenkrát v noci byla strašná zima, ostrá a nepřátelská světla toho města, které nebylo moje město. To bylo čtrnáctého února.

Vidíte, pamatuju si všechno.

A podívejte se na moje ruce – samý pot, a přitom na nich naskočila husí kůže.

Augusta...

Když jsem dojel do Augusty, byl jsem málem mrtvý, taková byla zima. Vybral jsem si pěkný den, rozloučil se se školou a stopem vyrazil na západ. Zdálo se, že zmrznu dřív, než se mi podaří dostat se na hranici státu.

Jeden polda mě vyhnal z nájezdu na dálnici a pohrozil mi, že mě zašije, jestli mě tam ještě nachytá, jak stopuju. Skoro jsem měl chuť mu něco říct, aby se naštvál a udělal to. Ten rovný kus čtyřproudovky byl jako přistávací dráha, vítr hvízdal a přesýpal sem tam po betonu pruhy prašanu. Ti anonymní Oni za okýnky z bezpečnostního skla si myslí o každém, kdo v tmavé noci stojí v odstavném pruhu, že je chce znásilnit nebo zavraždit, a když má ještě dlouhé vlasy, tak je nabeton taky pedofil a buzerant.

Chvilí jsem to zkoušel dole na odbočce k nájezdu, ale nebylo to

k ničemu. A když bylo asi čtvrt na osm, uvědomil jsem si, že jestli se rychle nedostanu někam do tepla, tak omdlím.

Ušel jsem asi dva kilometry, až jsem narazil na kombinaci bufetu a odpočívadla pro kamióny na dvěstědvojce, těsně před koncem města. JOE'S GOOD EATS, Dobrá bašta u Joea, stálo na neónu. Na šterkovém parkovišti stály tři velké nákladňáky a jeden nový osobák. Na dveřích visel opelichaný adventní věnec, který se nikdo nenamáhal sundat, a vedle byl teploměr a rtuť v něm byla sotva kousek nad minus sedmnácti. Neměl jsem nic, čím bych si zahřál uši, jenom vlasy. Moje rukavice z jednoduché kůže byly na odpis a konečky prstů jsem měl úplně dřevěné.

Otevřel jsem dveře a šel dovnitř.

Vedro, to bylo to první, co mě uvítalo, bylo teplé a přívětivé. A to další byla countryovka na jukeboxu, Merle Haggard, ten hlas se nedal splést: „My nemáme dlouhý, mastný vlasy jako ty hipíci v San Francisku.“

Třetí věc na uvítanou byla Pozornost. Pozornost začnete pociťovat od chvíle, kdy vám vlasy přerostou přes uši. To lidi hned vědí, že nejste u rotariánů ani u veteránů. Víte o Pozornosti, ale nikdy si na ni nezvyknete.

Teď mi Pozornost věnovali čtyři tiráci, kteří seděli pohromadě v boxu, další dva od baru, dvě staré paní v levných kožiších a s modrými přelivy, kuchař a nějaký divný kluk s rukama od mydlinek. Vzadu na konci baru seděla nějaká dívka, ale ta si hleděla pouze svého hrnku s kávou.

Ona byla ta čtvrtá věc, která mě upoutala.

Už jsem dost starý, abych věděl, že láska na první pohled neexistuje. To si jen jednou Rodgers s Hammersteinem, když psali další muzikál, řekli, že by se to mohlo dobře rýmovat, jako láska – páska. To je dobrý tak maximálně pro ty, co se na školním večerku drží za ruce a dávají si pusy, jasný?

Ale když jsem se na ni díval, něco jsem cítil. Můžete se smát, ale nesmáli byste se, kdybyste ji viděli. Byla skoro nesnesitelně krásná. Věděl jsem najisto, že to vidí i všichni ostatní u Joea. Stejně jako jsem věděl, že než jsem přišel já, věnovali Pozornost jí. Měla vlasy jako uhlí, tak černé, že pod zářivkami se zdály až modré. Splývaly jí volně přes ramena ošoupaného hnědého kabátu. Plet měla jako mléko a pod kůží jen téměř nepoznatelný náznak

prokrvení – přinesla si s sebou vlastní chlad. Řasy jako saze. Vážné oči, vnější koutky nepatrně stočené vzhůru. Plné a živé rty pod rovným patricijským nosem. Nemůžu říct, jaké měla tělo. Bylo mi to jedno. Vám by to bylo jedno taky. Úplně vystačila s tou tváří, těmi vlasy, s tím výrazem. Byla výjimečná. To je pro ni jediné správné slovo.

Nona.

Posadil jsem se dvě stoličky od ní a kuchař přišel a podíval se na mě.

„No?“

„Černou kávu, prosím.“

Šel ji udělat. Někdo za mnou řekl: „Hele, Ježíšek se vrátil, zrovna jak mi to vždycky říkala máma.“

Ten divnej kluk od nádobí se zasmál, bylo to takové rychlé zakuckání. Šoféři u baru se k němu přidali.

Kuchař přišel s kávou a praštil s ní o pult, až mi polil ještě pořád napůl zmrzlé maso ruky. Ucukl jsem.

„Pardon,“ řekl neúčastně.

„On si to uzdraví sám,“ zavolal jeden z šoférů v boxu.

Ta dvojčata s modrým přelivem rychle zaplatila a odešla. Jeden z vládců silnic se doklátil k jukeboxu a hodil tam další desetník. Johnny Cash spustil „A Boy Named Sue“. Foukal jsem si kafe.

Někdo mě zatahal za rukáv. Obrátil jsem hlavu a tam byla ona – přesedla si na prázdnou stoličku. Z takové blízkostí byla její tvář až oslepující. Rozlil jsem znovu kávu.

„Promiň.“ Měla tichý, téměř bezvýrazný hlas.

„Moje chyba. Ještě pořád vůbec necítím, co dělám.“

„Já...“

Zmlkla, jakoby nejistě. Najednou jsem si uvědomil, že se bojí. Cítil jsem, jak mě vůči ní znovu zaplavuje ten první pocit – chránit ji a postarat se o ni, zařídit, aby se nebála. „Potřebuju svízt,“ dořekla rychle. „Tady těm se nikomu neodvážím říct.“ Téměř nepostřehnutelně naznačila gesto směrem k šoférům v boxu.

Nevím, jak vám vysvětlit, že bych dal cokoli – *cokoli* – abych jí mohl říct, *Jasný, dopij si kafe, mám venku auták*. Vypadá to jako nesmysl, že jsem se cítil takhle, když mi řekla sotva pár slov a já řekl sotva pár slov jí, ale bylo to tak. Dívat se na ni, to bylo jako dívat se na Monu Lisu nebo na Venuši, kdyby obživla. A byl v tom ještě další

pocit. Jako kdyby mi někdo uprostřed celé té pomatené tmy uvnitř hlavy rozsvítil najednou silné světlo. Bylo by jednodušší, kdybych mohl říct, že ona byla lehčí zboží a že já jsem byl na ženský, že sukne a řečičky bylo moje hobby, jenomže ona taková nebyla a já taky ne. Bylo mi ale jasné, že nemám to, co ona potřebuje, a to mě dralo.

„Jedu stopem,“ řekl jsem jí. „Jeden polda mě vyhnal z dálnice a sem jsem přišel, abych se schoval před zimou. Je mi líto.“

„Ty jseš na vejšce?“

„Byl jsem. Praštil jsem s tím, než mě vyrazili sami.“

„Jedeš domů?“

„Nemám kam. Vyrost jsem v děcáku. Na školu jsem se dostal na stýpko. Štípkó jsem prošvih. Teďka jedu, nevím kam.“ Moje životní historie v pěti větách. Náladu mi to v žádném případě nezlepšilo.

Zasmála se – polilo mě z toho horko a mráz. „Tak to jsme ze stejný kapsy.“

Myslel jsem si, že říkala kapsy. To jsem si *myslel*. Tenkrát. Ale měl jsem čas na rozmyšlenou, tady, a zdá se mně víc a víc, že možná říkala *krysy*. Ze stejný *krysy*. Tak. A to je něco jinýho, žejo.

Chystal jsem si do konverzace nějakou špičkovou odpověď – něco hodně chytrýho, jako třeba „Fakticky?“ – ale někdo mi spustil ruku na rameno.

Ohlédl jsem se. Byl to jeden z těch šoféru z boxu. Na tvářích měl blondáté strniště a ze zubů mu čouhala sirka. Byl cítit olejem do motoru a vypadal trochu jako z nějakýho comicsu.

„Řek bych, že to kafe už máš vypitý,“ řekl. Rty se mu kolem té sirky roztáhly do úšklebku. Měl spoustu perfektně bílých zubů.

„Cože?“

„Smrdíš a překážíš, hošo. Budeš asi nějakej *hoša*, nebo ne? Ono se to těžko pozná.“

„Ty taky nejseš žádná nádhera,“ řekl jsem já. „Copak to máš za bezva kolínskou? Vyjetej olej?“

Dlaní přes obličej mi jednu pořádnou natáhl. Před očima mi vyskočily černé tečky.

„Neperte se mi tady,“ řekl kuchař. „Jestli ho chceš namasírovat, tak si běžte ven.“

„Tak pojď, ty komouši zasranej,“ řekl šofér.

Tohle je okamžik, kdy by holka měla říct něco jako „Nechte ho být“ nebo „Vy surovče“. Neříkala nic. Dívala se na nás oba s

horečnou pozorností. Šel z toho strach. Asi jsem si tehdy poprvé všimnul, jak má opravdu veliké oči.

„Tak mám ti pomoci?“

„Nemusíš. Jdeme, srágoro.“

Ani nevím, jak to ze mě vyjelo. Já se nerad peru. Neumím se moc prát. Nadávat umím ještě hůř. Ale v té chvíli jsem měl vztek. Zničehonic jsem měl tisíc chutí ho zabít.

Možná že to nějak postřehl. Na vteřinu mu přejel po tváři stín nejistoty, jako kdyby podvědomě zapochyboval, jestli si omylem nevybral špatného hipíka. Pak to zmizelo. Přece nevezme zpátečku před nějakým vlasatým snobáckým holčičkou, ktorej si hraje na elitu a utírá si zadek vlajkou – rozhodně ne před svými kamarády. Ne takovej vetkej tvrdej pilot jako on.

Znovu se mnou zalomcoval vztek. *Buzík? Buzík?* Cítil jsem, že se nekontruluju, a byl to fajn pocit. Měl jsem jazyk jako oteklý. A na žaludku jako bych měl plech.

Šli jsme ke dveřím a kamarádi mého kámoše se mohli přetrhnout, jak vstávali, aby se šli podívat na tu srandu.

Nona? Myslel jsem na ni, ale trochu mimo, někde vzadu v hlavě. Věděl jsem, že tam Nona bude. Nona se o mě postará. To jsem věděl asi tak, jako jsem věděl, že venku bude zima. Vědět tohle o holce, kterou člověk potkal před pěti minutami, bylo divný. Ale to, že je to divný, mě napadlo až později. Hlavu jsem měl vymetenou – ne, na prasknutí – z toho těžkého mraku vzteku. Cítil jsem se vrahounsky.

Zima byla tak ostrá a průzračná, že to bylo, jako bychom ji těly krájeli jako noži. Zmrzlý štěrk na parkovišti chroustal hlasitě pod jeho holinami a mými botami. Měsíc byl v úplňku a nafouknutý a díval se znuděně dolů. Kolem měl úzký prstenec, což věštilo, že bude špatné počasí. Nebe bylo černé jako noc v pekle. V bezbarvém světle jediné výbojky vysoko na stožáru nad zaparkovanými kamióny nám za patami zůstávaly mrňavé skřetovité stíny. Náš dech tryskal do vzduchu v malých sražených chuchvalcích. Šofér se otočil ke mně, ruce v rukavicích měl zaťaté.

„No tak, ty šmejde,“ řekl.

Bylo mi, jak když otékám – celé tělo jako by mi otékalo: Někakým způsobem jsem věděl, že celá moje inteligence bude teď vytěsněná něčím neviditelným, o čem jsem nikdy netušil, že bych to

v sobě mohl mít. Děsilo mě to – ale zároveň jsem se na to těšil, chtěl jsem to, toužil jsem po tom. V té poslední vteřině, kdy jsem ještě byl při smyslech, se mi zdálo, že se mi tělo změnilo v kamennou pyramidu nebo vichřici, která je schopná zbourat cokoli cestě jako domek z karet. Ten šofér z kamiónu mi připadal malý, směšný, zanedbatelný. Smál jsem se mu. Smál jsem se a ten zvuk byl stejně černý a pustý jako to měsícem zasažené nebe nad námi.

Vrhl se na mě s rozmáchnutými pěstmi. Tu pravou jsem mu srazil dolů, levou, která mi dopadla na tvář, jsem ani necítil, a pak jsem ho kopnul do břicha. Vyhekl do vzduchu obláček bílého vzduchu. Zkusil couvnout, držel se přitom za břicho a kašlal.

Oběhl jsem ho zezadu, pořád jsem se smál, jako když nějaký pes z farmy štěká na měsíc, a zasadil jsem mu tři rány dřív, než se vůbec stačil pootočit – do krku, do ramena, do červeného ucha.

Zavyl a šermující rukou mi přešel po nose. Ten vztek ve mně vykypěl znova a já ho znova kopnul, obloukem, vysoko a tvrdě, jako veslem. Vykřikl do noci a já slyšel, jak prasklo žebro. Schoulil se a já na něj skočil.

U soudu potom jeden z těch řidičů svědčil, že jsem byl jako divoký zvíře. To jsem byl. Moc si z toho nepamatuju, ale pamatuju si, že jsem na něj vrčel a řval jako divokej pes.

Posadil jsem se na něj, oběma rukama jsem ho chytil za masné vlasy a začal jsem mu tvář dřít o šterk. V plochem světle výbojky vypadala jeho krev černá, jako krev nějakého hmyzu.

„Kristepane, nechte toho!“ vykřikl někdo.

Za ramena mě uchopily nějaké ruce a odtáhly mě. Viděl jsem vířící tváře a začal jsem po nich bít.

Šofér se snažil odlézt. Místo tváře měl vytřeštěnou krvavou masku, ze které zíraly jeho omráčené oči. Začal jsem do nich kopat, vyškubával jsem se těm ostatním a mručel jsem potěšením pokaždé, když se mi ho podařilo zasáhnout.

Už nebyl schopný klást odpor. Jenom se pokoušel uniknout. Pokaždé, když jsem ho nakopnul, zavřel co nejpevněji oči, jako želva, a strnul. Potom začal znova lézt. Vypadal hloupě. Rozhodl jsem se, že ho zabiju. Ukopu ho k smrti. Potom zabiju všechny ostatní – všechny kromě Nony.

Zase jsem ho kopnul a on se převrátil na záda a omráčeně na mě hleděl.

„Strýčku,“ zakrákorál. „Já volám strýčku. Prosím. Prosím...“

Přikleknul jsem k němu a cítil, jak mě přes džíny tlačí ostrý štěrk do kolenou.

„Tak vidíš, fešáku,“ zašeptal jsem. „Tady máš svýho strýčka.“
Zaťal jsem mu ruce do krku.

Skočili na mě tři z nich najednou a odstrčili mě od něj. Vstal jsem, pořád jsem se usmíval a vykročil k nim. Ucouvli, tři veliký chlapi, a mohli se podělat strachy.

A v tom se to vypnulo.

Prostě se to zničehonic vypnulo a byl jsem to zase já, stál jsem na parkovišti Dobré bašty u Joea, těžce jsem dýchal, bylo mi špatně a měl jsem strach.

Obrátil jsem se a podíval se k bufetu. Ta dívka tam byla; nádherná tvář jí zářila vítězoslávou. Zvedla zaťatou pěst do výše ramene na pozdrav tak, jak to tehdy na olympijských hrách udělali ti černí atleti.

Otočil jsem se zpátky k tomu muži na zemi. Ještě pořád se snažil odlézt, a když jsem k němu přistoupil, zakoulel strachy očima.

„Nesahej na něj!“ vykřikl jeden z jeho přátel.

Zmateně jsem na ně pohlédl. „Je mi to líto... já to tak opravdu nemyslel... že bych mu chtěl tolik ublížit. Já mu pomůžu...“

„Ty vocaď koukej vypadnout, to je to jediný,“ řekl kuchař. Stál před Nonou dole pod schody a v ruce svíral upatlanou utěrku. „Jdu zavolat policajty.“

„Poslyšte, člověče, heleďte, začal si tuhleten chlápek! On...“

„Nech si ty svoje kecy pro sebe, ty magore,“ řekl a couval. „Jasný je jedině to, že jsi toho kluka právě skoro zabil. Jdu a volám policajty!“ A vběhl dovnitř.

„Dobry,“ řekl jsem tak nějak všeobecně. „Dobry, to je v pořádku, dobry.“

Nechal jsem si tam uvnitř rukavice, ale nebyl by asi zrovna nejlepší nápad jít si je tam teď vyzvednout. Strčil jsem ruce do kapes a šel zpátky směrem k odbočce na dálnici. Podle mého odhadu jsem měl šanci tak jedna k deseti, že mě někdo vezme dřív, než mě přijedou sebrat poldové. Uši mi mrzly a bylo mi zle od žaludku. Noc za všechny drobný.

„Počkej. Slyšíš, počkej!“

Obrátil jsem se. Byla to ona, běžela, aby mě dohnala, a vlasy za

ní vlály.

„Byl jsi bezvadnej!“ řekla. „Bezvadnej!“

„Já jsem mu fakt ublížil,“ řekl jsem prázdně. „Nikdy v životě jsem nic takovýho neudělal.“

„Přála bych si, abys ho zabil!“

Vyvalil jsem na ni v té mrazivé noci oči.

„Měl jsi slyšet, co si o mně povídali, ještě než jsi tam přišel. Jak se dobře bavili – haha, heleďte na tu malou holčičku, jak to, že je ještě takhle pozdě večer venku. Kampak jedeme, pusinko? Nechceš svízt? Já bych tě svez, když mě ty povoziš. *Doprdele!*“

S planoucíma očima se ohlédla, jako kdyby jimi mohla vyslat náhlý blesk a srazit je na zem. Potom je znovu obrátila na mě a mně jako by se v hlavě rozzářil zase ten reflektor. „Já jsem Nona. Jedu s tebou.“

„Kam? Do lochu?“ Oběma rukama jsem si vjel do vlasů. „Tadyhle s tím nám jako první spolehlivě zastaví policajti. Ten kuchtík to myslel vážně, že je zavolá.“

„Stopovat budu já. Postavíš se za mě. Oni mi zastaví. Holce zastaví, když je pěkná.“

Proti tomu jsem fakt nemohl nic namítat, ani jsem nechtěl. Láska na první pohled? Třeba ne. Ale něco to bylo. Dokážete to pochopit?

„Tumáš,“ řekla, „zapomněl sis je tam.“ Podávala mi moje rukavice.

Nešla zpátky dovnitř, takže to znamenalo, že je měla celou dobu. Věděla, že pojede se mnou. To mi přišlo jako v pohádce. Navlékl jsem si rukavice a šli jsme nahoru po přípojce na nájezdovou rampu na dálnici.

S tím stopováním měla pravdu. Svezlo nás první auto, které zahrnulo na rampu.

Když jsme tam čekali, neříkali jsme už nic, ale jako by ve skutečnosti ano. Nechci vám cpát ty voloviny o telepatii a tak; ale víte, co myslím. Museli jste to taky cítit, když jste byli s někým, s kým jste si byli opravdu blízcí, anebo jestli jste si někdy sjeli některou tu drogu, co mají místo jména zkratku. To pak nemusíte mluvit. Spojení se jako přepne na nějaký vysokofrekvenční citový pásmo. Na všechno pak stačí pohyb ruky. Byli jsme navzájem cizinci.

Věděl jsem akorát její křestní jméno, a když o tom přemýšlím, tak svoje jméno jsem jí za celou dobu neřekl vůbec. Ale fungovalo to. Nebyla to láska. Já to nerad pořád opakuju, ale přijde mi, že musím. To slovo já bych nikdy nezašpinil tím, co bylo mezi námi – ne po tom, co jsme spolu provedli, ne po Castle Rocku, ne po těch snech.

Studené ticho noci bolestivě vyplnil vysoký ječivý tón, stoupal a klesal.

„To bude sanitka,“ řekl jsem.

„Ano.“

Znovu ticho. Světlo měsíce sláblo za houstnoucí clonou mraků. Pomyslel jsem si, že prstenec kolem měsíce nelhal; ještě než skončí noc, přijde další snůh.

Za kopcem se ukázala světla.

Postavil jsem se za ni, ani mi nemusela nic říkat. Odhrnula si vlasy a zvedla výš svou krásnou tvář. Jak jsem pozoroval auto, které směrovkou ukazovalo, že zabočuje na nájezdovou rampu, zaplavil mě pocit neskutečna – bylo neskutečné, že se tahle krásná holka rozhodla jet se mnou, bylo neskutečné, že jsem zbil člověka tak, že pro něj musela přijet sanitka, bylo neskutečné, že zítra ráno můžu být ve vězení. Neskutečné. Bylo mi, jako bych se chytil do pavučiny. Ale kdo byl ten pavouk?

Nona zvedla palec. Auto, byl to velký chevrolet, projelo kolem a já jsem si myslel, že pojede dál. Potom se rozzářila koncová světla a Nona mě chytla za ruku. „Pojď, bere nás!“ Šťastně se ušklíbla jako malé dítě a já jsem se ušklíbl na ni.

Ten chlápek se potěšeně napřahoval přes sedadlo, aby jí otevřel vedle sebe. Když se rozsvítilo světlo uvnitř, uviděl jsem ho – pořádně velký chlap v drahém kabátě z velbloudí srsti, pod okrajem klobouku už měl šediny a podnikatelské rysy měl trochu změkčené léty dobrého jídla. Byl to buď podnikatel, nebo nějaký obchodní zástupce. Sám. Když mě spatřil, trhnul sebou, ale už bylo o vteřinu nebo dvě moc pozdě na to, aby znovu zařadil a vypálil pryč. A taky to pro něj takhle bylo lehčí. Později si mohl nakecávat, že nás opravdu viděl oba dva a že je opravdu dobrák s ostřížím zrakem, kterej udělal dobrej skutek pro dva mladý lidi.

„Studená noc,“ řekl, když Nona vklouzla vedle něj a já vedle ní.

„To opravdu je,“ řekla Nona sladce. „Děkujeme!“

„Nojo,“ řekl jsem. „Díky.“

„To nestojí za řeč.“ A už jsme jeli a nechávali za sebou sirény, zmlácené šoféry a Dobré bašty u Joea.

Z té dálnice mě původně vyhodili v půl osmé. A teď bylo teprve půl deváté. Je zvláštní, co všechno může člověk udělat za tak krátkou dobu, nebo co všechno můžou udělat jemu.

Blížili jsme se k oranžovým blikajícím světlům na mýtu u výjezdu z Augusty.

„Kam až jedete?“ zeptal se řidič.

To byl teda gól. Doufal jsem původně, že dojedu až do Kittery a překvapím tam jednoho známého, který tam učil na škole. Mohla to být koneckonců odpověď stejně dobrá jako kterákoli jiná a už jsem otvíral ústa, abych to řekl, když mě předešla Nona:

„Jedeme do Castle Rocku. To je takový městečko na jihozápad od Lewiston – Auburn.“

Castle Rock. Bylo mi z toho divně po těle. Kdysi dávno jsem byl s Castle Rockem jedna ruka. Ale to bylo ještě předtím, než si mě podal Ace Merrill.

Ten chlápek zastavil, vzal si lístek od mýta a pak jsme byli znovu na cestě.

„Já jedu akorát do Gardineru,“ řekl a lhal docela dobře. „To je příští výjezd. Ale trochu přece popojedete.“

„To víte, že ano,“ řekla Nona stejně sladce jako předtím. „Jste moc hodnej, že jste nám v takový studený noci zastavil.“ A jak začala říkat „jste moc hodnej“, zachytil jsem na vysoké frekvenci citu její vztek, obnažený a plný jedu. Vyděsilo mě to, asi jako kdybych uslyšel ze zavázaného balíčku tikání.

„Já jsem Blanchette,“ řekl. „Norman Blanchette.“ Natáhl směrem k nám ruku, jako k potřesení.

„Cheryl Craigová,“ řekla Nona a zlehka ho za ni vzala.

Pochopil jsem její nárazku a řekl jsem mu falešné jméno. „Těší mě,“ řekl jsem nezřetelně.

Ruku měl měkkou a chabou. Byla jako ohřívací láhev ve tvaru ruky. Bylo mi z té představy špatně. Bylo mi špatně z toho, že jsme museli žebrot o svezení u tohohle povýšence, který si předtím myslel, že se mu naskytla šance vzít pěknou holku, která stopuje úplně sama, holku, která třeba bude nebo taky nebude souhlasit s hodinkou někde v motelovém pokoji za nějaké ty peníze, aby si mohla koupit lístek na autobus. Bylo mi špatně z toho, že kdybych byl sám, tak tenhle

chlápek, který mi zrovna podal ochablou horkou ruku, by profrčel kolem, ani by se po mně nepodíval. Bylo mi špatně z toho, že jsem věděl, že nás vysadí na výjezdu Gardiner, objede to a pak znovu vyrazí zpátky na dálnici, na jižní rampě nás při tom bez pohledu mine a bude si gratulovat, jak skvěle vyřešil tuhle otravnou situaci. Bylo mi z něho nanic. Ta jeho prasečí čelist, ty jeho vlasy přilepený pomádou za uši, puch tý jeho kolínský.

Jaký měl na to právo? Jaký právo?

Ta nevolnost se srazila do chuchvalce a znovu se rozevěřely květy vzteku. Reflektory té jeho blahobytné impaly hladce a snadno krájely noc a můj vztek chtěl vztáhnout ruku a zaškrtnit všechno, v čem byl usazený – ten druh muziky, co jsem věděl, že poslouchá, když se rozvaluje v ušáku s večerníma novinama v těch rukách jako termoflašky, ten přeliv, co používá jeho žena, ty spodáry, co jsem věděl, že je určitě nosí, ty děti, co je vždycky posílá do bijáku, posílá do školy, posílá na tábor – hlavně, když jsou někam poslaný – ty jeho ožralky kamarády a ty ožralkový večírky, na který s nima chodí.

Ale ta jeho kolínská – ta byla nejstrašnější. Bylo jí plný auto, sladkýho smradu na vrhnutí. Smrděla jako ta ovoněná dezinfekce, co ji na konci každý směny používají na jatkách.

Auto šustělo nocí a Norman Blanchette svíral odulýma rukama volant. Měl udělanou manikúru a nehty mu v září přístrojový desky měkce svítily. Chtěl jsem vyrazit větrací okénko a uniknout tomu dusivému smradu. Ne, víc – chtěl jsem stáhnout celé okno a vystrčit hlavu do studeného vzduchu a opájet se čerstvým chladem – ale byl jsem zmrzlý, zamrzlý v němém chřtánu nenávisti, která se nedala nazvat slovy ani vyjádřit.

To byl okamžik, kdy mi Nona vtiskla do dlaně pilník na nehty.

Když mi byly tři roky, dostal jsem těžkou chřipku a museli mě dát do nemocnice. Zatímco já byl tam, tak táta usnul s cigaretou v posteli a shořel celej barák s našima a starším bráchou Drakem uvnitř. Mám jejich fotky. Vypadají jako herci z nějakýho starýho Americkýho mezinárodního hororu z roku 1958, tváře, který neznáte jako velký hvězdy, spíš třeba jako Elisha Cook junior a Mara Cordayová, a taky nějaký dětský herec, na kterýho si nemůžete moc dobře rozpomenout, třeba Brandon de Wilde.

Neměl jsem žádného příbuzného, ke kterému bych šel, a tak mě

na pět let poslali do takového děčáku v Portlandu. Potom mě dali do svěřenecký péče. To znamená, že si vás vezme nějaká rodina a stát jim na vás měsíčně přispívá třicet dolarů. Pochybuju, že by někdy existoval nějaký svěřenec, kterej by věděl, jak chutná humr. Obyčejně si bere manželský pár svěřence dva nebo tři – ne že by přetékali dobrotou, ale protože to je obchodní investice. Dají vám najíst. Berou těch třicet doláčů od státu a dávají vám jíst. Když je kluk nakrmenej, může si na svoje vydržování vydělat všelijakýma drobnýma prácema po okolí. A tak se z těch třiceti stane čtyřicet, padesát, třeba i šedesát doláčů. To je kapitalismus v praxi pro sirotky. Zkrátka, nejlepší země na světě, jasný?

Moji „rodiče“ se jmenovali Hollisovi a bydleli v Harlow, přes řeku od Castle Rocku. Měli dvoupatrový statek se čtrnácti pokoji. Kamna na uhlí byla v kuchyni a nahoru se teplo dostávalo, kudy to šlo. V lednu jste vlezli do postele se třemi dekami, a když jste se ráno probudili, nebyli jste si jistý, jestli máte nohy. Museli jste je dát na podlahu a podívat se na ně a přesvědčit se. Paní Hollisová byla tlustá. Pan Hollis byl vychrtlý a sotva promluvil. Celý rok nosil červenočernou loveckou kšiltovku. V domě byl neskutečný bordel bílýho sloního nábytku, krámů z vetešnictví, plesnivých matrací, psů, koček a autodílů, položených na novinách. Měl jsem tři „bratry“, všichni byli svěřenci. Na vztahy mezi námi nám stačilo kývnutí hlavou, byli jsme jako spolucestující, co jedou tři dny dálkovým autobusem.

Měl jsem dobrý známky ve škole a ve druhým járu na střední jsem byl v baseballovým mužstvu. Hollisovi mleli pantem, abych toho nechal, ale já tam zůstal, dokud se nestalo to s Acem Merrillem. Pak už jsem tam nechtěl dál chodit, s tím oteklým a poškrábaným obličejem, a ještě když o tom Betsy Malenfantová každému vykládala. Odešel jsem teda z mužstva a Hollisovi mi opatřili džob – prodával jsem limonády v místním drugstóru.

V únoru, když mi bylo tolik, abych se mohl hlásit na univerzitní přípravku, přihlásil jsem se na testy a zaplatil jsem za zkoušky dvanácti doláči, který se mi podařilo zašít. Na univerzitu mě vzali, dostal jsem malý stipendium a ještě dobrou pomocnou práci v knihovně. To, jak se tvářili Hollisovi, když jsem jim ukázal papíry, že mám finanční podporu, to je snad nejlepší vzpomínka mého života.

Curt, jeden z mých „bratrů“, utekl. To bych já udělat nedovedl. Nebyl jsem na něco takového dost průbojný. Po dvou hodinách na silnici bych se vrátil zpátky. Pro mě byla jedinou únikovou cestou škola, a tak jsem se po ní pustil.

Poslední, co mi paní Hollisová řekla, když jsem odcházel, bylo: „A něco nám pošli, až budeš moct.“ Nikoho z nich jsem už znovu neviděl. V prvním ročníku jsem dostal dobré známky a přes léto jsem získal práci na plný úvazek v knihovně. Poslal jsem jim ten první rok na vánoce pohled, ale bylo to taky naposled.

V zimním semestru druhého ročníku jsem se zamiloval. Byla to největší věc, která se mi kdy stala. Jestli byla pěkná? Sedli byste si z ní na zadek. Dodnes nevím, co na mně viděla. Ani dokonce netuším, jestli mě milovala nebo ne. Myslím, že ze začátku ano. Potom jsem už byl prostě jenom zvyk, kterého se člověk těžko zbavuje, jako třeba kouření nebo řízení auta s loktem vystrčeným z okýnka. Na chvíli se mě držela, nebo to byl jen její rozmar. Hodnej kluk, do boudy, sedni, přines papír. Tady máš pusinku na dobrou noc. Na tom nesejde. Na chvíli to láska byla, potom to bylo jako láska, a pak to najednou skončilo.

Spal jsem s ní dvakrát, pokaždé ve chvíli, kdy se láska obracela v něco jiného. Na nějakou dobu to oživilo zvyk. Potom se vrátila z prázdnin na Den díkůvzdání a řekla, že je zamilovaná do nějakého kluka, co pocházel od nich z města a byl v Delta Tau Delta, studentským klubem pro lepší lidi. Snažil jsem se ji získat zpátky, a skoro se mi to jednou podařilo, ale měla něco, co jí předtím chybělo – měla perspektivu.

Zhroutilo se tím všechno to, co jsem po kouskách stavěl celé ty roky od doby, kdy požár zrušil ty herce druhé garnitury, co bývali moje rodina. Stačila na to klubová jehlice do kravaty od toho kluka, kterou si připíchla na blůzu.

Potom jsem to chvílema táhl se třema nebo čtyřma holkama, který se mnou chtěly spát. Mohl bych si stěžovat na své dětství, že jsem nikdy neměl dobrý sexuální vzor, ale tím to nebylo. Nikdy předtím jsem s tamtou holkou neměl problém. To až od té doby, kdy odešla.

Začal jsem se holek tak trochu bát. Ne tolik těch, se kterými jsem nemohl, daleko víc těch, se kterými jsem mohl, kterým jsem to dovedl udělat. Byl jsem z nich nervózní. Pořád jsem se jenom ptal

sám sebe, co na mě asi chystají a kdy mi to dají sežrat. Kvůli tomu ještě nejsem ujetej. Ukažte mi na nějakýho ženáče nebo chlapa, který to s nějakou táhne dlouho, a máte člověka, který se ptá sám sebe (například v časných ranních hodinách nebo v pátek odpoledne, když ona odjede udělat týdenní nákup): *Co asi dělá, když tady nejsem? Co si o mně doopravdy myslí?* A možná ze všeho nejvíc: *Jak velkej kus ze mě už má? Kolik mi ještě zůstalo?* Jak jsem jednou o těchhle věcech začal přemýšlet, už jsem na ně myslel pořád.

Chytil jsem se pití a moje známky šly rovnou do háje. O prázdninách mezi semestry mi přišel dopis, že jestli se do šesti neděl nezlepším, stáhnou můj šek na stipendium. S několika známýma klukama jsme se opili a už jsme nepřestali celý prázdniny. Poslední den jsme šli do bordelu a mně to fungovalo perfektně. Byla tam tma a nebylo vidět tváře.

Moje známky se nezlepšily. Jednou jsem tu holku zavolaal a brečel jsem jí do telefonu. Ona brečela taky a řekl bych, že jí to tak nějak udělalo radost. Ne že bych ji nenáviděl, ani teď ne. Ale nahnala mi strach. Hrozně strachu.

Devátého února jsem dostal dopis od děkana humanitních a přírodních věd, že propadám ze dvou nebo tří předmětů v mém hlavním oboru. Třináctého února jsem dostal takový váhavý dopis od té holky. Chtěla to se mnou narovnat. Chystala se, že si v červenci nebo srpnu vezme toho kluka z Delta Tau Delta a že by mě pozvala na svatbu, kdybych chtěl. To bylo skoro k smíchu. Co bych jí tak mohl dát jako svatební dar? Moje srdce ovázaný červenou mašlí? Mou hlavu? Mýho ptáka?

Čtrnáctého, na svátek svatýho Valentýna, jsem se rozhodl, že je na čase udělat změnu. Potom přišla Nona, ale o tom už víte.

Musíte pochopit, co pro mě znamenala, jestli tohle má mít nějaký smysl. Byla hezčí než tamta holka, ale v tom to nebylo. V bohatý zemi přijde pěkná vizáž levně. Bylo to něco v ní uvnitř. Byla sexy, ale vycházelo to z ní jako z nějaké rostliny – slepý sex, jakoby popínavý, co se nedá odmítnout, ale není zase tak důležitý, protože je stejně instinktivní jako fotosyntéza. Nebylo v tom nic zvířecího, bylo to jako rostlina. Rozumíte, co tím myslím? Věděl jsem, že se spolu budeme milovat, že to budeme dělat jako dospělí lidi, ale že to naše spojení bude stejně normální a neosobní a bez významu, jako když se břečťan v srpnovém slunci šplhá po zdi.

Sex byl důležitý jenom proto, že nebyl důležitý.

Myslím – ne, jsem si jistý – že opravdovou hybnou silou bylo násilí. Násilí bylo skutečné, nebyl to žádný sen. Bylo stejně veliké a silné jako ford Ace Merrilla, rok výroby 52. Bylo to násilí v Dobré baště u Joea, bylo to násilí v případě Normana Blanchetta. Dokonce i na tom bylo něco slepého a něco jako u rostlin. Možná že ve skutečnosti byla popínavé víno, protože Venušina mucholapka je ve skutečnosti druh vína, ale je masožravá, a když jí dáte mouchu nebo kousek syrového masa, začne dělat zvířecí pohyby. A tohle byla všechno realita. Víno, které se množí sporami, si může o souložení nechat jenom zdát, ale já vím určitě, že když Venušina mucholapka sevře čelisti kolem mouchy, tak ji vychutná a užívá si toho, jak moucha bojuje a postupně jí ubývají síly.

Poslední věc byla moje vlastní pasivita. Nedokázal jsem vyplnit díru, kterou jsem měl ve vlastním životě. Ne tu díru, co tam nechala ta holka, když mi řekla ahoj – tohle na ni nechci házet – ale tu díru, která tam vždycky byla, takové černé, pomatené víření, které tam uvnitř ve mně nikdy nepřestávalo. Nona tu díru zaplnila. Přivedla mě k tomu, že jsem se začal hýbat a jednat. .

Udělal ze mě krále.

Teď už tomu možná trochu rozumíte. Proč se mi o ní zdá. Proč jsem z ní dál omámený, přes výčitky svědomí a odpor. Proč ji nenávidím. Proč se jí děším. A proč ji stejně pořád miluju. Z nájezdové rampy u Augusty to bylo do Gardineru patnáct kilometrů a zvládli jsme to za pár krátkých minut. Ruka mi dřevěněla, jak jsem v ní po straně svíral ten pilník, a já jsem vyhlížel zelené nasvícené návěští – PRAVÝ PRUH PRO ODBOČKU 14 – až zazáří ze tmy. Měsíc zmizela začínalo sněžit.

„To je mi líto, že nejedu dál,“ řekl Blanchette.

„To vůbec nevadí,“ řekla Nona mile a já jsem cítil, jak ta její zuřivost bzučí a zarývá se mi do masa pod lebkou jako vrtačka. „Akorát nám zastavte nahoře na odbočce.“

Jel dál a dodržoval přitom předepsanou rychlost na nájezdu padesát kilometrů. Věděl jsem, co udělám. Bylo mi, jako bych měl nohy z rozehrátého olova.

Vršek nájezdu byl osvětlený jednou lampou. Nalevo jsem viděl světla Gardineru a za nimi houstnoucí mrak. Vpravo byla absolutní černá tma. Na přípojce nic nejelo ani v jednom směru.

Vystoupil jsem. Nona se sesmekla ze sedadla a ještě jednou se na Normana Blanchetta usmála. Nedělal jsem si starosti. V téhle hře dělala nahrávače.

Blanchette zářil jako měsíček na hnůj, bylo to k zbláznění, měl hroznou radost, že se nás zbavil. „No tak teda, dobrou...“

„Jéžiš, moje kabelka! Neujeďte mi s kabelkou!“

„Já ti ji vezmu,“ řekl jsem. Naklonil jsem se zpátky do auta. Blanchette spatřil, co držím v ruce, a vepřový úsměv mu zmrzl na líci.

Na kopci se v té chvíli ukázala světla, ale už bylo pozdě couvnout. Nic by mě nezastavilo. Levou rukou jsem vzal Noninu kabelku. Pravou rukou jsem vehnal ocelový pilník Blanchettovi do krku. Vydal jediný mekavý zvuk.

Vylezl jsem z auta. Nona mávala na přijíždějící auto, aby zastavilo. Ve tmě a sněhu jsem nerozeznával, co to je; viděl jsem jenom dva zářící kruhy reflektorů. Přikrčil jsem se za Blanchettovým autem a vyhlížel přes zadní sklo. Ve vířícím větru se hlasy téměř ztrácely.

„... stalo, mladá paní?“

„... otec... větru... dostal infarkt! Mohl byste...“ Přesunul jsem se za kufr Blanchettovy impaly, naklonil jsem se a konečně jsem je viděl. Štíhlá silueta Nony a nějaká vyšší postava. To, vedle čeho stáli, byl podle všeho pickup. Otočili se a šli k chevroletu, k řidičově okýnku, za kterým visel přes volant Norman Blanchette s Noniným pilníkem v krku. Řidič pickupu byl mladý kluk a to, co měl na sobě, vypadalo jako výsadkářská bunda. Naklonil se dovnitř. Stoupnut jsem si za něj.

„Prokrista, mladá paní!“ řekl. „Ten člověk je od krve! Co...“

Zaháknul jsem mu pravý loket přes krk a chytil jsem se levou rukou za pravé zápěstí a silou jsem s ním škusnut. Hlavou narazil na vršek dvířek a ozvalo se duté lupnutí. Zhroutil se mi v rukou.

Mohl jsem toho v té chvíli nechat. Nepodíval se na Nonu pořádně a mě neviděl vůbec. Mohl jsem toho nechat. Ale byl moc zvědavý, rušil, zase další člověk, kterej se nám snažil ubližovat. Měl jsem dost toho, aby mi někdo ubližoval. Uškrtl jsem ho.

Když bylo po všem, podíval jsem se a viděl Nonu, ozářenou z obou stran světly auta a nákladáčku, ve tváři měla zkřivenou křeč nenávisti, lásky, vítězoslávy a radosti. Napráhla ke mně paže a já šel

k ní. Políbili jsme se. Rty měla studené, ale jazyk teplý. Zabořil jsem obě ruce do tajuplných hlubin jejích vlasů a kolem nás vyl vítr.

„Teďka to dej do pořádku,“ řekla. „Než se objeví někdo další.“

Dal jsem to do pořádku. Zvlášť pečlivá práce to nebyla, ale nic víc jsme nepotřebovali. Jenom získat trochu času. Potom už to bude jedno. Pak už budeme v bezpečí.

Ten kluk byl lehký. Oběma rukama jsem ho zvedl; přenesl jsem ho přes silnici a hodil jsem ho do strouhy za svodidly. Cestou dolů se jeho tělo bez odporu převracelo, hlava se koulela přes nohy, jako ten strašák, co mi ho pan Hollis každý červenec nechával dávat na kukuřičné pole. Vrátil jsem se pro Blanchetta.

Byl těžší a krvácel jako zapíchnuté prase. Zkusil jsem ho zvednout, zapotácel jsem se o tři kroky nazpět a pak mi vyklouzl a spadl na silnici. Obrátil jsem ho. Na tvář se mu nalepil čerstvý sníh a vypadal teď jako lyžař.

Shýbnul jsem se, chytil jsem ho v podpaždí a táhl ho k příkopu. Nohama za sebou nechával nepravidelné rýhy. Převalil jsem ho a díval jsem se, jak klouzá z náspu po zdech a s rukama nad hlavou. Oči měl dokořán, ohromeně žíraly na sněhové vločky, které do nich padaly. Pokud bude dál sněžit, budou z obou, dřív než přijedou pluchy, jenom dvě nezřetelné kupky.

Vrátil jsem se přes silnici. Nona už si mezitím vlezla do pickupu, nikdo jí nemusel vysvětlovat, kterým autem pojedeme. Rozeznával jsem bledou skvrnu její tváře, černé jámy očí, ale to bylo také všechno. Nastoupil jsem do Blanchettova auta a seděl jsem přitom v praménkách jeho krve, která se nashromáždila v prolamovaném vinylovém potahu sedadla, a odjel jsem s ním ke kraji. Vypnul jsem reflektory, zapnul výstražná světla a vystoupil. Kdyby jel někdo okolo, bude si myslet, že nějaký motorista měl poruchu na motoru a šel do města najít opravnu. Byl jsem na tuhle svou improvizaci hrdý. Bylo to, jako bych vraždil lidi po celý život. Doklusal jsem zpátky k předoucímu pickupu, sedl jsem si za volant a zamířil jsem s ním na dálniční nájezdovou rampu.

Seděla vedle mě, nedotýkala se mě, ale byla blízko. Když se pohnula, občas jsem na krku pocítil pramen jejích vlasů. Jako kdyby se mě dotkla malinká elektroda. V jednu chvíli jsem musel natáhnout ruku a dotknout se její nohy, abych se ujistil, že je opravdová. Potichu se zasmála. Všechno bylo opravdové. Za skly hvízdal vítr a

hnal sníh ve velkých, pleskavých porcích.

Jeli jsme na jih.

Přesně za mostem z Harlow, když jedete do kopce po silnici 136 na Castle Heights, narazíte na velkou rekonstruovanou farmu, která je pojmenovaná Centrum mládeže Castle Rocku, což je fakt k smíchu. Mají tam kuželník s dvanácti dráhami a automatickým stavěním, které si ovšem na poslední tři dny v týdnu bere pravidelně náhradní volno, několik vysloužilých stolních fotbalů, jukebox s perfektními hity, pravda, z roku 1957, tři kulečnickové stoly a pult, kde se prodává cola a hranolky a kde si člověk taky může půjčit boty na kuželník, které vypadají, že je zrovna někdo stáhnul z mrtvého vandraka. To jméno je k smíchu, protože většina mladých z Castle Rocku večer míří na Jay Hill do drive-in hospody, kde je obslouží, ani nemusejí vylízat z auta, a jinak jezdí na závody autáků do Oxford Plains. Lidi, co se drží tady, to jsou většinou tvrdí hoši z Gretny, z Harlow, no a taky přímo z Rocku. Průměr je jedna rvačka za večer na parkovišti.

Začal jsem tam chodit, když jsem byl ve druháku na střední škole. Jeden z mých známých, Bill Kennedy, tam dělal tři večery v týdnu, a když zrovna nikdo nečekal na kulečnick, nechával mě, abych si dal pár šťouchů zadarmo. Nic moc, ale pořád to bylo lepší, než jít zpátky do Hollisovic baráku.

Tam jsem taky poznal Ace Merrilla. Každý by si rozmyslel pochybovat, že to byl největší bijec z těch tří měst. Jezdil s pomláceným a odřeným fordem z roku 52 a říkalo se, že když to musí být, dokáže ho rozjet až na sto devadesát. Přivalil se vždycky jako king, vlasy měl napomádovaný a načesaný do perfektního lesklého kohouta, pak si stříhnul pár buzarů (jestli to uměl? to si pište!), a když dorazila Betsy, koupil jí colu a potom spolu odjeli. Člověk pomalu slyšel, jak si všichni přítomní opatrně oddechli, když se poškrábané dveře se skřípáním zavřely. S Acem Merrillem v životě nikdo na parkoviště nešel.

Nikdo, teda až na mě.

Jeho holka byla Betsy Malenfantová, podle mého nejkrásnější holka v Castle Rocku. Neřekl bych, že byla dvakrát chytrá, ale to bylo úplně jedno, stačilo se na ni podívat. Měla nejhladší pleť, co jsem kdy viděl, a vůbec žádná kosmetika to nebyla. Vlasy měla černý

jako havraní křídlo, tmavý oči, přející ústa a perfektně stavěný tělo – což neváhala předvést. Kdo by si asi troufnut vytáhnout ji ven za barák a přiložit jí pod kotel, když byl poblíž Ace? Rozhodně nikdo, kdo měl mozek v hlavě.

Zabouchnut jsem se do ní jako blázen. Ne jako tam do té dívky, ne jako do Nony, i když Betsy vypadala jako její mladší verze, ale svým způsobem to bylo stejně zoufalý a stejně vážný. Jestli jste si někdy prodělali opravdu těžkej případ telecí lásky, tak víte, jak mně bylo. Bylo jí sedmnáct, o dva roky víc než mně.

Začal jsem tam chodit pořád častěji, dokonce i ty večery, kdy Billy neměl šichtu, jenom abych ji zahlídnul. Připadal jsem si jako ti lidi, co chodí pozorovat divoký ptáky, s tím rozdílem, že to byla dost zoufalá hra. Když jsem přišel domů, lhal jsem Hollisovým, kde jsem to byl, a pak jsem zalezl do svého pokoje. Psal jsem jí dlouhý vášnivý dopisy, popisoval jsem jí tam; co všechno bych jí chtěl dělat, a potom jsem je vždycky roztrhal. Ve škole ve studovně jsem snil, že jí řeknu, aby si mě vzala, abychom spolu mohli utýct do Mexika.

Určitě vycítila, o co jde, a určitě jí to dělalo dobře, poněvadž když tam nebyl Ace, tak na mě byla milá. To vždycky přišla a povídala si se mnou, nechala si ode mě koupit colu, seděli jsme u baru a já jsem jí tak jako náhodou třel své stehno o její. Totálně jsem z toho šílel.

Jednou večer začátkem listopadu jsem se tam zase poflakoval. Hodil jsem si s Billem pár šťouchů a čekal jsem, až ona přijde. Lokál byl prázdněj, protože ještě nebylo ani osm, a venku čenichal osamělý vítr a vyhrožoval zimou.

„Měl by ses na to vyfláknout,“ povídá Bill a falší obhody kouli obloučkem a buzarem zahraje elegantní šťouch.

„Vyfláknout na co?“

„Však ty víš.“

„No to nevím.“ Minul jsem a Bill se naklonil s tágem nad stůl a já jsem šel hodit desetník do jukeboxu.

„Na Betsy Malenfantovou.“ Opatrně poslal kouli podél mantinelu. „Charlie Hogan vykládal Aceovi, jak po ní jedeš. Charlie myslel, že je to výborná sranda, jako že ona je starší a tak, ale Ace se vůbec nesmál.“

„Kašlu na ni,“ řekl jsem a měl jsem přitom úplně sucho na patře.

„To bych ti radil,“ řekl Bill a vtom přišlo pár kluků a on šel za

pult a dal jim koule na další stůl.

Ace přišel kolem devátý a byl sám. Nikdy předtím si mě ani nevšiml a já mezitím skoro zapomněl, co říkal Billy. Když je člověk neviditelný, myslí si, že je taky nezranitelný. Hrál jsem tivoli a byl jsem do toho dost zabraný. Ani jsem si nevšiml, že lokál ztichnul a že všichni přestali s kuželníkem a s kulečnickem. Pak jsem najednou zjistil, že se mnou někdo hodil přes tivoli. Padnul jsem na podlahu jako pytel brambor. Vstal jsem a cítil jsem, že mám strach a je mi špatně. Postrčil tivoli, takže ze zásobníku vypadaly ty tři koule, který mi ještě zbývaly. Stál tam a díval se na mě, jedinej vlasek neměl rozčuchanej a armádní bundu měl porozepnutou.

„Přestaneš opruzovat,“ řekl potichu, „nebo ti předělám fasádu.“

Šel ven. Všichni se na mě dívali a já bych se nejradši propadl někam pod podlahu, až jsem si všiml, že se tváří obdivně, i když to nechťeli moc dávat najevo. Takže jsem se oprášil jakoby nic a hodil jsem do tivoli další desetník. Rozsvítilo se HRA. Pár kluků, který odcházeli pryč, předtím přišli ke mně a poklepali mi na rameno, ale neříkali nic.

V jedenáct, když se zavíralo, mi Bill nabídl, že mě sveze domů.

„Jestli si nebudeš dávat bacha, tak přijdeš k úrazu.“

„Se mnou si nedělej péči,“ řekl jsem.

Neodpověděl.

O dva nebo tři dny později okolo sedmé přišla Betsy sama. Byl tam ještě jeden kluk, takovej divnej malej s brejlema, jmenoval se Vern Tessio a před pár lety ho vyhodili ze školy. Prakticky jsem si ho nevšiml. Byl ještě neviditelnější než já.

Přišla přímo ke mně, tam, kde jsem hrál kulečnick; a stoupla si tak blízko, že jsem cítil, jak má kůži čistě voňavou mýdlem. Točila se mi z toho hlava.

„Slyšela jsem, co ti udělal Ace,“ řekla. „Nemám s tebou už nikdy promluvit a taky to neudělám, ale chci ti dát něco na odškodněnou.“ Políbila mě. Potom odešla, ani jsem nestačil otevřít pus. Začal jsem zase hrát, ale jako v mlze. Ani jsem si nevšiml, že Tessio odešel, aby o tom mohl každému vykládat. Neviděl jsem nic než ty její temné, nejtemnější oči.

No a tak jsem ten večer později skončil na parkovišti s Acem Merrillem, který ze mě skoro vymlátil duši. Byla zima, děsná zima a já jsem na konci začal vzlykat a bylo mi jedno, jestli se někdo dívá

nebo ne, ovšem tou dobou už tam byl kdekdo. Na to všechno nemilosrdně svítila jedna jediná výbojka. Nedokázal jsem mu dát ani jednu ránu.

„Tak fajn,“ řekl a dřepnul si vedle mě. Nebyl dokonce ani udýchaný. Vytáhl z kapsy nůž a zmáčkl chromovaný knoflík. Do noci vyskočilo dvacet čísel stříbra lesklého měsícem. „Tohle na tebe vezmu příště. Vyreju ti na koule svůj podpis.“ Potom vstal, ještě naposled do mě kopnul a odjel. Ležel jsem tam na tom tvrdém uježděném šterku asi deset minut a klepal jsem se. Nikdo mi nepřišel pomoci, nebo mě aspoň pohladit po rameně, ani Bill ne. Nepřišla Betsy, aby se mi ulehčilo.

Nakonec jsem se posbíral sám a stopem dojel domů. Řekl jsem paní Hollisové, že mě vzal stopem nějaký opilec a sjel s náma do příkopu. Už jsem nikdy do té kuželkárny nešel.

Slyšel jsem, že Ace dal Betsy brzy potom kopačky a že to s ní od té doby šlo z kopce, čím dál rychleji, jako vůz bez brzd. Cestou si někde pořídila kapavku. Billy říkal, že ji jednou večer zahlídnul v hotelu Manoir v Lewistonu, jak shání chlapa, co by za ni zatáhl panáka. Přišla podle něho o většinu zubů a chodila s přeraženým nosem. Říkal, že bych ji ani nepoznal. Mně to ale bylo tak jako tak jedno.

Ten pickup neměl zimní gumy, a než jsme dojeli k odbočce na Lewiston, začalo mi to na tom čerstvém prašanu klouzat. Trvalo nám víc než tři čtvrtě hodiny, než jsme ujeli těch třicet pět kilometrů.

Výběřci u výjezdu na lewistonském mýtu si ode mě vzal lístek a šedesát centů. „Cesta klouže, co?“

Ani jeden z nás mu neodpověděl. Blížili jsme se k místu, kam jsme se chtěli dostat. I kdybych s ní nebyl v tom zvláštním tichém spojení, poznal bych to už podle toho, jak seděla na zaprášeném sedadle toho pickupu, jak svírala ruce na kabelce a jak se s hořícíma očima dívala upřeně před sebe na silnici. Cítil jsem, jak se to ve mně zachvělo.

Dál jsme jeli po místní silnici, stotřicetšestce. Moc aut tam nejezdilo: vítr sílil a taky sníh padal čím dál hustěji. Před Harlow Village jsme minuli velký buick riviéru, který dostal smyk a vyskočil na násep. Měl zapnuté výstražné blinkry a já měl dojem, že vidím ducha impaly Normana Blanchetta. Ta už teď bude zavátá sněhem a

bude ve tmě vypadat jako neskutečná kupka.

Řidič buicku na mě mával, abych zastavil, ale já jel dál, ani jsem nezpomalil, a ohodil jsem ho sněhem. Sníh se mi začínal lepit na stěrače, tak jsem sáhnul ven a odtáhnul a pustil ten na své straně. Trochu sněhu odpadlo a já jsem viděl aspoň o něco líp.

V Harlow byla tma jako v opuštěném městě, všude všechno zavřené. Dal jsem směrovku doprava, že zahýbám na most ke Castle Rocku. Zadní kola mi začala ujíždět, ale podařilo se mi smyk zvládnout. Vpředu za řekou jsem rozeznal temný stín, což bylo Centrum mládeže v Castle Rocku. Vypadalo jako zavřené a prázdné. Najednou mi to přišlo líto, všechna ta bolest, co byla, mi přišla líto. A všechna ta smrt. A v té chvíli Nona poprvé od odbočky na Gardiner promluvila:

„Máš za sebou policajta.“

„A má...?“

„Ne. Maják má vypnutej.“

Ale stejně jsem znervózněl, a možná proto se to stalo. Silnice sto třicet šest zatáček u Harlow o devadesát stupňů a pak jde přímo přes most do Castle Rocku. První zatáčku jsem zvládnul, ale na konci mostu byl led.

„Hergot...“

Zadek nákladáčku začal házet sem tam a dřív, než jsem stačil srovnat řízení, narazil jsem zadkem do jednoho ze silných mostních sloupů. Roztočili jsme se jako malý děti na pekáči a to další, co jsem viděl, byla zářící světla policejního auta za námi. Začal brzdít – viděl jsem, jak za ním červeně zasvítíl padající sníh – ale ten led ho dostal taky. Doklouzal přímo do nás. Ozval se náraz, zaskřípalo to a ještě jednou hrklo, to jak jsme znovu vletěli do mostní konstrukce. Hodilo mě to Noně na klín a já jsem dokonce i v téhle pomatené chvíli měl rozkoš z jejího pevného a jemného stehna. Potom se všechno zastavilo. Teď ale ten policajt maják puštěný měl. Vrhla kroužící modré stíny, které olizovaly kapotu nákladáčku a ocelové mřížoví mostu Harlow – Castle Rock. Uvnitř hlídkového vozu se rozsvítilo světlo, jak policajt vylézal ven.

Kdyby za námi nejel, nestalo se to. Tahle myšlenka se mi točila v hlavě jako jehla v pokažené drážce. Usmíval jsem se napjatě a ztuhle do tmy, a při tom jsem se shýbnul na podlahu kabiny pro něco, čím bych ho praštil.

Byla tam otevřená bednička s náradím. Vytáhl jsem francouzák a položil ho mezi Nonu a sebe na sedadlo. Policajt mi strčil hlavu do okýnka a v tom světle majáku se mu tvář měnila, že vypadal jako ďábel.

„Na ten stav silnice jsi jel drobet rychle, hochu, co tomu říkáš?“

„Jel jste drobet moc blízko za mnou, co říkáte?“ zeptal jsem se já. „Na ten stav silnice.“

Možná že zrudnul. V tom střídavém světle se to nedalo poznat.

„Chceš se se mnou hádat, synku?“

„Třeba i jo, jestli mě chcete přišít ty škrábance na vašem aut'áku.“

„Ukaž řidičák a techničák.“

Vytáhl jsem peněženku a podal mu řidičák.

„A techničák?“

„Tohle je bráchovo auto. Nosí techničák u sebe.“

„Fakticky?“ Zostra se na mě podíval a snažil se mě donutit, abych sklopil oči. Když viděl, že to tak honem nebude, podíval se vedle mě na Nonu. Za to, co jsem mu viděl v očích, bych mu je nejraději vydrápal. „Jakpak se vyjmenujete?“

„Cheryl Craigová, pane.“

„A co tady děláte, Cheryl, že s ním jedete uprostřed vánice v pickupu jeho bráchy?“

„Jedeme za mým strejdou.“

„Do Rocku?“

„Přesně tak, ano.“

„Já v Castle Rocku žádný Craigovy neznám.“

„On se jmenuje Emonds. Na Bowen Hillu.“

„Fakticky?“ Šel dozadu, aby se podíval na poznávací značku náklad'áčku. Otevřel jsem dveře a vyklonil se. Zapisoval si číslo. Přišel zpátky, zatímco já se ještě pořád vykláněl a do půli těla jsem byl nasvícený reflektorem auta. „Já budu muset... Od čeho to celej jseš, hochu?“

Ani jsem se nemusel dívat, abych zjistil, od čeho to jsem. Původně jsem si myslel, že to byla roztržitost ale když to teď píšu, tak jsem si to rozmyslel. Myslím, že to žádná roztržitost nebyla. Myslím, že jsem chtěl, aby to viděl. Položil jsem ruku na francouzák.

„Co jako myslíte?“

Udělal ještě dva kroky blíž. „Jseš zraněnej – pořezal ses, jak to

vypadá. Nejlepší bude...”

Rozmáchnul jsem se po něm. Při té bouračce mu spadla čepice a měl teď holou hlavu. Praštil jsem ho vši silou, těsně nad čelo. Nikdy nezapomenu na ten zvuk, co to udělalo, jako když spadne kostka másla na tvrdou podlahu.

„Honem,“ řekla Nona. Položila mi chladnou ruku na krk. Byla hodně studená, jako vzduch ve sklepech na zeleninu. Moje macecha měla takový sklep.

To je legrační, že jsem si na to vzpomněl. Posílala mě tam v zimě pro zeleninu. Sama ji nakládala. Ne do plechovek, samozřejmě, ale do zavařovaček na gumičku.

Jednou jsem tam šel pro sklenici fazolí k večeři. Všechny zavařený věci byly v krabicích, které paní Hollisová sama pečlivě popsala. Vzpomínám si, že vždycky dělala chybu ve slově angrešt a že jsem z toho měl tajný pocit nadřazenosti.

Ten den jsem šel kolem krabic označených „ankrešt“ do rohu, kde měla fazole. Bylo tam zima a tma. Stěny byly z holé tmavé hlíny, a když bylo mokré počasí, vyrážela na nich v tenoučkých a křivolakých pramíncích vlhkost. Ten pach tam byl tajemný, temný výměšek smíchaný z něčeho živého, hlíny a z uložené zeleniny, divně se to podobalo tomu, jak jsou dole cítit ženy. V jednom koutě byl starý rozbitý tiskařský lis, byl tam od doby, co jsem přišel, a já jsem si s ním někdy hrál, že ho jako opravím. Měl jsem ten sklep hrozně rád. V té době – to mi bylo devět nebo deset – byl ten sklep moje nejoblíbenější místo. Paní Hollisová tam odmítala chodit a pro jejího muže to bylo pod jeho důstojnost, aby odtamtud nosil zeleninu. Takže jsem tam chodil já a nasával jsem ten tajemný pach a užíval jsem si té samoty jako v lůně. Svítla tam jenom jedna pavučinami omotaná žárovka, kterou tam pověsil pan Hollis, nejspíš ještě někdy před búrskou válkou. Někdy jsem taky proplétal prsty a dělal na stěnu veliké, protažené králíky.

Vzal jsem fazole a už jsem se chystal odejít, když jsem pod jednou ze starých krabic zaslechl šustivý pohyb, a tak jsem k ní šel a zvednul ji.

Byla pod ní hnědá krysa, ležela na boku. Nadzvedla hlavu a podívala se na mě. Boky se jí prudce zvedaly a vycenila zuby. Byla to největší krysa, jakou jsem kdy viděl, a já se naklonil blíž. Právě

rodila. Dvě mládřata, holá a slepá, se jí už krmila u břicha. Další bylo na půli cesty na svět.

Matka na mě z bezmocným vztekem zírala, byla připravená hryzat. Chtěl jsem ji zabít, všechny jsem je chtěl zabít, rozmačkat je, ale nemohl jsem. Byla to nejděsivější věc, co jsem kdy potkal. Zatímco jsem se díval, přeběhl přes podlahu malý hnědý pavouk, myslím, že se mu říká tatka dlouhonožka. Matka po něm chňapla a spolkla ho.

Utekl jsem. V půlce schodů jsem upadl a tu sklenici s fazolemi jsem rozbil. Paní Hollisová mi dala co proto a já už jsem nikdy, pokud jsem nemusel, do sklepa nešel.

Stál jsem a díval se na toho policistu a vzpomínal.

„Honem,“ řekla znovu Nona.

Byl mnohem lehčí než Norman Blanchette anebo jsem měl prostě v krvi víc adrenalinu. Vzal jsem ho oběma rukama a zvedl ho a odnesl ke kraji mostu. Peřeje dolů po proudu nebyly skoro vidět a železniční most na trati GS&WM byl jen vyzáblý stín, jako lešení. Noční vítr kňučel a vyl a sníh mě šlehal do tváře. Na okamžik jsem držel mrtvého policajta na prsou jako spící novorozeně, pak jsem si uvědomil, co je skutečně zač, a hodil jsem ho přes okraj dolů do tmy.

Šli jsme zpátky k nákladáčku a nasedli, ale nechtěl chytit. Protáčet jsem motor, až jsem cítil nasládlý pach benzínu z přesyceného karburátoru, a pak jsem toho nechal.

„Pojď,“ řekl jsem.

Šli jsme k hlídkovému vozu. Přední sedadlo bylo plné pokutových bloků, formulářů a ještě tam byly dvě podložky na psaní se svorkami. Vysílačka pod palubní deskou zachrčela a rozčileně spustila:

„Čtyřko, ozvěte se, Čtyřko. Slyšíte mě?“

Sáhl jsem pod desku a vypnul to a přitom jsem si, jak jsem hledal ten správný vypínač, odřel o něco klouby. Byla to brokovnice, automat. Možná že patřila přímo policajtovi osobně. Odepnul jsem ji a podal Noně. Položila si ji na klín. Vycouval jsem s vozem. Byl odřený, ale jinak byl v pořádku. Měl zimní gumy a ty zabíraly dobře, jen jak jsme se dostali z ledu, který to všechno měl na svědomí.

Pak jsme byli v Castle Rocku. Domy, až na sem tam nějaký obytný přívěs odstavený u silnice, zmizely. Samotná silnice ještě

nebyla protažená a nebyly na ní žádné stopy, kromě těch, které jsme za sebou nechávali my. Kolem nás se tyčily veliké jedle, obtížené sněhem, a já si připadal mrňavý a nepodstatný, jako nějaké drobné sousto, které se octlo v hrdle této noci. Bylo po desáté hodině.

V prvním ročníku na univerzitě jsem společenského života dvakrát neužil. Tvrdě jsem studoval a pracoval jsem v knihovně – rovnal jsem tam knihy a opravoval vazby a učil jsem se katalogizaci. Na jaře byl baseball.

Na konci školního roku, těsně před zkouškovým obdobím, se v tělocvičně pořádala taneční zábava. Měl jsem volno, šprtal jsem na první dvě zkoušky, a tak jsem tam zašel. Měl jsem u sebe dolar na vstup.

Byla tam tma a nacpáno a plno potu a šílelo se, přesně tak, jak to může být jenom na přípravce, než dopadne sekera ročníkových zkoušek. Ve vzduchu byl sex. Člověk ho nepotřeboval čichat: prakticky stačilo natáhnout se a nahrábnout ho oběma rukama, jako mokrej kus těžký látky. Bylo jasné, že později dojde na lásku, nebo aspoň na to, co se za lásku vydává. Lidi ji budou provozovat pod tribunama a v parkingu a v bytech a na koleji. Budou ji provozovat zoufalí chlapcomuži, nad kterými se vznáší povolávací rozkaz, a fešandy spolužačky, které tenhle rok končí a vracejí se domů, aby založily rodinu. Budou ji provádět v slzách i se smíchem, opilí i střízliví, prkenně i bez zábran. Ale ve většině případů rychle.

Jenom pár lidí tam bylo samo, ale ne moc. Takový večer nebylo těžký se osamělosti zbavit. Posouval jsem se dál, kolem postaveného pódia. Jak jsem šel blíž, tak se muzika, zvuk a rytmus už daly vnímat tělem. Kapela kolem sebe měla půlkruh beden a člověk cítil, jak mu ušní bubínky lezou ven a zase se vracejí zpátky s vyrytou basovou figurou.

Opřel jsem se o zeď a díval se. Tanečníci se pohybovali předepsanými kroky (jako kdyby nebyli v párech, ale ve trojicích, a toho třetího mezi sebou, neviditelného, jako by obdělávali zároveň zepředu i zezadu), nohama šoupali v pilinách, které byly rozhozené po navoskované podlaze. Neviděl jsem nikoho, koho bych znal, a začal jsem se cítit zároveň sám a spokojeně. Byl jsem přesně v té fázi večera, kdy člověk fantazíruje, že se na něho, na romantického cizince, každý po očku dívá.

Asi za půl hodiny jsem vyšel ven a koupil si v hale colu. Když

jsem se vrátil, někdo začal tanec v kruhu a zatahli mě do něj, ruce jsem měl na ramenou dvou holek, které jsem v životě předtím neviděl. Chodili jsme dokola a zase dokola. V kruhu bylo snad dvě stě lidí a zabíral půlku tělocvičny. Potom se kus roztrhl a dvacet nebo třicet lidí udělalo další kruh uvnitř prvního a začali tancovat opačným směrem. Točila se mi z toho hlava. Zahlídl jsem holku, vypadala jako Betsy Malenfantová, ale věděl jsem, že je to nesmysl. Když jsem ji znova hledal, neviděl jsem ji, ani nikoho, kdo by se jí podobal.

Když se kruh konečně rozpadl, bylo mi slabo a ne moc dobře. Propracoval jsem se zpátky k tribuně a posadil jsem se. Muzika byla moc hlasitá a vzduch čpěl potem. Hlava se mi motala a myšlenky se mi rozbíhaly. Srdce mi dunělo v hlavě, jako když si člověk pořídí největší opici svého života.

Původně jsem si myslel, že to, co se stalo potom, se stalo proto, že jsem byl unavený a že mi bylo nedobře z toho věčného chození dokola, ale jak jsem už říkal, tohle psaní mi to umožňuje vidět všechno přesněji. Takže už tomu nemůžu věřit.

Podíval jsem se na ně znovu, na všechny ty hezký a uspěchaný lidi v polotmě. Přišlo mi, že všichni muži vypadají vystrašeně, že se jim tváře protáhly do pokroucených a strnulých masek. Nebylo se co divit. Ženy – studentky ve svetrech, v krátkých sukních, v kalhotách do zvonu – všechny se proměňovaly v krysy. Nejdřív mě to nevystrašilo. Dokonce jsem se zasmál. Věděl jsem, že to, co vidím, je jenom nějaká halucinace, a chvíli jsem to dokázal pozorovat skoro s vědeckým odstupem.

Pak si ale jedna holka stoupla na špičky, aby dala svému příteli pusu, a to už bylo moc. Chlupatý a pokroucený obličej s černýma očima jako broky, co se natahuje nahoru, a morda se otevírá, aby ukázala zuby...

Šel jsem pryč.

Na okamžik jsem se zastavil v hale, trochu nerozhodný. V přízemí byla toaleta, ale minul jsem ji a vyrazil nahoru po schodech.

Šatny byly ve třetím poschodí a poslední patro jsem už musel opravdu vyběhnout. Rozrazil jsem dveře a vběhl do jedné z kabin na toaletách. Vyhnul jsem uprostřed smradů z masážních masť, propocených dresů a olejem napuštěné kůže. Hudba zůstala daleko dole a to ticho tady nahoře bylo božské. Cítil jsem se ukonejšný.

Museli jsme zastavit u stopky na Southwest Bend. Vzpomínka na ten tanec mě rozrušila a já nevěděl proč. Začal jsem se třást.

Dívala se na mě a usmívala se těma černýma očima. „Teď?“

Nedokázal jsem jí odpovědět. Příliš jsem se třásl. Pomalu přikývla, místo mě.

Vjel jsem na odbočku u silnice číslo sedm, v létě to musela být dřevařská cesta. Jenom kousek, bál jsem se, abychom neuvízli. Vypnul jsem reflektory a na přední sklo se tiše začaly snášet velké vločky.

„Miluješ?“ zeptala se skoro laskavě.

Unikal ze mě jakýsi zvuk, jako když ho ze mě někdo vytahuje. Myslím, že ten zvuk měl hodně společného s myšlenkami králíka, když ho polyká had.

„Tady,“ řekla. „Přesně tady.“

Byl to zázrak.

Málem jsme se nedostali zpátky na hlavní silnici. Kolem projel sněhový pluh, mrkal a zářil do noci oranžovým světlem a nahnul nám do cesty vysokou sněhovou stěnu.

V kufru policejního auta byla lopata. Trvalo mi hodinu a půl, než jsme se proházeli, a to už byla skoro půlnoc. Ona mezitím zapnula policejní rádio, a to nám řeklo, co jsme potřebovali vědět. Našli těla Normana Blanchetta a toho kluka z pickupu. Měli podezření, že jsme sebrali policejní auto. Ten policajt se jmenoval Essegian, což je srandovní jméno. V baseballový lize byl taky jeden Essegian – řekl bych, že hrál za Dodgers. Možná že jsem mu zabil nějakýho příbuzného. Nevadilo mi, že vím, jak se ten policajt jmenoval. Jel za námi moc blízko a dostal se nám do cesty.

Vyjeli jsme zpátky na hlavní silnici. Cítil jsem, jak moc je vzrušená, bylo to v ní jako oheň. Zastavil jsem, jenom abych očistil rukou přední sklo, a pak jsme jeli dál.

Projeli jsme západní částí Castle Rocku a já jsem věděl bez říkání, kde mám odbočit. Značka obalená sněhem říkala, že jsme na Stackpole Road.

Tudy pluh nejel, ale jedno vozidlo tu už před námi bylo. Stopy jeho pneumatik byly v tom neklidně vřeném sněhu ještě zřetelně vidět.

Dva kilometry, pak jeden necelý. Ta její palčivá dychtivost, ta potřeba doputovala ke mně a já jsem zase začal být nervózní. Vyjeli jsme za zatáčku a tam se objevil elektrikářský montážní vůz, velká oranžová krabice a výstražná světla, která rozstříkovala krvavou barvu. Blokoval silnici.

Neumíte si představit, jak zuřila – teda, jak jsme zuřili protože teď, po tom všem, co se stalo, jsme byli opravdu jedno tělo. Neumíte si představit, jaký paranoidní pocit nás zachvátil, přesvědčení, že se všichni spikli proti nám.

Byli dva. Jeden byl sehnutý stín dál ve tmě. Druhý držel signální lampu. Šel k nám a ta jeho lampa pomrkávala jako zlověstné oko. Nebyla v tom jenom nenávist. Taky v tom byl strach – strach, že nám to na poslední chvíli všechno někdo sebere.

Křičel a já jsem stáhnul okýnko.

„Tady tudy neprojedete! Jeďte zpátky a po Bowen Road! Máme tady spadlý vedení pod proudem! Nemůžete...“

Vylezl jsem z auta, zvedl brokovnici a nasypal do něj obě hlavně. Hodilo ho to zpátky na ten oranžovej nákladák a já jsem zaklopýtal k hlídkovému vozu. Kousek po kousku se sesouval, nevěřícně na mě zíral, a potom dopadl do sněhu.

„Máme ještě nějaký náboje?“ zeptal jsem se Nony.

„Ano.“ Dala mi je. Otevřel jsem brokovnici, vyhodil vystřelené nábojnice a dal tam nové.

Kolega toho chlapíka se narovnal a taky se díval, jako když nemůže uvěřit. Něco na mě křičel, ale ztrácelo se to ve větru. Znělo to jako otázka, ale nezáleželo na tom. Stejně ho zabiju. Šel jsem k němu a on tam prostě stál a díval se na mě. Nehýbal se, ani když jsem zvedl pušku. Myslím, že mu vůbec nedocházelo, co se děje. Podle mě si myslel, že se mu to zdá.

Vypálil jsem z jedné hlavně, ale nízko. Vybuchl oblak sněhu a zahalil ho. V téhle chvíli ze sebe vyrazil silný vyděšený výkřik a dal se na útěk, přičemž velkým obloukem přeskočil spadlý kabel na silnici. Vypálil jsem z druhé hlavně a znovu jsem minul. Pak zmizel ve tmě a já se na něj mohl vykašlat. Už nám nepřekážel. Šel jsem zpátky k hlídkovému vozu.

„Budeme muset pěšky,“ řekl jsem.

Přešli jsme kolem ležícího těla, překročili jsme ten podělanej kabel a šli po silnici do kopce. Sledovali jsme stopy toho chlápka, co

utíkal, byly pěkně daleko od sebe. V některých návěších se bořila až po kolena, ale pořád se držela malinko napřed. Oba jsme těžce oddychovali.

Přešli jsme kopec a ocitli se v úzké proláclině. Na jedné straně byla nahnutá a opuštěná bouda s okny beze skel. Zastavila a chytila mě za paži.

„Támhle,“ řekla a ukázala přes silnici. Svírala mě tak silně, že to bolelo dokonce i přes kabát. Tvář se jí strnule sevřela do planoucí a vítězoslavné křeče. „Támhle. Támhle.“

Byl to hřbitov.

Překlopýtali jsme přes příkop, nohy nám klouzaly, a pak jsme přelezli zasněženou kamennou zeď. Samozřejmě, že jsem na tomhle místě už taky byl. Moje skutečná matka pocházela z Castle Rocku, a i když tady s otcem nikdy nebydleli, rodinný hrob byl tady. Moje matka ho dostala darem od svých rodičů, kteří žili a taky umřeli v Castle Rocku. Když jsem prožíval tu věc s Betsy, tak jsem sem často chodil číst si básně Johna Keatse a Percyho Shelleyho. Asi si budete myslet, že něco takového je typicky pubertácké, ale já si to nemyslím. Ani teďka ne. Cítil jsem jejich blízkost a dělalo mi to dobře. Od té doby, co mě ztloukl Ace Merrill, jsem tam už nikdy nešel. Dokud mě tam nezavedla Nona.

Uklouzl jsem a upadl v tom prašanu a zvrtnul jsem si kotník. Postavil jsem se na tu nohu a šel a opíral se o brokovnici jako o berli. Bylo tam nekonečné a neuvěřitelné ticho. Sníh padal v hebkých a kolmých pramíncích a vršil se na nakloněných náhrobních kamenech a křížích a zakrýval všechno kromě konců držáků na prapory, do kterých se dávají vlajky jenom na Den válečných obětí a Den veteránů. V tom, jak to ticho bylo obrovské, bylo něco nedobrého a já jsem poprvé ucítil hrůzu.

Vedla mě ke kamennému stavení, které bylo zapuštěné do svahu na konci hřbitova. Sklep. Sněhem obilena hrobka. Měla klíč. Věděl jsem, že bude mít klíč, a taky ho měla.

Odfoukla sníh z kování na dveřích a našla klíčovou díрку. Zvuk skřípajících stavítek jako by škrábal do tmy. Opřela se do dveří a ty se otevřely dovnitř.

Pach, který odtamtud na nás zavanul, byl chladný jako podzim, byl chladný jako vzduch v Hollisovic sklepech. Viděl jsem dovnitř

jenom kousek. Na kamenné podlaze leželo suché listí. Vešla, zastavila se a ohlédla se přes rameno zpátky na mě.

„Ne,“ řekl jsem.

„Miluješ?“ zeptala se a smála se mi.

Stál jsem ve tmě a cítil jsem, že všechno splývá – minulost, současnost i budoucnost. Hrozně jsem chtěl utéct, utíkat a křičet, utíkat tak rychle, abych dokázal předběhnout všechno, co jsem udělal.

Nona tam stála a dívala se na mě, nejkrásnější holka na světě. To jediné, co mi kdy patřilo. Ukázala rukou na své tělo. Neřeknu vám jak. Rozuměli byste, kdybyste to viděli.

Vešel jsem. Ona zavřela dveře.

Byla tma, ale viděl jsem dokonale. To místo bylo ozářené pomalým zeleným ohněm. Pohyboval se po stěnách a plazil se v jazycích po podlaze poseté listím. Uprostřed krypty stál katafalk, ale byl prázdný. Jako starověká svatební obětina po něm byly rozeseť zvadlé lístky růží. Kývla na mě a ukázala na malé dveře vzadu. Malé, neoznačené dveře. Měl jsem z nich hrůzu. Myslím, že v té chvíli jsem už věděl. Využila mě a byl jsem jí na posmích. Teď mě zahubí.

Nedokázal jsem se ale zastavit. Šel jsem k těm dveřím, protože jsem musel. Ten duševní telegraf ještě pořád fungoval a já jsem pocítil radost – strašlivou a nepřirozenou radost a triumf. Sáhnuł jsem po dveřích a ruka se mi třásla. Dveře pokrýval zelený oheň.

Otevřel jsem dveře a spatřil to, co bylo za nimi.

Byla tam ta dívka, moje dívka. Mrtvá. Očima prázdně zírala do té říjnové krypty, do mých očí. Voněla kradenými polibky. Byla nahá a rozpáraná od krku až do podbřišku, takže celé její tělo se změnilo v ženské pohlaví. A něco tam žilo. Krysy. Neviděl jsem je, ale slyšel jsem, jak v ní vevnitř šustí. Věděl jsem, že v příští chvíli otevře vyschlá ústa a zeptá se mě, jestli miluju. Ucouvl jsem, tělo jsem měl zmrtvělé a mozek mi plul na temném oblaku.

Obrátil jsem se na Nonu. Smála se a natahovala ke mně ruce. A najednou v záblesku porozumění jsem věděl, věděl, věděl. Poslední zkouška. Závěrečná zkouška. Udělal jsem ji a byl jsem *osvobozený*!

Obrátil jsem se zpátky ke dveřím a samozřejmě to nebylo nic než prázdný kamenný přístěnek se suchým listím na podlaze.

Šel jsem k Noně. Šel jsem ke svému životu.

Její ruce se mi spojily na zátylku a já ji přitáhl k sobě. V té

chvíli se začala měnit, bortit se a roztékat jako vosk. Velké tmavé oči se zmenšily na korálky. Vlasy zhrubly a zhnědly. Nos se zkrátil a nozdry rozšířily. Tělo se scvrklo a pověsilo se na mě.

Objímala mě krysa.

„Miluješ?“ pištěla. „Miluješ, miluješ?“

Mordou bez rtů se natahovala k mým ústům.

Nekřičel jsem. Nezbyval žádný křik. Pochybuju, že ještě někdy dokážu křičet.

Je tady hrozný horko.

Ne že by mi horko vadilo, nijak zvlášť. Mám rád pot, když se můžu osprchovat. Vždycky jsem bral pot jako něco dobrého, *mužné-ho*, ale někdy, když je horko, tak se objeví hmyz, který kouše – například pavouci. Víte, že pavoučí samička uštkne a sežere svého souložníka? Fakt ano, hned jak je po tom.

A navíc se ve zdi ozývá cupitání. A to se mi nelíbí.

Mám z toho psaní křeč v ruce a špička fixky je změkklá a roztřepená. Ale už jsem hotový. A věci vypadají jinak. Už to není jako předtím.

Věřili byste, že na jeden moment mě skoro přesvědčili, že jsem všecky ty hrozný věci udělal sám? Ty lidi od toho tiráckýho bufáče, nebo ten chlápek z elektrikářskýho vozu, kterému se podařilo zdrhnout. Tvrdili, že jsem byl sám. Byl jsem sám, když mě našli, prakticky zmrzlýho na tom hřbitově, vedle hrobu, co je na něm jméno mého táty, mámy a bráchy Drakea. To ale akorát znamená, že ona odešla, jasný? To bylo jasný každému. Ale já jsem rád, že odešla. To opravdu jsem. Ale musíte chápat, že ona byla se mnou celou tu dobu, každický jednotlivý moment.

Já se teď zabiju. Bude to o moc lepší. Už jsem unavenej z tý viny a trápení a ošklivejch snů, a taky nemám rád ty zvuky ve zdi. Může tam být kdokoli. Nebo cokoli.

Já nejsem blázen. Já to vím a jsem si jistej, že vy to víte taky. Když někdo říká, že *není blázen*, tak ve skutečnosti je, ale já už jsem nad tyhle chytáky povznesenej. Ona se mnou byla, ona byla skutečná. Miluju ji. Pravá láska je věčná. Přesně takhle jsem podepisoval všechny dopisy pro Betsy, ty, co jsem je roztrhal.

Ale Nona byla jediná, kterou jsem doopravdy miloval.

Je tady hrozný horko. A nemám rád ty zvuky ve zdi.

Miluješ?

Ano, miluju.

A pravá láska je věčná.

Úžina.

„Za těch časů bývala Úžina širší,“ vyprávěla Stella Flandersová svým pravnoučatům onoho posledního léta svého života, léta, po němž začala vidat duchy. Děti ji pozorovaly širokýma a tichýma očima a její syn Alden se obrátil ze své lavičky na verandě, kde vyřezával. Byla neděle a v neděli by Alden neodrazil s člunem nikdy, ani kdyby cena humrů byla sebevyšší.

„Jak to myslíš, babi?“ zeptal se Hal, ale stařenka neodpověděla. Prostě jen seděla ve svém houpacím křesle u vychladlých kamen a její pantofle nevzrušeně popleskávaly o podlahu.

Hal se otázel matky: „Jak to myslí?“

Luis navrtěla hlavou, usmála se a pak je poslala s bandaskami na borůvky

Stella si pomyslela: Zapomněla. Nebo to nikdy nevěděla?

Za těch časů bývala Úžina širší. Pokud to někdo opravdu věděl, tak právě Stella Flandersová. Narodila se v roce 1884, byla nejstarším obyvatelem ostrova Goat Island a ani jedinkrát za celý život nebyla na pevnině.

Miluješ? Tahle otázka na ni začala dotírat a ona ani nevěděla, co vlastně znamená.

Přišel podzim, studený podzim bez deště, potřebného, aby se stromy opravdu pěkně vybarvily, ať už na Goatu nebo v Raccoon Headu přes Úžinu. Toho podzimu dul vítr dlouhými a chladnými tóny a Stella cítila, jak se jí ze srdce ozývá na každý z nich odpověď.

Devatenáctého listopadu, když se z kovově bílého nebe vířivě snesla první metelice, oslavila Stella narozeniny. Přišla většina lidí z vesnice. Přišla Hattie Stoddardová, které v roce 1954 zemřela matka na zápal plic a jejíž otec se v roce 1941 ztratil beze stopy s *Dancerem*. Přišli Richard a Mary Dodgeovi, Richard pomalu kráčel o holi vzhůru stezkou, artritida ho tížila jako neviditelné břemeno. Přišla samozřejmě Sarah Havelocková – Sářina matka Annabelle byla Stellina nejlepší přítelkyně. Spolu chodily do ostrovní školy, od první do osmé, a potom se Annabelle provdala za Tommyho Franea,

který ji v pásu třídě tahal za vlasy, až plakala, právě tak, jako si Stella vzala Billa Flanderse, který jí jednou vyrazil všechny učebnice z rukou do bláta (ale jí se podařilo nebrečet). Annabelle i Tommy už byli oba po smrti a Sarah byla jediná, která z jejich sedmi dětí zůstala na ostrově. Její manžel George Havelock, kterého všichni znali jako Velkého George, zahynul v roce 1967 škaredou smrtí tam na pevnině, to byl rok, kdy nebyl žádný rybolov. Velkému Georgovi uklouzla sekyra v ruce, tekla krev – bylo jí přes moc – a o tři dny později byl na ostrově pohřben. A když Sarah dorazila ke Stelle na oslavu a zvolala: „Všechno nejlepší, babi!“, Stella ji pevně objala a zavřela oči

(miluješ miluješ?),

ale neplakala.

Dostala k narozeninám velikánský dort. Hattie ho upekla se svou nejlepší kamarádkou Verou Spruceovou. Všichni, kdo tam byli, spojili své hlasy a z plna hrdla jí zazpívali Happy Birthday a byl to zpěv tak silný, že přehlušil vítr... i když jenom na chvíli. Zpíval ba i Alden, který za obvyklých okolností zpíval pouze Kupředu, vojáci Páně a ještě chvalozpěvy v kostele a cokoli jiného by jen s přihrbenou hlavou naprázdno ústy předstíral a ty staré uši, velké jako talířky, by mu celé hořely. Stella měla na dortu devadesát pět svíček, a dokonce i při zpěvu slyšela vítr, ačkoli její sluch už zdaleka nebyl to co dřív.

Zdálo se jí, že ji vítr volá jménem.

„Nebývala jsem jediná,“ řekla by Luisiným dětem, kdyby mohla. „Za mých časů žilo a umíralo na ostrově spousta lidí. Žádný poštovní člun tenkrát nebýval. Když vůbec nějaká pošta byla, brával ji Bull Symes. Žádný trajekt taky nebyl. Když měla ženská příčinu, aby jela do Headu, vzal ji její mužský na humřím člunu. Pokud já vím, tak na ostrově do roku 1946 nebyl jediný splachovací záchod. První namontoval Bullův syn Harold a bylo to rok potom, co Bulla porazil srdeční záchvat, právě když vytahoval pasti. Vzpomínám si, jak přinesli Bulla domů. Vzpomínám si, že ho přinesli zabaleného v plachtě a že mu čouhal zelený gumák. Vzpomínám si...“

A ony by řekly: „Co, babi? Na co si vzpomínáš?“

Jak by jim odpověděla? Bylo toho víc?

Prvního dne zimy, asi měsíc po oslavě narozenin, šla Stella pro dříví na topení, a když otevřela zadní dveře, našla na verandě mrtvého vrabce. Pozorně se sklonila, nadzdvihla ho nohou a prohlédla si ho.

„Zmrzlý,“ prohlásila a cosi v ní uvnitř proneslo další slovo. Naposledy viděla zmrzlého ptáka před čtyřiceti lety, v roce 1938. To byl rok, kdy Úžina zamrzla.

Otřásla se, přitáhla si úžeji kabát a cestou hodila mrtvého vrabce do starého rezavého sporáku. Den byl studený. Nebe bylo jasné, čistá modř. V noci o jejích narozeninách napadlo deset centimetrů sněhu, který se zase rozpustil a od té doby už další nepřišel. „Už to brzo bude,“ říkával prorocky Larry McKeen z krámu na Goat Islandu, jako kdyby tím mohl zimu odstrašit.

Stella došla k hranici dříví, nabrala ho náruč a nesla zpátky do domu. V patách ji následoval její čistý a ostře vykreslený stín. Když došla k zadním dveřím, tam, kde spadl vrabec, promluvil na ni Bill – jenomže Billa si před dvanácti lety vzala rakovina. „Stello,“ řekl Bill a ona spatřila, jak se vedle jejího položil jeho stín, delší, ale stejně ostrý, stínový zoban stínové čepice měl furiantsky na stranu, tak jak to vždycky nosíval. Stella cítila, že se jí v hrdle zvedá výkřik. Byl příliš velký, aby jej dokázala dostat přes rty.

„Stello,“ promluvil znovu, „kdypak se vypravíš na pevninu? Vezmeme si od Norma Jolleyho tu jeho starou fordku a zajedeme jen tak pro legraci k Beanovi do Freeportu. Co na to říkáš?“

Prudce se na patě obrátila, divže nerozsypala to dřevo, a nikdo tam nebyl. Jenom dvorek, který se svažoval z kopce, potom divoká bílá tráva, a dál v pozadí, na hraně světa, zřetelná a trochu zvětšená, byla Úžina... a za ní pevnina.

„Babi, co je to Úžina?“ mohla se zeptat Lona... ačkoli to nikdy neudělala. A ona by jim byla odpověděla tak, jak to dovedl každý rybář od narození: Úžina je část moře mezi dvěma částmi pevné země, část moře, která je otevřená na obou koncích. Lovci humrů měli pradávnný vtíp: hlavně, hoši, ať umíte používat kompas, kdyby padla mlha – mezi Jonesportem a Londýnem je pořádně široká úžina.

„Úžina je voda mezi ostrovem a pevninou,“ řekla by možná jednodušeji a přitom by jim rozdávala melasové sušenky a horký slazený čaj. „To je to, co vím já. Vím to právě tak dobře jako jméno mého

manžela... a jak si nasazoval čepici. “

„Babi?“ řekla by Lona. „Jak to, že jsi nikdy v životě nebyla na druhé straně za Úžinou?“

„Zlatíčko,“ řekla by ona. „V životě jsem nenašla důvod, abych tam jela. “

V lednu, dva měsíce po oslavě narozenin, Úžina poprvé od roku 1938 zamrzla. Rádio varovalo lidi na ostrově i na pevnině, aby ledu nevěřili, ale Stewie McClelland a Russell Bowie vytáhli po jednom dlouhém odpoledni u jablečného vína Stewieho motorové saně a ty se, jak se dalo čekat, probořily do Úžiny. Stewiemu se podařilo vydrápat ven (i když kvůli omrzlinám přišel o jednu nohu). Úžina si vzala Russella Bowieho a odnesla ho pryč.

Dvacátého pátého ledna byla zádušní mše za Russella. Stella přišla zavěšená do svého syna Aldena a on neslyšně slabikoval slova hymnů a před požehnáním hřímal nemelodickým hlasem chvalozpěvy. Stella potom seděla spolu se Sárrou Havelockovou, Hattíe Stoddardovou a Verou Spruceovou v záři ohně z krbu v suterénu radnice. Konala se zádušní slavnost na Russellovu památku, včetně teplého punče a pěkných malých trojhránkových sendvičů se sýrovou pomazánkou. Chlapi, jak jinak, se vytráceli dozadu, aby si lízli něčeho silnějšího než punč. Nová vdova po Russellovi Bowiem seděla s červenýma očima a oněmělá vedle faráře Ewella McCrackena. Byla v sedmém měsíci – bylo to její páté děcko na cestě a Stella, na kterou šla v tom vedru u ohně dřímota, přemítala: *To ona brzy půjde přes Úžinu, řekla bych. Přestěhuje se do Freeportu nebo Lewistonu a bude dělat číšnici,* řekla bych.

Rozhlédla se po Veře a Hattíe, aby zjistila, o čem je řeč.

„Ne, to jsem neslyšela,“ povídala Hattíe. „A co teda říkal Freddy?“

Mluvíly o Freddy Dinsmoreovi, nejstarším muži na ostrově (stejně je o dva roky mladší než já, napadlo Stellu s jistým uspokojením), který prodal v roce 1960 Larrymu McKeenovi svůj krám a žil teď na penzi.

„Říkal, že nikdy takovou zimu nezažil,“ řekla Vera a vytáhla pletení. „Říká, že z toho bude moc lidí nemocných.“

Sarah Havelocková se podívala na Stellu a zeptala se jí, jestli

Stella někdy zažila takovou zimu. Od té první trošky žádný sníh nenapadl; země se prostírala zkřehlá a obnažená a hnědá. Den předtím vyšla Stella na třicet kroků do zadní louky, pravou ruku držela ve výši stehna a tráva se lámala v čisté řádce a vydávala zvuk praskajícího skla.

„Ne,“ řekla Stella. „V roce třicet osm Úžina zamrzla, ale byl v tom roce sníh. Pamatuješ na Bulla Symese, Hattie?“

Hattie se zasmála. „Řekla bych, že mám ještě pořád tu modřinu, co mi udělal na pozadí při novoročním večírku v roce padesát tři. Tak hrozně moc mě štípnut. Co má s ním být?“

„Bull a ten můj tenkrát došli až na pevninu,“ řekla Stella. „Tenkrát v únoru 1938. Připnuli si sněžnice, přešli až k Dorritsově hospodě v Headu, dali si tam každý jednu whisky a pak šli zpátky. Chtěli, abych šla s nimi. Byli jako dva malí hoši, kteří si spolu vyrazili zajezdit na bobech.“

Dívaly se na ni, jak na ně dýchlo to kouzlo. Dokonce i Vera měla rozšířené oči, a přitom Vera už ten příběh jistě slyšela dříve. Jestli se dalo věřit historkám, tak Bull a Vera spolu kdysi něco měli, i když člověk při pohledu na Veru stěží věřil, že byla kdysi tak mladá.

„A ty jsi nešla?“ zeptala se Sarah a možná v duchu viděla tu šíři Úžiny, bílou až do modra pod zimním sluncem bez žáru, viděla jiskření sněhových krystalků a jak se přibližuje pevnina, tu chůzi přes, ano, chůzi přes oceán, úplně tak jako Ježíš, opustit ostrov jednou jedinkrát v životě *pěšky*...

„Ne,“ řekla Stella. Najednou si přála, aby s sebou bývala vzala svoje pletení. „Nešla jsem s nimi.“

„Proč *ne*?“ zeptala se téměř nespokojeně Hattie.

„Byl zrovna prací den,“ téměř usekla Stella a v té chvíli se Missy Bowieová, vdova po Russellovi, rozeškala hlasitými, hýkavými vzlyky. Stella se ohlédla a tam seděl Bill Flanders, v tom svém červenočerně kostkovaném kabátu, hlavu měl na stranu a kouřil doutník, byla to značka Herbert Tareyton, a další měl zasunutý na později za uchem. Cítila, jak jí srdce v hrudi poskočilo a zastavilo se mezi dvěma údery.

Vyrazila nějaký zvuk, ale ve stejné chvíli praskl v ohni suk, jako když střelí z pušky, a žádná z ostatních paní si ničeho nevšimla.

„Chudinka,“ téměř zavrkala Sarah.

„Aspoň má pokoj od toho budižkničemu,“ zavrčela Hattie.

Pátrala po rmutné podstatě pravdy o zesnulém Russellovi Bowiem a nalezla ji: „Ten člověk byl sotva lepší než vandrák. Z tohohle chomoutu pro dva tedy uklouzla.“

Stella to všechno téměř neslyšela. Seděl tam Bill, dost blízko reverenda McCrackena na to, aby ho mohl cvrknout do nosu, kdyby se mu zachtělo. Vypadal tak na čtyřicet, vrásky kolem očí, které se mu později tak hluboce vyryly, měl zcela nepatrné, oblečený byl do šedivých vlněných kalhot a gumáků a přes jejich okraj měl úhledně ohrnuté šedivé teplé podkolenky.

„Stel, my na tebe čekáme,“ řekl. „Vydej se na druhou stranu, podíváš se na pevninu. Tenhle rok nebudeš potřebovat sněžnice.“

Seděl si tady v radničním suterénu, syčák Billy v životní velikosti, a pak vybuchl další suk v ohništi, a on byl pryč. A reverend McCracken dál utěšoval Missy Bowieovou, jako by se nic nestalo.

Ten večer telefonovala Vera Annie Phillipsově a při rozhovoru se Annie zmínila, že Stella Flandersová nevypadá dobře, ani trochu.

„To by Alden měl sakramentskou práci, aby ji dostal z ostrova, kdyby ochořela,“ řekla Annie. Annie měla Aldena ráda, poněvadž její vlastní syn Toby jí pověděl, že Alden nikdy nevezme do úst nic silnějšího než pivo. A Annie byla sama vtělená střídmost.

„Jakpak by ji dostal, ledaže by o sobě nevěděla,“ pravila Vera a pronesla tu otázku dolnovýchodním nářečím *japa*. „To když Stella řekne žába, tak Alden rovnou vyskočí. Vždyť víš, že Alden moc rozumu nepobral. Stella s ním pěkně oře.“

„Co, cože?“ řekla Annie.

V téže chvíli v aparátu zapraskal kovový zvuk. Vera na okamžik ještě Annie slyšela – ne slova, jen jak dál mluví za tím praskáním – a pak už tam nebylo nic. Vítr se divoce rozlétl a telefonní linky spadly, možná do Godlin’s Pondu, Godlinova rybníka, anebo tam dole u zátoky Borrow’s Cove, kde se nořily zapouzdržené v gumě do Úžiny. Možná že spadly na druhé straně, v Headu... a někdo by třeba i řekl (napůl v žertu), že to vztáhl ledovou ruku Russell Bowie, aby přetrhl kabel, jen pro tu rošťárnu.

Ani ne o dvě stě metrů dál ležela pod prošívanou přikrývkou Stella Flandersová a naslouchala pochybné hudbě Aldenova chrápání z vedlejšího pokoje. Naslouchala Aldenovi, aby nemusela poslouchat vítr... jenže slyšela vítr stejně, ach ano, jak přichází přes zmrzlou

rozlohu Úžiny, přes dva a půl kilometru vody, která teď byla sevřená krunýřem ledu, ledu a pod ním dole byli humři a kanici, a možná že taky zkroucené a tančící tělo Russella Bowieho, který přicházel vždycky v dubnu se svým starým rotačním kultivátorem Rogers a kypřil jí zahradu.

Kdo mi letos v dubnu zryje zahradu? napadlo ji, jak tam tak prochladlá a stočená do klubička ležela pod prošívanou dekou. A jako když se ve snu odehrává sen, odpověděl jejímu hlasu opět její hlas: *Miluješ?* Zvedl se nápor větru a zalomcoval okenicí. Vypadalo to, jako když k ní okenice hovoří, ale ona před její řečí odvrátila tvář. A neplakala.

„Ale babi,“ naléhala by Lona (nevzdávala se nikdy, tahle tedy ne, byla stejná jako její máma a před ní babička), *„ty jsi ještě pořád neřekla, jak to, že jsi nikdy nebyla na druhé straně.“*

„Ale děvenko, já jsem vždycky všechno, co jsem si přála, měla tady na Goatu.“

„Ale vždyť je takový malý. My bydlíme v Portlandu. Jezdí tam autobusy babi!“

„Mně stačí, když život ve městě vidím v televizi. Já raději zůstanu tam, kde jsem.“

Hal byl mladší, avšak jaksi vnímavější. Nenaléhal by na ni tak jako jeho sestra, ale jeho otázky by šly blíž k podstatě: „Ty jsi, babičko, nikdy nechtěla na druhou stranu? Nikdy?“

A ona by se k němu naklonila a vzala by ho za ručičky a vyprávěla by mu, jak její rodiče přišli na ostrov krátce po svatbě a jak dědeček Bulla Symese vzal Stellina otce do učení k sobě na loď. Vyprávěla by mu, jak její matka byla čtyřikrát s útězkem, jedno děťátko ale potratila a jedno umřelo týden po narození – kdyby ho mohli zachránit v nemocnici na pevnině, byla by na pevninu odjela, ale bylo po všem ještě dřív, než to vůbec někoho napadlo.

Vyprávěla by jim, jak Bill rodil Jane, jejich babičku, ale ještě než to skončilo, utekl na záchod a nejdřív zvracel a potom brečel jako hysterická ženská, když má extra špatné ty svoje měsíční záležitosti. Jane samozřejmě odešla z ostrova ve čtrnácti kvůli střední škole; to už se děvčata ve čtrnácti nevzdávala, ale když ji Stella viděla, jak odplouvá s Bradleyem Maxwellem, který měl ten měsíc na starost vozit děti tam a zpátky cítila, že Jane odchází nadobro, i když se tu a

tam objeví. Vyprávěla by jim, že Alden přišel o deset let později, když se už vzdali naděje na další dítě, a jako by to své zpoždění chtěl nahradit, zůstal Alden napořád zde a nikdy se neoženil a Stella za to byla svým způsobem vděčná, poněvadž Alden nepobral rozumu přespříliš a je dost žen, které si rády osedlají muže, který je pomalejší, ale má dobré srdce (ačkoli tu poslední věc by vlastně dětem neřekla).

Řekla by: „Louis a Margareta Godlinovi porodili Stellu Godlinovou, která se stala Stellou Flandersovou. Bill a Stella Flandersovi porodili Jane a Aldena Flandersovy a Jane Flandersová se stala Jane Wakefieldovou. Richard a Jane Wakefieldovi porodili Lois Wakefieldovou, která se stala Lois Perraultovou. David a Lois Perraultovi porodili Lonu a Hala. To jsou vaše jména, děti: jste Godlin-Flanders-Wakefield-Perraultovi. Vaše krev je v kamení tohoto ostrova a já tady zůstávám, neboť pevnina je za příliš širokou úžinou. Ano, miluji. Milovala jsem vždy, nebo se o to alespoň snažila, ale paměť je hlubina i šíře k nepřekročení. Godlin-Flanders-Wakefield-Perrault...“

Byl to nejstudenější únor od času, kdy Státní meteorologický ústav začal pořizovat záznamy, a než nastala půle měsíce, byl led na Úžině bezpečný. Motorové saně bzučely a vrčely a občas se převrhával, když špatně najely na ledovou vlnu. Děti zkoušely bruslit, zjistily ale, že led je příliš hrbolatý, aby to stálo za to, a vrátily se na Godlinův rybník na opačné straně kopce, ale předtím ještě malý Justin McCracken stačil zapadnout bruslí do trhliny a zlomit si kotník. Odvezli ho na pevninu do nemocnice a tam mu doktor, který měl corvettu, řekl: „Mladej, ani nebudeš vědět, že jsi to měl zlomený.“

Tři dni potom, kdy si Justin McCracken zlomil kotník, umřel zničehonic Freddy Dinsmore. Koncem ledna dostal chřipku a nechtěl doktora, říkal jen každému, že to je „jen rýma“ z toho, jak si šel „pro poštu bez šály“, ulehl do postele a umřel dřív, než ho mohl někdo vzít na pevninu a připojit ho na všechny ty mašinky, co tam mají pro takové jako Freddy. Jeho syn George, který byl vždycky připravený mazavka, ba i v pokročilém věku šedesáti osmi let (pro mazavky pokročilém v každém případě), našel Freddyho, jak má v jedné ruce *Bangor Daily News* a poblíž druhé prázdnou remingtonku. Smrt ho

zjevně zastihla, když ji chtěl vyčistit. George Dinsmore se vydal na třítydenní tah, prý že za peníze od někoho, kdo věděl, že George dostane po tátovi vyplacenou pojistku. Hattie Stoddardová všude chodila a vykládala každému, kdo to byl ochoten poslouchat, že George Dinsmore je hanebník a skvrna a že je sotva lepší než vandrák.

Chřipka řádila jako pominutá. Ve škole se v únoru místo obvyklého jednoho týdne volna neučilo dva, protože spousta dětí onemocněla. „Jak není sních, tak se množí bacily,“ říkala Sarah Havelocková.

Před koncem měsíce, když se lidé už začínali těšit na klamnou útěchu března, dostal chřipku také Alden Flanders. Přecházel ji pomalu týden, a potom ulehl se čtyřicítkou. Stejně jako Freddy odmítal doktora a Stella neměla starostí chvilku klidu. Alden nebyl tak starý jako Freddy, ale v květnu mu mělo být šedesát.

Nakonec přišel sních. Patnáct centimetrů na svatého Valentýna, dalších patnáct dvacátého února a třicet přívál poctivý severák na přestupný den dvacátého devátého. Mezi zátokou a pevninou se táhl jako ovčí pastvina bílý a nezvyklý sních, ačkoli od nepaměti tam v tuto roční dobu byla šedivá a vzedmutá voda. Několik lidí došlo pěšky na pevninu a zpátky. Tento rok nebyly sněžnice potřebné, neboť sních zmrzl na pevný jiskřivý krunýř. Mohli si také dát štamprličku whisky, napadlo Stehu, ale ne u Dorrita, protože jeho hospoda shořela v roce 1958.

A celkem čtyřikrát viděla Billa. Jednou jí řekl: „Měla bys přijít brzo, Stello. Půjdem na taneček. Co ty na to?“

Nemohla říct nic. Měla pěst křečovitě pritištěnou mezi rty.

„Ať jsem kdy co chtěla nebo potřebovala, měla jsem to tady,“ řekla by jim. „Měli jsme rádio a teď máme televizi a víc já od světa za Úžinou nechci. Měla jsem zahradu po celá ta léta.“ A humři? Jejda, vždycky jsme měli vzadu na kamnech hrnec s vařeným humrem, a když šel k nám na návštěvu reverend, tak jsme ten hrnec dávali pryč a schovávali ho za dveře do spižírny, aby neviděl, že jíme polívku pro chudé‘.

Zažila jsem dobré a špatné časy, a jestli jsem někdy přemýšlela, jaké to asi je doopravdy být v obchodu u Searsů, místo aby člověk objednával podle katalogu, nebo jaké je to jít do nějaké té Shawovy

tržnice, co je vídám v televizi, místo toho, jak nakupuju tady v krámě anebo když posílám Aldena na druhou stranu pro nějakou specialitu, jako vánočního kapouna nebo velikonoční šunku... anebo jestli jsem někdy chtěla, třeba jen pro jednu, stát na Congress Street v Portlandu a pozorovat všechny ty lidi v autech a na chodnících, víc lidí na jeden pohled, než jich dnes máme dohromady na celém ostrově... jestli jsem kdy tyhle věci chtěla, tak jsem stejně chtěla být tady. Na to, kolik mi je let, nejsem nijak nenormální ani divná, ani si nevymýšlím schválnosti. Moje matka někdy říkala, že jediný opravdový rozdíl v životě je mezi myslet a mít a já tomu do hloubi duše věřím. Věřím, že je lepší dělat jen jednu věc a pořádně než deset najednou a šidit je.

Já patřím sem a miluju to tady.

Jednoho dne v půli března, kdy obloha byla bílá a tíživá jako ztráta paměti, usedla Stella Flandersová naposled ve své kuchyni, naposledy si zašněrovala vysoké boty kolem vyhublých lýtek a naposled si kolem krku uvázala ostře červenou šálu (byl to vánoční dárek, který před třemi lety dostala od Hattie). Pod šaty měla oblečenou soupravu Aldenova teplého spodního prádla. Pas podvlékaček měla vytažený až pod povadlou vzpomínkou na řadra a nátělník jí končil někde u kolen.

Vítr venku opět nabíral dech a v rádiu hlásili, že do odpoledne přijde sníh. Navlékla si kabát a rukavice. Po chvilce uvažování si přes své rukavice navlékla ještě Aldenovy. Alden se už uzdravil z chřipky a dnes dopoledne opravovali s Harleym Bloodem zimní vchodové dveře u Missy Bowieové, které se narodila holčička. Stella ji viděla a to malé kotě chudák vypadalo přesně jako její otec.

Na okamžik postála u okna, dívala se na Úžinu a Bill tam byl, jak ostatně předpokládala. Stál někde na půli cesty mezi ostrovem a Headem, stál na Úžině jako sám Ježíš a kýval na ni, jako by jí tím gestem říkal, že se připozdívá, pokud by ještě v tomto životě chtěla vstoupit nohou na pevninu.

„No jestli to chceš ty, Bille,“ pronesla nervózně do ticha. „Bůh ví, že mně o to nejde.“

Vítr však říkal jiná slova. Ona chtěla. Chtěla prožít toto dobrodružství. Tahle zima pro ni byla navštívením bolesti – artritida, která bez řádu odcházela a přicházela, se tentokrát vrátila plná

pomstychtivosti a rozněcovala jí klouby na prstech a kolena rudým ohněm a modrým ledem. Zrak na jednom oku se jí pozastřel a zamlžil (a právě nedávno jí Sarah s váháním upozornila, že skvrnka, kterou tam Stella měla od šedesáti let, teď náhle roste jako skokem). Nejhorší však bylo, že se jí obnovila ta hluboká a hlodavá bolest v žaludku a ona před dvěma dny v pět ráno vstala, došourala se po ledové podlaze na záchod a vyplivla do mísy velký chuchvalec jasně červené krve. Dnes ráno další, chuť to mělo odpornou, měděnou a šla z ní hrůza.

Bolesti v žaludku během posledních pěti let také přicházely a odcházely, někdy to bylo lepší, jindy horší a ona téměř od počátku věděla, že je to určitě rakovina. Vzala jí matku a otce, a otce její matky také. Žádný z nich nepřežil sedmdesátku, a tak si říkala, že ona sama vyzrála na hochy z pojišťovny s těmi jejich tabulkami, které si dělají podle rakváře.

„Ty jíš jak Otesánek,“ řekl jí Alden a smál se. Bylo to nedlouho potom, co bolesti začaly a ona poprvé zpozorovala v ranní stolici krev. „To nevíš, že staré větve jako ty už mají jenom zobat?“

„Starej se o svoje nebo ti ji plácnu!“ křikla Stella a zvedla ruku na svého šedovlasého syna, který se v žertu přikrčil a schoulil a zařňukal: „Mami, ne! Já to беру zpátky!“

Ano, jedla rádně, ne že by chtěla, ale protože (stejně jako mnozí v její generaci) věřila, že když krmíš rakovinu, nechá tě na pokoji. A možná že to fungovalo, alespoň na čas. Ta krev ve stolici se objevovala a mizela a na dlouhá období tam nebyla vůbec. Alden si zvykl na to, že si Stella přidává (někdy i dvakrát, když ji ta bolest zvlášť trápila), ale ona přitom nepřibrala ani kilo.

Teď to vypadalo, že rakovina nakonec překonala to, čemu za druhé války říkali frantíci *pièce de résistance*, ohnisko odporu.

Došla ke dveřím a spatřila Aldenovu čepici, tu kožešinou lemovanou kolem dílů na uši, která visela na věšáku u vchodu. Nasadila si ji – spadla jí až na roztřepané, šedí protkané obočí – a ještě jednou se naposledy rozhlédla, jestli něco nezapomněla. Kamna byla vyhořelá a Alden zase nechal příliš otevřený tah – mohla mu to říkat kolikrát chtěla, ale on to prostě odmítal pochopit.

„Aldene, ty spálíš každou zimu čtvrt sáhu dříví navíc, až tady nebudu,“ zamumlala a otevřela kamna. Nahlédla dovnitř a zmateně se zajíkla. Přibouchla dvířka a roztřesenými prsty nastavila tah. Na

okamžik – jenom okamžik – zahlédla v uhlicích svou starou přítelkyni Annabelle Franeovou. Byla to její tvář jako zaživa, dokonce i s tím mateřským znaménkem na tváři.

A – mrkla na ni Annabelle?

Původně chtěla Aldenovi nechat vzkaz, aby věděl, kam šla, ale pak si pomyslela, že Alden to možná tím svým pomalým způsobem pochopí.

Stella v duchu ještě pořád psala vzkazy – Od prvního dne zimy vidím pořád znovu tvého otce a on říká, že umírání není tak strašné. Alespoň tak tomu rozumím – a mezitím vykročila ven do bílého dne.

Vítr s ní zatřásl a ona si musela na hlavě upravit Aldenovu čepici, jinak by jí vítr čepici ze zábavy strhnul a odkutálel pryč. Zdálo se, že zima ví o každé škvírce v jejích šatech, tak se do ní zakusovala: vlhká březnová zima, která myslí na sních.

Vydala se dolů z návrší k zátoce a dávala si při tom pozor, aby našlapovala na popel a škváru, které tam nasypal George Dinsmore. George kdysi jezdil s pluhem pro městský úřad v Raccoon Headu. Při tom velkém větru v roce sedmdesát sedm se namazal žitnou pálenkou a přerazil pluhem ne jeden, ne dva, ale hned tři sloupy elektrického vedení. Po pět dní nesvítlo v Headu světlo. Stela si pamatovala, jak to bylo divné, dívat se na Úžinu a vidět pouhopouhou tmou. Člověk už byl zvyklý vídat odvážné světelné hnízdečko. Teď George pracoval na ostrově, a protože tady žádný pluh nebyl, nemohl ani nadělat moc škody.

Jak šla kolem domu Russella Bowieho, spatřila Missy, byla bledá jako mléko a dívala se na ni. Stella zamávala. Missy jí zamávala na odpověď.

Řekla by jim toto:

„My jsme se na ostrově vždycky o své postarali. Když tenkrát Gerdovi Henreidovi praskla v prsou ta žíla, vynechávali jsme jedno celé léto večere, abychom mu zaplatili operaci v Bostonu – a Gerd se vrátil živý, Bohu dík. Když George Dinsmore zpřerážel ty sloupy s elektrickým vedením a Hydro mu obstavilo domek, zařídilo se, aby Hydro dostalo svoje peníze a George aby měl dost práce na to, aby si mohl kupovat cigarety a kořalku... proč ne? Když měl po šichtě, k ničemu jinému se vůbec nehodil, ale když byl v práci, dřel jako kuň. Že se tenkrát jednou dostal do maléru, bylo proto, že to bylo v noci a

noc měl George vždycky vyhrazenou pro kořalku. Když nic jiného, jeho táta mu alespoň dával najíst. Ted' Missy Bowieová je sama s dalším dítětem, Možná že zůstane tady a bude brát podporu a příspěvky na děti a ze všeho nejspíš s tím nevystačí, ale dostane se jí tady pomoci, kterou bude potřebovat. Možná že odejde, ale jestli zůstane, nebude trpět hladem... a poslouvejte, Lono a Hale: jestli zůstane, podaří se jí možná uchovat něco z toho malého světa mezi malou Úžinou z jedné a velkou Úžinou z druhé strany, něco, co se dá až příliš rychle ztratit při shánění hašišu v Lewistonu nebo koblih v Portlandu nebo při popíjení v Nashville North v Bangoru. A já jsem už moc stará, abych si nechávala pro sebe, co to asi je: to, jaký člověk je a jak žije – takový ten pocit.“

Postarali se vždycky o své i jinak, ale to by jim nevyprávěla. Děti by tomu nerozuměly, ani Lois a David by nerozuměli, přestože Jane znala pravdu. Třeba Normanovi a Ettie Wilsonovým se narodilo to mongoloidní dítě, nožičky mělo chudinka zkroucené dovnitř, holou hlavičku plnou hrbolků a promáčklin, prstíky spojené trásněmi blan, jako kdyby spalo příliš dlouho a hluboce, když se vznášelo v té vnitřní Úžině. Přišel reverend McCracken a dítě pokřtil a o den později přišla Mary Dodgeová, která už tenkrát posloužila jako bába u více než stovky dětí, a Norman vzal Ettie pod kopec podívat se na nový člun Frankieho Childa a Ettie, i když sotva chodila, šla a neodporovala, ačkoli když se zastavila u dveří a ohlédla se na Mary Dodgeovou, jak klidně sedí a plete u kolébky toho dementního děťátka, Mary na ni vzhledla a potkaly se očima a Ettie propukla v pláč. „Ale no tak,“ řekl nazlobeně Norman. „No tak, Ettie, no tak.“ A když o hodinu později přišli zpátky, bylo dítě mrtvé, jedna z těch smrtí v kolébce, bylo to vykoupení, že netrpělo, vidíte. A mnoho let předtím, před válkou, za hospodářské krize, obtěžoval nemravně kdosi tři děvčátka, která šla ze školy, ne nějak strašně, aspoň žádné viditelné ublížení to nebylo, a všechny holčičky vyprávěly o muži, který jim nabídl, že jim ukáže sadu karet, na každé obrázek jiného psa. Ukáže jim prý tu nádhernou sadu karet, říkal ten člověk, jestli s ním holčičky půjdou do křoví, a když byli v křoví, tak ten muž řekl: „Ale nejdřív musíte sáhnout na tohle.“ Jedna z holčiček byla Gerta Symesová, která pak v roce 1978 byla za svou práci na střední škole v Brunswick zvolená Učitelkou roku státu Maine. A Gerta, které bylo tehdy pět let, řekla otci, že tomu člověku scházelo na jedné ruce několik prstů. Druhá

holčička souhlasila, že je to tak. Třetí se nepamatovala na nic. Stella si pamatovala, jak Alden odešel toho léta za jednoho bouřlivého dne z domova a viděla, jak Alden dole na cestě potkal Bulla Symese, a potom se k nim připojil Freddy Dinsmore a dole u zátoky zahlédla vlastního manžela, kterého ten den vypravila jako vždycky s jídelní krabicí v podpaždí. Přidali se k nim další muži, a když nakonec odcházeli, bylo jich skoro tucet. Byl mezi nimi také předchůdce reverenda McCrackena. A stejný den večer byl nalezen jeden chlapík, který se jmenoval Daniels, na úpatí Slyderova mysu, tam, jak z příboje čouhají kameny jako zuby, jako by se tam utopil drak s vyceněnou tlamou. Ten Daniels byl člověk, kterého si zjednal Velký George Havelock, aby mu pomohl opravit na domě grunty a vyměnit v jeho nákladní fordce model A starý motor za nový. Byl z New Hampshire a výřečný člověk, když dodělal práci u Havelocka, našel si další práce na výpomoc... a v kostele, tam vám krásně zpíval! Říkali, že je jasné, že Daniels si vyšel na vršek Slyderova mysu a uklouzl a skutálel se až dolů. Měl zlomený vaz a prolomenou lebku. Neměl žádné příbuzné, o kterých by někdo věděl, a tak ho pohřbili na ostrově a ten předchůdce reverenda McCrackena pronesl na hřbitově eulogii a říkal, jaký byl tenhle Daniels poctivý pracant a pomocník, byť se mu nedostávalo dvou prstů na pravé ruce. Nato přečetl požehnání a účastníci pohřbu odešli zpátky do suterénu na radnici, kde pili punč a jedli syrové sendviče, a Stella se nikdy svého muže nezeptala, kam šli s ostatními mužskými ten den, kdy Daniels spadl z vršku Slyderova mysu.

„Děti,“ řekla by jim, „my jsme se vždycky o své postarali. Musesi jsme, protože Užina byla tenkrát široká, a když burácel vítr a bušil příboj a brzy se stmívalo, no, tak to jsme si připadali velice malí – jako zrnka prachu v Boží mysli. Takže pro nás bylo přirozené držet se navzájem za ruce.

Drželi jsme se za ruce, děti, a jestli jsme se vůbec kdy ptali, k čemu to vlastně všechno je, nebo jestli se vůbec kdy vyskytla taková věc jako láska, bylo to proto, že jsme za dlouhých zimních noci slyšeli vítr a vodstva a báli jsme se.

Ne, nikdy jsem neměla pocit, že potřebuji odejít z ostrova. Můj život byl tady. Užina byla tehdy širší.“

Stella došla k zátoce. Rozhlédla se napravo a nalevo a vítr jí dul do šatů, až za ní vlály jako prapor. Kdyby tu někdo byl, sestoupila by

ještě níž a zkusila by ty rozeklané skály, i když byly teď pokryté ledem. Nikdo tu ale nebyl, a tak šla dál po molu, kolem Symesovy staré loděnice. Došla na konec a chvíli postála se zvednutou hlavou a vítr v přidušených nárazech bral za náušníky Aldenovy čepice.

Bill byl tam na otevřené pláni a kýval na ni. Za ním, za Úžinou, viděla v Headu kostel Congo Church, jehož věž se téměř ztrácela proti bílému nebi.

S námahou se posadila na konec mola a spustila nohy na sněhový škraloup pod sebou. Boty se jí trochu bořily, ale jenom trochu. Znovu si upravila Aldenovu čepici – ten vítr ji rval ze všech sil – a vykročila směrem k Billovi. Na okamžik ji napadlo, že se ohlédne, ale neudělala to. Nevěřila, že by to její srdce vydrželo.

Šla a boty se jí bořily do škraloupu a naslouchala tichému oddychování ledu, jak se nadzvedával a klesal. Bill tam byl, nyní o něco dál, ale pořád na ni kýval. Zakašlala a na bílý sníh, který pokrýval led, vyplivla krev. Úžina se teď doširoka otevřela na obě strany a ona poprvé v životě dokázala bez pomoci Aldenova dalekohledu přečíst tam na druhé straně nápis *Prodej návnad a půjčovna člunů u Stantona*. Viděla auta, jak jezdí po hlavní třídě v Headu, a pomyslela si užasle: *Mohou jet, kam se jim zachce... do Portlandu... do Bostonu... do New Yorku. Jen si představ!* A málem se jí to povedlo, málem viděla silnici, jak se odvíjí dál a dál a jak hranice světa mizí.

Kolem očí se jí snesla sněhová vločka. Další. A třetí. Během chvilky slabě sněžilo a ona šla příjemným světem uplývající zářivé běloby. Viděla Raccoon Head mlžnou záclonou, která se občas téměř rozplynula. Zvedla ruku, aby si znovu upravila Aldenovu čepici, a ze štítku se jí zaprášil do očí sníh. Vítr kroutil čerstvý sníh do průsvitných tvarů a ona v jednom z nich uviděla Carla Abershama, který utonul spolu s otcem Hattie Stoddardové na *Danceru*.

Jasný svit však zanedlouho začal pohasínat, jak houstl sníh. Hlavní třída v Headu se mlžila, mlžila, až zmizela úplně. O něco dále rozeznávala kříž na špici kostela, až kříž vybledl také, jako šálivý sen. Nejdéle vydržel ten nápadný černožlutý nápis *Prodej návnad a půjčovna člunů u Stantona*, kde se dal koupit také motorový olej, mucholapky, italské sendviče a pivo budweiser.

Potom Stella kráčela světem dokonale bez barev, šedobílým sněžným snem. Úplně jako když Ježíš vystoupil z člunu, pomyslela

si a teď se konečně ohlédla, jenomže ostrov už zmizel také. Viděla, že stopy, které za sebou zanechává, ztrácejí tvar, až jsou z nich jen matné půlkruhové dolíčky po podpatcích... a potom nic. Už vůbec nic.

Pomyslela si: To je sněhová běloba. Musíš si dávat pozor, Stello, nebo se nikdy nedostaneš na pevninu. Budeš jenom chodit ve velkém kruhu, dokud se neuondáš, a potom tady zmrzneš a umřeš.

Vzpomínala si, jak jí Bill jednou vyprávěl, že když člověk zabloudí v lese, musí podle toho, jestli je pravák nebo levák, dělat, že má stejnou nohu kulhavou. Jinak ho ta noha začne vést a on si to neuvědomí, dokud opět nenarazí na vlastní stopy. Stella si říkala, že tohle si prostě nemůže dovolit. Sníh dnes, dnes v noci a zítra ráno hlásilo rádio a při takovéhle bílé tmě by ani nepoznala, že došla kruhem k vlastním stopám, protože čerstvý sníh je zahladí dávno předtím, než by se k nim mohla vrátit.

Přestávala cítit ruce, dvoje rukavice, které měla navlečené, nepomáhaly a nohy už přestala cítit před nějakou dobou. Svým způsobem to bylo úlevné. Znecitlivění aspoň zavřelo ústa pokřiku její artritidy.

Stella nyní začala kulhat, nutila levou nohu, aby vykračovala silněji. Artritida v kolenou ale neusnula a brzy cítila, jak se kolena ozývají. Bílé vlasy za ní povlávaly. Otevřela rty a odhalila zuby (kromě čtyř měla ještě pořád všechny vlastní). Dívala se přímo dopadu a čekala, až se z proudící běloby zhmotní ten černožlutý nápis.

Neobjevoval se.

O nějakou dobu později si všimla, že jasná denní běloba přechází do méně ostré šedé. Sněhu padalo čím dál víc a hustěji. Nohama dál došlapovala na zmrzlý škraloup, ale navíc se teď brodila patnácti centimetry nového sněhu. Podívala se na hodinky, ale zastavily se. Stella si uvědomila, že je ráno poprvé za dvacet nebo třicet let asi zapomněla natáhnout. Nebo se rozbily? Byly to hodinky po její matce a ona je dvakrát poslala po Aldenovi do Headu, kde je pan Dostie napřed obdivoval a potom vyčistil. Takže aspoň její hodinky už byly na pevnině.

Asi za čtvrt hodiny po tom, kdy si všimla, že den začíná šednout, poprvé upadla. Zůstala chvíli na kolenou, opřela se o ruce a přemítala, že by to bylo snadné, prostě tady zůstat, stočit se do

klubička a poslouchat vítr, jenže potom se v ní probudilo odhodlání, které už jí v životě pomohlo překonat tolik věcí, a ona s výrazem námahy ve tváři vstala. Stála ve větru, hleděla kupředu a přála si něco vidět... neviděla však nic.

Brzy se smrkne.

Takže šla špatně. Stočila se na tu nebo na druhou stranu. Jinak by už za tu dobu došla na pevninu. Nevěřila ale, že se odchýlila tolik a že jde rovnoběžně s břehem, anebo dokonce zpátky ke Goatu. Vnitřní navigátor v hlavě jí šeptal, že to přehnala a uhnula doleva. Byla přesvědčená, že jde pořád k pevnině, ale že se nyní pohybuje po nevýhodné úhlopříčce.

Navigátor po ní chtěl, aby zahrnula doprava, ale to ona neudělala. Místo toho vyrazila opět rovně, ale nechala toho předstíraného kulhání. Otrásl jí záchvat kašle a vyplivla do sněhu jasnou červeň.

Po deseti minutách (to už šedá doopravdy ztmavla a ona zjistila, že je uprostřed prudké sněhové bouře) znovu upadla, pokusila se vstát, což se jí na první pokus nepodařilo, ale nakonec se dostala zase na nohy. Stála a kymácela se ve sněhu a s námahou se jí dařilo zůstat ve větru napřímená. Hlavou se jí přelévaly návaly slabosti a ona z toho měla střídavě nohy lehké a těžké. Všechno to hučení, které slyšela v uších, nemusel být vítr, ale v každém případě to byl vítr, kterému se přece jen nakonec podařilo strhnout jí z hlavy Aldenovu čepici. Hmátla po ní, vítr s ní však bez námahy odtančil z jejího dosahu a viděla ji už jenom chvilku, jak vesele poskakuje a rychle se ztrácí v houstnoucí šedi jako jasně oranžová tečka. Dopadla na sníh, kousek se kutálela, znovu vzlétla a byla pryč. Nechráněné vlasy jí létaly kolem hlavy.

„Nic se neděje, Stello,“ řekl Bill. „Můžeš si vzít mou.“

Hrklo v ní a rozhlédla se kolem do bílé tmy. Ruce v rukavicích si podvědomě přitiskla na prsa a cítila, jak se jí nějaké ostré nehty zadírají do srdce.

Kromě vířících sněhových blan neviděla nic – až potom z šedivého hrdla večera, ve kterém ječel vítr jako hlas ďábla ve sněhovém tunelu, vyšel její manžel. Nejdřív byl jenom barvy, které se pohybovaly ve sněhu: červená, černá, tmavozelená, světlejší zelená, a pak se z těch barev vyklubal vlněný kabát s vyhrnutým límcem, vlněné kalhoty a zelené holiny. Podával jí čepici způsobem, který vypadal až legračně společenský, a jeho tvář byla tvář Billa

beze stopy rakoviny, která jí ho vzala (tak toho se bála? že k ní přijde zubožený stín jejího muže, vyšeptalá koncentračnická postava s lesklou kůží napjatou na lících kostech a s očima hluboko zapadlými v důlcích?), a ona pocítila záplavu úlevy.

„Bille? Jsi to opravdu ty?“

„Jasně.“

„Bille,“ řekla znovu a udělala šťastný krok směrem k němu. Nohy ji zradily a myslela, že upadne, že upadne přímo skrze něj – byl přece duch – ale on ji zachytil rukama stejně silnými a pohotovými, jako když ji přenášel přes práh domu, který v posledních letech sdílela pouze s Aldenem. Podepřel ji a v příští chvíli cítila, že má na hlavě pevně nasazenou čepici.

„Jsi to opravdu ty?“ zeptala se zase a dívala se mu na tvář, na vrásky kolem očí, které byly ještě mělké, a na sněhový poprašek na ramenou jeho kostkovaného loveckého kabátu a na jeho rozčepýřené hnědé vlasy.

„Jsem to já,“ řekl. „Jsme to my všichni.“

Napůl se s ní obrátil a ona viděla, jak ostatní přicházejí ze sněhu, který hnal vítr přibývající temnotou přes Úžinu. Vykřikla, napůl radostí a napůl strachem, když spatřila Madeline Stoddardovou, matku Hattie, v modrých šatech, které se ve větru nadouvaly jako zvon, a ji držel za ruku Hattiin táta, žádná zpráchnivělá kostra, potopená kdesi s *Dancerem*, ale celý a mladý. A tam, za těmi dvěma...

„Annabello!“ zvolala. „Annabello Franeová, jsi to ty?“

Byla to Annabelle; dokonce i ve sněžném stmívání Stella rozpoznala ty žluté šaty, které měla Annabelle na Stellině svatbě, a jak se prodírala ke své mrtvé přítelkyni a držela Billa za ruku, zdálo se jí, že cítí růže.

„Annabello!“

„Už tam skoro budeme, zlato,“ řekla Annabelle a uchopila ji za druhou paži. Žluté šaty, které byly tehdy *odvážné* (ale Annabelle ke cti a k úlevě všech ostatních nikoli *skandální*), jí odhalovaly ramena, zdálo se však, že Annabelle zima není. Tmavě kaštanové měkké vlasy jí vlály ve větru. „Už jenom kousíček.“

Uchopila Stellu pod paži a opět se vydali na cestu. Ze sněžné noci (protože teď už opravdu byla noc) vystupovaly další postavy. Stella mnohé z nich poznala, ne však všechny. K Annabelle se

připojil Tommy Frane. Velký George Havelock, který umřel tou ošklivou smrtí v lese, šel za Billem. Byl tam taky chlapík, který se v Headu téměř dvacet let staral o maják a přijížděl vždýcky na ostrov na karetní turnaj, který v únoru pořádal Fredy Dinsmore – Stella měla téměř na jazyku jeho jméno. A tady byl sám Freddy! Vedle Freddyho, sám a tak trochu vyplašený, byl Russell Bowie.

„Podívej, Stello,“ řekl Bill a ona spatřila, jak z mlžiny vystupuje černá, která vypadala jako obrys roztříštěných přídílů celé spousty lodí. Nebyly to lodi, byla to rozeklaná a zbrázděná skála. Dorazili k Headu. Přešli Úžinu.

Slyšela hlasy, ale nebyla si jistá, že skutečně hovoří:

vezmi mě za ruku, Stello

(miluješ)

vezmi mě za ruku, Bille...

(ach miluješ)

Annabelle... Freddy... Russelle... Johnne... Ettie... Franku...

vezmi mě za ruku, vezmi mě za ruku... za ruku...

(miluješ)

„Vzala bys mě za ruku, Stello?“ zeptal se nový hlas.

Rozhlédla se a byl tam Bull Symes. Laskavě se na ni usmíval, a ona přesto pocítila jakousi hrůzu z toho, co měl v očích, a na okamžik ucukla a ještě pevněji stiskla na opačné straně Billovu ruku.

„To už je...“

„Čas?“ zeptal se Bull. „No baže, Stello, řekl bych, že ano. Ale nebolí to. Aspoň jsem nic takového nikdy neslyšel. To všechno patří k tomu předtím.“

Najednou jí vyhrkly slzy – všechny ty slzy, které nikdy nevyplakala – a vložila ruku Bullovi do dlaně. „Ano,“ řekla, „ano, to chci, to jsem chtěla, to budu chtít.“

Stáli v kruhu uprostřed bouře, mrtví z Goat Islandu, a kolem nich vyl vítr a hnal svůj náklad sněhu a v ní se náhle ozvala jakási píseň. Vzlétla do větru a vítr ji odnesl. Všichni potom zpívali, jako když v létě, než večer klesne do noci, zpívají vysokými a sladkými hlásky děti. Zpívali a Stella cítila, jak jde k nim a s nimi a konečně přes Úžinu. Trochu to zabořelo, ale ne moc: když přicházela o panenství, bylo to horší. Stáli v kruhu uprostřed noci. Sníh vál kolem nich a oni zpívali. Zpívali a ...

...Alden to nemohl říct Davidovi a Lois, ale v létě po tom, kdy Stella Zemřela a děti přijely na své každoroční dva týdny, vyprávěl Loně a Halovi. Vyprávěl jim, že za velkých zimních bouří se zdá, že vítr zpívá takřka lidskými hlasy a že někdy se mu zdává, jako by téměř poznával slova: „Chvalte Pána...“

Nevyprávěl jim ale (jen si představte pomalého a nevzletného Aldena Flanderse, jak takové věci říká nahlas, i kdyby dětem!), že někdy zaslechne ten zvuk a je mu zima i u kamen; že odloží stranou vyřezávání nebo past, kterou chtěl opravovat, protože se mu zdá, že vítr zpívá hlasy všech těch, kteří umřeli... a ti teď stojí někde na Úžině a zpívají jako děti. Zdálo se mu, že slyší ty hlasy, a za takových nocí někdy usnul a zdálo se mu, že on sám, neviditelný a neslyšitelný, zpívá chvalozpěv na vlastním pohřbu.

Jsou věci, které se nikdy nedají říct, a jsou věci, které sice nejsou výslovně tajné, ale nemluví se o nich. Stellu našli mrtvou na pevnině druhý den nato, co se bouře vyřádila. Seděla v přírodním skalním křesle asi sto metrů od jižní hranice města Raccoon Head a byla zmrzlá tak dokonale, jak si jen umíte představit. Doktor, který vlastnil corvettu, řekl, že je z toho opravdu překvapený. Pěšky to znamenalo přes šest kilometrů a pitva, kterou zákon v případě neobvyklé smrti beze svědků vyžaduje, prokázala pokročilou rakovinu – řečeno po pravdě, ta stará paní jí byla přímo prolezlá. Měl Alden Davidovi a Lois vykládat, že ta čepice, co ji měla na hlavě, nebyla jeho? Larry McKeen tu čepici poznal. A John Bensohn také. Viděl jim to v očích a věděl, že oni v jeho nejspíš také. Ještě neuplynul tak dlouhý čas, aby zapomněl, jak vypadala otcova čepice, její lem a místa, na kterých byl štítek zlomený.

„Takové věci chtějí pomalé přemýšlení,“ řekl by dětem, kdyby věděl jak. „To jsou věci na pomalé myšlenky a ruce zatím dělají svou práci a kafe je poblíž v rádném porculánovém kafáči. Možná že to jsou otázky Úžiny: zpívají mrtví? A milují ty živé?“

Za noci, které následovaly, když se Lona a Hal vrátili s rodiči na pevninu ve člunu Ala Curryho (děti stály na zádi a mávaly na rozloučenou), se Alden zabýval touto i dalšími otázkami, a také záhadou čepice svého otce.

Zpívají mrtví? Milují?

Za těch osamělých nocí, zatímco jeho matka Stella Flandersová už konečně našla odpočinek v hrobě, se Aldenovi často zdálo, že zpi-

vaji i miluji.